

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 5. december 2019
Sagsnummer: 2019-172

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019

1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2020 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande
- *Politisk enighed*
KOM (2019) 483
side 3

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2016/1139 for så vidt angår indførelsen af kapacitetsgrænser for fiskeri efter torsk i den østlige del af Østersøen samt dataindsamling og kontrolforanstaltninger i Østersøen og af forordning (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår endeligt ophør for fartøjer, der fisker efter torsk i den østlige del af Østersøen
- *Generel indstilling*
KOM (2019) 564
side 18

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013
- *Politisk drøftelse/fremskridtsrapport*
KOM(2018)392
side 23

4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013
- *Politisk drøftelse/fremskridtsrapport*
KOM(2018)393
side 53

5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vin-produkter, (EU) nr.

- 228/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i Unionens fjernområder og (EU) nr. 229/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav
– *Politisk drøftelse/fremskridtsrapport.*
KOM(2018)394
side 64
6. Kommissionens meddelelse om intensivering af EU's indsats for at beskytte og genoprette verdens skove
– *Vedtagelse af rådskonklusionerne*
KOM(2019)352
side 73
7. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2020 af fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet
– *Vedtagelse*
KOM (2019) 453
side 82
8. Rådskonklusioner om fødevarerindvinding i fødevarerekæden
– *Vedtagelse af rådskonklusionerne*
KOM-dokument foreligger ikke
side 85
9. Rådskonklusioner om dyrevelfærd – en integreret del af bæredygtig husdyrproduktion
– *Vedtagelse af rådskonklusionerne*
KOM-dokument foreligger ikke
side 86
10. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1306/2013 for så vidt angår finansiel disciplin fra regnskabsåret 2021 og forordning (EU) nr. 1307/2013 for så vidt angår fleksibilitet mellem søjler for kalenderåret 2020
– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019, men forventes sat på dagsordenen for et kommende rådsmøde med henblik på vedtagelse.*
KOM (2019) 580
side 88

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) Den 16.-17. december 2019

1. **Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2020 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande KOM (2019) 483**

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 14. november 2019. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2020 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande uden for Østersøen (forslaget om fiskerimuligheder). Forslaget omfatter dels EU-bestande, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande og dels autonome bestande, som EU får adgang til. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC¹ for 2020 og fordele EU's rådigheds-mængder til medlemsstaterne (kvoter) for fiskeriet i 2020. Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestands-situationen for de berørte bestande. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 16.-17. december 2019 (landbrug og fiskeri) med henblik på politisk enighed.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2019) 483 af 24. oktober 2019 fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2020 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 24. oktober 2019.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 16.-17. december 2019 (landbrug og fiskeri) med henblik på politisk enighed.

Formål og indhold

Forslaget omfatter dels EU-fiskebestande, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande, og dels autonome bestande, som EU får adgang til at fiske. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC for 2020 og fordele EU's rådigheds-mængder til medlemsstaterne.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimulighederne udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) under hensyntagen til principperne for TAC-fastsættelse, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2020 (Kommissionens politikerklæring - KOM (2019) 274).

Det fremgår af Kommissionens politikerklæring, at fiskerimulighederne for 2020 vil blive fastsat i henhold til målsætningerne i den fælles fiskeripolitik, særligt målsætningen om at nå et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) senest i 2020, jf. grundforordningen 1380/2013.

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

Er der fastsat en flerårig plan for en bestand, vil denne blive fulgt i Kommissionens forslag til TAC/kvoter. De flerårige planer muliggør brugen af Fmsy²-intervaller for fiskeridødelighed for visse bestande. Det giver derfor en vis grad af fleksibilitet, der indebærer, at der kan tages højde for indbyrdes afhængighed inden for arter eller blandede fiskerier som fastsat i de flerårige planer. Der er en flerårig plan for de demersale bestande i Nordsøen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/973). De konkrete Fmsy-intervaller for fiskeridødelighed fastlægges i rådgivningen fra ICES.

For bestande, hvor der ikke foreligger en fuld analytisk rådgivning, vil TAC/kvoter blive foreslået på basis af den foreliggende videnskabelige rådgivning og uden at gå på kompromis med bevaringsbehovet for bestandene. Hvor der ikke foreligger videnskabelig rådgivning, vil Kommissionen anvende forsigtighedsprincippet på en systematisk, foruddefineret og gennemsigtig måde.

Landingsforpligtelsen er nu indført for alle fiskerier efter kvoterede arter i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, de nordvestlige og de sydvestlige farvande. Når landingsforpligtelsen for en fiskebestand indføres, skal fiskerimulighederne fastsættes under hensyntagen til, at de i stedet for at afspejle landingerne nu skal afspejle fangsterne, jf. grundforordningen 1380/2013. Der er ligeledes indført fleksibilitetsmekanismer, som kan indgå i forvaltningen af bestandene med henblik på at tilpasse fiskerimulighederne til en fuld landingsforpligtelse. Dette omfatter år-til-år-fleksibilitet, arts-fleksibilitet, de minimis-undtagelser³ og undtagelser baseret på høj overlevelse. Kommissionen vil tage disse mekanismer i betragtning ved fastsættelsen af TAC for de enkelte bestande.

ICES har rådgivet om ingen fangster for seks bestande blandt andet vest for Skotland og i det Keltiske Hav og for torsk i Kattegat. TAC for disse bestande er foreslået som en bifangstkvote for fiskerier efter andre arter. Kommissionen anfører, at såfremt man fortsat skal benytte strategien med bifangstreducerende TAC'er, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at beskytte bestandene, der biologisk befinder sig i en dårlig situation. Kommissionen foreslår blandt andet, at fartøjer, der har fået tildelt fiskerimuligheder for torsk i Det Keltiske Hav, enten skal have observatørdækning på mindst 20 %, eller at de skal have sensor- og kameramoniteringssystemer (CCTV) ombord. Da torsk i Kattegat for 2020 har en rådgivning om ingen fangster, må det forudses, at der skal træffes særlige foranstaltninger for denne bestand inden for rammerne af den flerårige plan. Kommissionen har endnu ikke foreslået en TAC for torsk i Kattegat. TAC for torsk i Kattegat har i en længere årrække været fastsat alene til bifangster.

Desuden foreslår Kommissionen, at fartøjer, der har fået tildelt fiskerimuligheder for jomfruhummer i Skagerrak og Kattegat skal anvende en sorteringsrist eller SELTRA-panel. Redskabsbestemmelserne skal sikre, at bifangster af torsk ikke overstiger 1,5 %.

For en lang række bestande indgår der endnu ikke konkrete forslag til TAC for 2020. Det skyldes dels, at man afventer resultater af bilaterale forhandlinger med en række tredjelande og internationale forhandlinger, jf. nedenfor, og sent fremlagt rådgivning. Endelig er nogle tal udeladt på nuværende tidspunkt som følge af yderligere forhandlinger/overvejelser.

Aftaler med tredjelande

Forslaget implementerer de fiskeriaftaler, som EU indgår for 2020 med en række tredjelande for så vidt angår fiskerimuligheder, herunder Norge, Færøerne og Grønland. Forslaget fordeler desuden de

² Den fiskeridødelighed, der indebærer at man kan opnå maksimalt bæredygtigt udbytte.

³ Undtagelse for små fangster af visse arter.

kvoter, som vedtages blandt andet på årsmøderne i NEAFC (Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav), NAFO (Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav), ICCAT (Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet), IATTC (Den Inter-Amerikanske Kommission for Tropisk Tunfisk) og CCAMLR (Konventionen om bevarelse af de marine levende ressourcer i Antarktis) m.fl. Endelig fordeles de kvoter, der aftales i kyststatsforhandlinger om makrel, atlanto-skandisk sild og blåhvilling.

Brexit

Givet forlængelsen under Lissabontraktaten artikel 50, stk. 3 forventes Brexit nu først at ske den 31. januar 2020. På den baggrund forventes Storbritannien under fastsættelsen af fiskerimulighederne for 2020 fortsat at være en EU-medlemsstat, hvorfor intet vil være ændret i processen i forhold til tidligere år. Udtræder Storbritannien derimod af EU med en godkendt udtrædelsesaftale – forud for fastsættelsen af fiskerimulighederne - så vil Storbritannien i forbindelse med fastsættelsen af fiskerimulighederne være omfattet af overgangsordningen i udtrædelsesaftalen. Denne betyder, at Storbritannien fortsat er omfattet af Den Fælles Fiskeripolitik, men ikke vil deltage i forhandlingsprocessen på lige fod med andre EU-medlemsstater, i stedet vil Storbritannien blive konsulteret om fiskerimulighederne. Såfremt Storbritannien forlader EU uden en udtrædelsesaftale – et såkaldt no-deal Brexit - den 31. januar 2020, vil EU og Storbritannien, jf. FN's Havretskonvention (UNCLOS) artikel 63, skulle konsultere hinanden med henblik på at sikre en bæredygtig forvaltning af de fælles bestande.

EU-Norge

Aftalerne mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af 7 fælles bestande i Nordsøen (torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel) og i Skagerrak (torsk, kuller, hvilling, rødspætte, rejer, sild og brisling). EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen så som brisling, sperling, havtaske, lange, jomfruhummer, rejer og ”andre arter”, samt blåhvilling i alle farvande og arktisk torsk, sej og kuller, rødfisk i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand.

Af betydning for fiskeriaftalen er derfor også de multilaterale kyststatsforhandlinger mellem EU, Norge, Island og Færøerne m.fl. om forvaltningen af blåhvilling, sild (atlanto-skandisk) og makrel. Af de fælles forvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, mørksej, rejer og sild af betydning for Danmark. Ligeså er fiskeriet efter havtaske, lange og ”andre arter” i norsk farvand, hvor Danmark har hovedparten af EU's kvote.

Konsultationer mellem EU og Norge finder sted den 18.-22. november 2019 i London. Endnu en forhandlingsrunde er aftalt til at finde sted den 2.-6. december 2019 i Bergen.

Oversigt over den biologiske rådgivning om de fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for 2020 og den danske kvoteandel:

	ICES' rådgivning	TAC i 2019	Dansk andel af EU's kvote
Torsk i Nordsøen, Skagerrak og østlige engelske kanal (7d)	Rådgivning 13.686 tons (- 51 % i forhold til rådgivning for 2019). MSY-rådgivning. Den estimerede gydebiomasse (SSB) er blevet nedjusteret som følge af oplysninger fra de videnskabelige togter, hvor fangstraterne af ældre fisk var langt lavere end forventet ud fra fangstdata. Samtidigt er den estimerede fiskeridødelighed (F) opjusteret. Bestanden er steget fra et historisk lavt niveau i 2006, men vurderes efter de nye oplysninger at være under grænseværdien for bestanden (B_{lim}). Fiskeridødeligheden (F) er faldet siden 2000 men vurderes stadig at være over Fmsy.	29.437 tons i Nordsøen, 4.205 tons i Skagerrak og 1.715 tons i østlige engelske kanal	20 % i Nordsøen og 83 % i Skagerrak
Kuller i Nordsøen, Skagerrak og vest for Skotland (6a)	Rådgivning 41.818 tons (+23 % i forhold til rådgivning for 2019). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) har fluktueret meget gennem årene og vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger lidt over Fmsy.	28.950 tons i Nordsøen, 1.780 tons i Skagerrak og 3.226 tons i 5b og 6a	7 % i Nordsøen og 84 % i Skagerrak
Mørksej i Nordsøen og Skagerrak / Kattegat og vest for Skotland (6)	Rådgivning 88.093 tons (-15 % i forhold til rådgivning for 2019). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være omkring MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under Fmsy.	93.614 tons i Nordsøen, og Skagerrak/Kattegat og 9.713 tons i område 6 mv.	9 % i Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat
Hvilling i Nordsøen og østlige engelske kanal	Rådgivning 22.082 tons (-9% i forhold til rådgivning for 2019). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være omkring MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger over Fmsy.	17.191 tons i Nordsøen	13 %
Hvilling i Skagerrak / Kattegat	Rådgivning 400 tons for 2020 og 2021 (uændret rådgivning i forhold til rådgivning for 2018 og 2019). Databasegrænset bestand.	1.660 tons	90 %
Rødspætte i Nordsøen og Skagerrak	Rådgivning 166.499 tons (+17 % i forhold til rådgivning for 2019). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være over langt MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under Fmsy.	125.435 tons i Nordsøen, 16.782 tons i Skagerrak	20 % i Nordsøen og 79 % i Skagerrak
Rejer i Skagerrak og Norske Rende	Rådgivning 6.329 tons for de to første kvartaler af 2020. Der rådgives efter den langsigtede forvaltningsstrategi. Gydebiomassen (SSB) vurderes at ligge under MSY-niveau (og forvaltningsstrategiens referenceniveau). Fiskeridødeligheden (F) ligger over Fmsy.	4.314 tons i Skagerrak og 323 tons i Norske Rende.	65 % i Skagerrak
Sild i Nordsøen (NSAS)	Rådgivning 418.649 tons (+44% i forhold til rådgivning for 2019) /Bifangst: 12.413 tons (-40% i forhold til 2019). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under Fmsy.	385.008 tons (konsum), 13.190 tons (bifangst)	Variabel andel af konsumkvoten og 96 % af bifangstkvoten

	ICES' rådgivning	TAC i 2019	Dansk andel af EU's kvote
Sild i Skagerrak / Kattegat	Rådgivning på 0 tons for Østersøbestanden (samme rådgivning som for 2019) og 418.649 tons for Nordsøbestanden (+44 %). MSY-rådgivning. ICES rådgiver separat for Nordsøbestanden (NSAS) og Østersøbestanden (WBSS) (MSY-tilgang). Baseret på den af EU og Norge aftalte model beregnes konsum-TAC med en fast andel af hhv. NSAS og WBSS. Bifangstknoten fastsættes ad hoc af EU og Norge.	29.326 tons (konsum), 6.659 tons (bifangst)	48 % af konsumkvoten og 85 % af bifangstknoten
Brisling i Nordsøen / Skagerrak / Kattegat	Rådgivning 138.726 tons for perioden 1. juli 2019 til 30. juni 2020 MSY-tilgang. ICES vurderer bestanden ud fra videnskabelige togter. Rådgivningen dækker nu både Nordsøen og Skagerrak/Kattegat.	26.624 tons i Skagerrak/Kattegat (kalenderåret). 112.102 tons i Nordsøen (1. juli 2019 – 30. juni 2020).	72 % i Skagerrak 91 % i Nordsøen

Makrel

Kyststatsforhandlingerne om kvotefastsættelse og -fordeling for fiskeriet efter makrel i 2020 blev afsluttet den 17. oktober 2019. Parterne i den nuværende aftale om fordelingen af makrelkvoten EU, Norge og Færøerne blev enige om en TAC på baggrund af rådgivningen fra ICES på 922.064 tons, heraf 454.482 tons til EU, svarende til en stigning på 19,7 % i forhold til ICES' rådgivning for 2019. Inden for denne TAC er der også afsat en reserve på 15,6 % til andre parter, det vil sige Island, Grønland og Rusland i henhold til trepartsaftalen om makrel mellem EU, Norge og Færøerne.

Blåhvilling

Kyststaterne EU, Norge, Island og Færøerne afholdt i oktober 2019 forhandlingsmøde om en TAC for blåhvilling og fordelingen af denne for 2020. Parterne enedes om fastlæggelsen af en TAC på 1.161.615 tons i henhold til forvaltningsstrategien, svarende til en stigning på 1,6 % i forhold til ICES' rådgivning for 2019. Parterne indgik ikke aftale om en ny fordeling af bestanden, hvorfor hver part unilateralt senere fastsætter sin kvote for 2020. EU forventes at fastholde den tidligere andel af TAC'en på 41,4 %.

Atlanto-skandisk sild

Kyststaterne EU, Norge, Island, Færøerne og Rusland afholdt i oktober 2019 forhandlingsmøde om en TAC for atlanto-skandisk sild og fordelingen af denne for 2020. ICES har rådgivet om en TAC for 2020 på 525.594 tons baseret på forvaltningsplanen, svarende til en reduktion på 11 % i forhold til rådgivningen for 2019. Parterne indgik ikke en aftale om en ny fordeling af bestanden, hvorfor hver part unilateralt senere fastsætter sin kvote for 2019. EU forventes at fastholde den tidligere andel af TAC'en på 6,51 %.

EU-bestande

Oversigt over den biologiske rådgivning og Kommissionens forslag om TAC for EU's autonome bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for 2020 samt TAC i 2019 og den danske kvoteandel:

Art	Rådgivning	TAC i 2019 i tons	Kommissionens TAC forslag for 2020 i tons	Dansk andel af EU's kvote
Torsk i Kattegat	Rådgivning 0 (-100% i forhold til rådgivning for 2019). Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiosmassen, der viser et fald i bestanden og en lille rekruttering i de senere år. Der rådgives ud fra forsigtighedsprincippet. Efter anmodning fra EU (Kommissionen) har ICES udtalt sig om niveauet for bifangster af torsk og anfører i udtalelsen af 18. november 2019, at det ikke er muligt at estimere fangster i 2020, men de seneste fangstestimer i 2018 var 284 tons.	567 tons (Bifangst)	130 tons (- 77 %). Kun til bifangst.	62 %
Tobis i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat	Rådgivning foreligger februar 2020 TAC søges fastsat i forlængelse af modtagelse af den biologiske rådgivning med henblik på start af fiskeri efter tobis pr. 1 april 2020.	112.780 tons	Fremsættes først i marts 2020 med udgangspunkt i rådgivning fra februar.	94 %
Tunge i Skagerrak/ Kattegat/ Østersøen	MSY-rådgivning i henhold til EU-forvaltningsplanen med en intervalrådgivning mellem 452 og 600 tons. Fangster på mere end 539 tons forudsætter opfyldelse af særlige betingelser. Gydebiosmassen (SSB) vurderes at være lige over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger omkring F _{msy} .	502 tons	533 tons (+6 %)	84 %
Tunge i Nordsøen	MSY-rådgivning i henhold til EU-forvaltningsplanen med en intervalrådgivning mellem 10.192 og 29.767 tons. Fangster på mere end 17.545 tons forudsætter opfyldelse af særlige betingelser. Gydebiosmassen (SSB) vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger lidt over F _{msy} .	12.555 tons	17.545 tons (+40 %)	4 %
Bristling i den engelske kanal	Rådgivning 1.506 tons (-20% i forhold til rådgivning for 2019). ICES rådgiver ud fra en forsigtighedstilgang om en reduktion baseret på tendens i bestandsudvikling.	2.637 tons	1.506 tons (-43 %)	33 %
Kulmule i Skagerrak/Kattegat	Rådgivning 104.763 tons (-26% i forhold til rådgivning for 2019) for den samlede nordlige bestand. MSY-rådgivning. Gydebiosmassen (SSB) vurderes at være langt over MSY. Fiskeridødeligheden (F) ligger omkring (lidt under) F _{msy} .	4.286 tons	3.403 tons (-21 %)	92 %
Kulmule i Nordsøen	Rådgivning 104.763 tons (-26% i forhold til rådgivning for 2019) for den samlede nordlige bestand. MSY-rådgivning. Gydebiosmassen (SSB) vurderes at være langt over MSY. Fiskeridødeligheden (F) ligger omkring (lidt under) F _{msy} .	4.994 tons	3.940 tons (-21 %)	58 %

Art	Rådgivning	TAC i 2019 i tons	Kommissionens TAC forslag for 2020 i tons	Dansk andel af EU's kvote
Jomfruhummer i EU-farvande i Nordsøen	<u>Ingen samlet rådgivning for hele Nordsøen.</u> ICES vurderer bestanden og fiskeritrykket for jomfruhummer i Nordsøen for en række separate delområder i EU-farvande. TAC fastsættes dog for hele området samlet. ICES rådgiver efter MSY-tilgangen/forsigtighedsprincippet.	22.103 tons	23.002 tons (+4 %)	5 %
Jomfruhummer i Skagerrak/ Kattegat	MSY rådgivning i henhold til EU-forvaltningsplanen med en intervalrådgivning mellem 14.109 og 19.904 tons. Fiskeridødelighed angives som fangstrater. Fangstrate under Fmsy.	13.733 tons	13.733 tons (uændret)	73 %
Rødspætte i Kattegat, Sundet og Bælthavet	<u>Rådgivning 10.636 tons (-30% i forhold til rådgivning for 2019).</u> Der er rådgivet efter forsigtighedsprincippet. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være langt over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger over Fmsy. Inkluderer en andel i Sundet og Bælterne (subdivision 22-23).	1.705 tons i Kattegat	1.141 tons (-33 %)	89 %
Lange i Nordsøen	<u>Rådgivning 18.516 tons (+5% i forhold til rådgivning for 2019).</u> Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen. ICES' rådgivning dækker en række områder. Rådgivningen dækker 2020 og 2021.	4.035 tons i Nordsøen	4.035 tons (uændret)	10 %
Lange i Skagerrak/ Kattegat	<u>Rådgivning 18.516 tons (+5% i forhold til rådgivning for 2019).</u> Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen. ICES' rådgivning dækker en række områder. Rådgivningen dækker 2020 og 2021.	170 tons	170 tons (uændret)	56 %
Hestemakrel i Nordsøen og Kanalen	<u>Rådgivning 14.014 tons (-20% i forhold til rådgivningen for 2019).</u> Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen. Rådgivningen dækker 2020 og 2021.	15.179 tons	13.763 tons (-9 %)	48 %
Hestemakrel i de vestlige områder	<u>Rådgivning 83.954 tons (-40%).</u> MSY-rådgivning. Rådgivningen dækker et større område end TAC. Udsmid vurderes at være ubetydelig.	119.118 tons	70.167 tons (-41 %)	9 %
Havgalt i det nordøstlige Atlanterhav	<u>Rådgivning 19.152 tons (-12% i forhold til rådgivning for 2019).</u> Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen. Rådgivningen gælder for 2020 og 2021.	21.830 tons	19.152 tons (-12 %)	25 %

Forslaget regulerer ligeledes TAC'er for en række fladfiskearter i Nordsøen, herunder rødtunge/skærising og pighvar/slethvar.

Dertil kommer, at Kommissionen – som i tidligere år – foreslår forbud mod fiskeri efter visse sårbare arter. Disse arter må, når de fanges utilsigtet, ikke skades og skal straks genudsættes.

Andre bestemmelser

År-til-år fleksibilitet

Forslaget indeholder endvidere regler for år-til-år fleksibilitet. Det fremgår heraf, at de hidtidige regler om år-til-år fleksibilitet jf. rådsforordning 847/96 kun anvendes, når medlemsstaterne ikke anvender den mulighed for år-til-år fleksibilitet, som fremgår af grundforordningen. Grundforordningens bestemmelser om år-til-år fleksibilitet kan anvendes for bestande omfattet af landingsforpligtelsen, hvilket fra 2019 er alle kvoterede bestande omfattet af forordningen. Kommissionen foreslår, at bestemmelserne om år-til-år fleksibilitet ikke skal gælde for en række bestande med en biologisk rådgivning om ingen fangster, herunder også torsk i Kattegat.

9 % artsfleksibilitet

Af grundforordningens artikel 15, stk. 8 fremgår, at fangster af arter, der er underlagt landingsforpligtelsen, og som fanges ud over de tilladte kvoter for disse arter, eller hvor medlemslande ikke har kvoter, kan afskrives på kvoterne for målarter, forudsat at de ikke overstiger kvoten for målarter med mere end 9 %. Dette forudsætter dog, at ikke-målarterne er inden for sikre biologiske grænser. Kommissionen har i forslaget – som i 2019 - anført, for hvilke bestande denne bestemmelse kan finde anvendelse.

Fodnoter

Den hidtidige bestemmelse om mulighed for afskrivning af naturligt associerede bifangster på hovedarten i visse pelagiske fiskerier og industrifiskerier videreføres som i 2019. Bifangster, som fratrækkes i kvoten i henhold til fodnoten, og bifangster af arter, der fratrækkes kvoten i henhold til ovenfor anførte 9 % 's artsfleksibilitet, må tilsammen ikke overstige 9 % af kvoten.

Europæisk ål

Kommissionen har i et supplerende *non-paper* foreslået uændret videreførelse af foranstaltninger for ål svarende til foranstaltningerne for 2019. Det indebærer, at ethvert målrettet, utilsigtet og rekreativt fiskeri af europæisk ål i EU-farvande i hele ICES-området, dvs. også Østersøen og i brakvande som flodmundinger, kystlaguner og overgangsvande, er forbudt i en fortløbende tre-måneders lukkeperiode. Medlemsstaterne vælger selv perioden mellem 1. august 2020 og 28. februar 2020.

Havbars i det nordøstlige Atlanterhav

I lighed med sidste år foreslås restriktioner for fiskeri efter havbars, herunder rekreativt fiskeri efter denne bestand i flere havområder blandt andet i Nordsøen syd for Hanstholm (område IVb). For det rekreative fiskeri foreslås der således et fangstbegrænsning for havbars pr. dag fra 1. april til 31. oktober 2020 og kun fangst og genudsætning ("catch and release") uden for dette tidsrum i 2020. Der er endnu ikke fastsat et bestemt antal for denne fangstbegrænsning i forslaget.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Fastsættelse af fiskerimuligheder har erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der er både stigende og fallende TAC'er af relevans for dansk fiskeri i forslaget. Forslaget i sin oprindelige form indeholder som nævnt meget få konkrete forslag til TAC for 2020 for bestande af interesse for Danmark. En stor del af TAC for disse bestande fastsættes som nævnt i forhandlinger med tredjelande, hvor forslag til TAC'er ikke er inkluderet. De vigtigste og mest økonomisk betydende bestande for dansk fiskeri er således afhængige af disse forhandlinger med tredjelande. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil derudover også afhænge af blandt andet udviklingen i afsætningspriserne samt omkostninger, herunder brændstof, og af fiskerimønstre. Fiskerimulighedernes størrelse har selvsagt også afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser for forarbejdningsindustrien.

Det er forventningen, at der kan blive tale om at indføre supplerende tiltag til beskyttelsen af torsk i både Nordsøen, Skagerrak og Kattegat. Afhængigt af hvordan sådanne supplerende tiltag udformes, vil disse kunne have visse erhvervsøkonomiske konsekvenser, da de kan have indvirkning på hvor og hvordan, der må fiskes. Beskyttelsestiltag for torsken vurderes på længere sigt dog at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, da torskbestanden vil blive genopbygget. I det omfang de supplerende tiltag indebærer behov for øgede kontrolfunktioner, vil disse også kunne have statsfinansielle omkostninger.

Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri) og i § 7-udvalget (rekreativt fiskeri, ferskvandsfiskeri og fiskepleje).

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) anfører, at man har tiltro til, at de danske myndigheder på sædvanlig kvalificeret vis, vil gøre vil gøre deres for at sikre, at kvoterne er på plads, så fiskeriet kan begynde den 1. januar 2020.

DFPO støtter op om en fiskeforvaltning baseret på et MSY-princip. Men det er ifølge DFPO nødvendigt at se på, hvordan MSY kan benyttes uden, at det får for store konsekvenser for fiskeriet fra år til år. Manglende stabilitet og yo-yo-kvoter er ødelæggende for erhvervet – der kan ikke laves forretningsplaner, og det giver ikke et bæredygtigt fiskeri. DFPO nævner, at fiskeriet skal styres efter MSY, men at det ikke er hensigtsmæssigt for fisk og fiskere, at man skal ramme en bestemt MSY-værdi hvert år. Særligt i de situationer, hvor ICES har revideret sin opfattelse af bestandens udvikling, må der efter foreningens opfattelse kunne afviges fra reglerne. Dette er i høj grad tilfældet for fiskeriet i 2020, hvor ICES har anbefalet en markant reduktion i kvoterne for torsk i stort set alle farvande.

DFPO anfører, at hvis kvoterne for torsk sættes så lavt som anbefalet af ICES, vil mange fiskere være nødsaget til at opgive fiskeriet. Ikke så meget fordi de kommer til at mangle torsk, men fordi landingspligten medfører, at alt andet fiskeri må stoppe, når torsk kvoten er opfisket. Det bemærkes, at for Kattegat vil en nul-kvota betyde, at der ikke kan fiskes på de gode forekomster af tunge, rødspætter og jomfruhummer. For Nordsøen og Skagerrak vil fiskeriet skulle stoppe meget tidligt på året og længe inden kvoterne på alle de andre arter er opfisket.

DFPO har svært ved at acceptere, at fiskerierhvervets fremtid i store træk bestemmes af rigide regler for udviklingen i en natur, der ikke reagerer på tiltag, som det var forventet af biologer og myndigheder.

Det er for DFPO afgørende, at udviklingen i en kvote afspejler udviklingen i bestanden. Derfor bør MSY-strategien udmønte sig på den måde, at på en bestand i stigning fastholdes TAC, hvis målsætningen endnu ikke er nået, således, at bestanden vokser op til målsætningen, frem for at fiskeriet reduceres. Når dette sker, vil formuleringen om, at forslaget tager højde for bestandsudviklingen i de berørte bestande ifølge DFPO i højere grad afspejle virkeligheden.

For de enkelte bestande fremhæver DFPO følgende:

For så vidt angår *torsk i Nordsøen og Skagerrak*, hvor biologerne beskriver et fald i bestandsstørrelsen, må kvoten ifølge DFPO naturligvis reduceres. DFPO finder imidlertid, at den skal reduceres til et niveau, der giver mulighed for vækst, frem for at blive reduceret til et niveau, som er en politisk fastsat målsætning, og som vel at bemærke blev besluttet på et tidspunkt, hvor grundlaget var anderledes end i dag. DFPO har, i samarbejde med fiskerierorganisationerne fra Norge, UK, Frankrig, Belgien, Holland, Tyskland og Sverige, udarbejdet en fælles indstilling til, hvordan kvoten for torsk i Nordsøen og Skagerrak skal fastsættes. Forslaget er ifølge DFPO baseret på en fiskeridødelighed, der er mindre, end den nogensinde har været før. Det anføres, at dødeligheden (Fpa) også er beregnet af ICES til at være bæredygtig. Forslaget fra det samlede erhverv vil give en TAC på godt 28 tusind tons. Dette niveau foreslås derefter fastholdt, indtil bestanden er vokset til at være større end referencepunktet. Som compensation foreslår erhvervet også, at der lukkes for fiskeri i torskenes primære gydeområder i gydeperioden, samt at disse lukninger opretholdes, indtil bestandene er inden for sikre biologiske grænser.

Med hensyn til *torsk i Kattegat* anbefaler DFPO, at der fastsættes en bifangst-TAC for torsk på 100 tons. Denne TAC skal sikre, at fiskeriet efter jomfruhummer, rødspætte og tunge kan fortsætte i 2020, hvor ICES anbefaler, at TAC for disse tre arter kan øges. DFPO anfører, at ICES vurderer, at bestanden er reduceret ganske betydeligt og nu er mindre, end den nogensinde har været før. Erfaringerne i fiskeriet modsiger ikke ICES' vurdering af situationen, men erhvervet kan ikke acceptere et stop for alle fiskerier, som fanger torsk. Det vil have alvorlige negative konsekvenser for fiskeriet og ikke være i overensstemmelse med formålet med den fælles fiskeripolitik.

For *jomfruhummer i Skagerrak/Kattegat* anbefaler DFPO, at man i overensstemmelse med den biologiske rådgivning tilslutter sig Kommissionens forslag om en uændret TAC, og for *jomfruhummer i Nordsøen* anbefaler DFPO, at man i overensstemmelse med den biologiske rådgivning tilslutter sig Kommissionens forslag.

I forhold til *tunge i Nordsøen* anbefaler DFPO en uændret TAC, svarende til 12.555 tons. Det nævnes, at ICES på grundlag af EU's forvaltningsplan anbefaler, at TAC sættes til en mængde mellem 7.170 og 20.820 tons. Hvis TAC sættes i overensstemmelse med Fmsy, giver dette en reduktion på 1,9 % i forhold til TAC for 2019. Bortset fra, at ICES har foretaget en revision af biomasseestimatet, så er der tale om en vækst i bestanden, hvorfor der ifølge DFPO ikke er behov for at reducere fiskerimulighederne yderligere.

Med hensyn til *tunge i Skagerrak/Kattegat/Østersøen* anbefaler DFPO, at TAC fastsættes i overensstemmelse med den biologiske rådgivning til 539 tons i 2020. Der henvises til, at bestanden har det godt, og at tallet 533 tons, som Kommissionen foreslår, ikke fremgår nogen steder i den biologiske rådgivning.

For *kulmule i Nordsøen* og *kulmule i Skagerrak/Kattegat* anbefaler DFPO uændrede TAC'er. Der henvises til, at en uændret TAC vil ligge inden for rammerne af det interval, der fremgår af EU's forvaltningsplan, og det nævnes, at i de farvande, hvor dansk fiskeri foregår, fanges kulmule i et blandet fiskeri. Det bemærkes, at ICES vurderer, at bestanden er næsten fem gange så stor som MSY-niveauet, og fiskeridødeligheden er mindre end Fmsy. Det anses for svært at forstå, at dette indebærer en reduktion på mere end 20 %. En del af forklaringen er ifølge DFPO, at ICES har foretaget en revision af biomasseestimatet samtidig med, at der ikke er konstateret en stor rekruttering.

For *rødspætte i Kattegat* bemærkes det, at rådgivningen er præget af, at størstedelen af fangsterne tages i Østersøen og er omfattet af EU's forvaltningsplan for dette område. I overensstemmelse med denne plan er rådgivningen givet efter forsigtighedsprincippet. Følges denne også for Kattegat, vil det give en TAC på godt 3.000 tons, hvilket er rigeligt til at dække de nuværende fangster. DFPO kan derfor ikke tilslutte sig Kommissionens forslag om at reducere TAC'en fra 1.705 tons til 1.141 tons.

For *rødspætte i Nordsøen* og *Skagerrak* anfører DFPO, at fiskerne ikke kan genkende billedet af den store tilvækst i bestanden, som ICES beskriver. Kontrasten mellem den biologiske rådgivning og de fangstrater, som fiskerne oplever i fiskeriet, får DFPO til at anbefale, at man reducerer kvoten med 15% i 2020.

Med hensyn til *rødtunge* og *skærising i Nordsøen* anbefaler DFPO, at arterne tages ud af TAC-systemet og reguleres på en anden måde. Det nævnes, at begge arter tages som værdifulde bifangster i fiskeri, der er målrettet efter andre arter. ICES vurderer, at fiskeriet bør reduceres på begge arter, hvilket DFPO kan acceptere, men det bør efter DFPO's opfattelse ske på anden vis end gennem TAC.

Med hensyn til *sildebifangster i henholdsvis Nordsøen og i Skagerrak/Kattegat* anbefaler DFPO, at bifangstlofterne fastsættes på samme niveau som for 2019. Forvaltningsplanen for sild tager ikke hensyn til industrifiskeriet, og DFPO anfører, at effekten af industrifiskeriet tilsyneladende stærkt er begrænset i forhold til konsumfiskeriet. Opfattelsen er, at forvaltningsplanen skal ændres, så bifangstlofterne ikke går mod 0, der skal skabes ro, så der kan sikres en langsigtet bæredygtig forvaltning på plads for industrifiskeriet.

I relation til *hvilling i Skagerrak/Kattegat* finder DFPO, at kvoten bør fjernes, og at fiskeriet i stedet for bør forvaltes gennem bifangstbegrænsninger.

For så vidt angår *pighaj* og *sildehaj* ønsker DFPO mulighed for at gennemføre et monitoringsfiskeri.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) anfører, at forvaltningsplaner, som er en af grundstenene i bæredygtig forvaltning af fiskebestande, skal være udformet således, at de effektivt og hurtigt kan reagere på ændringer i naturen og i den videnskabelige rådgivning og samtidig - i tilfældet nordsøild - beskriver hvordan balancen mellem sild til bifangst og sild til konsum skal være. Det er ifølge DPPO af stor vigtighed, at man i regi af EU-Norge vedtager holdbare forvaltningsplaner for nordsøild for både selve Nordsøen og for Kattegat/Skagerrak. DPPO understreger, at det er nødvendigt, at man i arbejdet med forvaltningsplaner i langt højere grad inddrager stakeholders og den videnskabelige verden – det gælder ikke kun planen for nordsøild, som må revideres hurtigst muligt og inden 2021.

DPPO anfører generelt vedrørende sildebifangstkvoterne, at disse over en længere periode er blevet reduceret og nu er på et niveau, hvor risikoen for lukning af industrifiskerierne er reel. DPPO appellerer til, at der vises rettidig omhu, når det gælder forvaltningen af industrifiskeriet, og at både stakeholders og forvaltere derfor overvejer andre løsningsmulighederne end de metoder, der i dag frygtes at være

utilstrækkelige. DPPO anbefaler, at man igangsætter en diskussion omkring sildebifangsten for Skagerrak/Kattegat, og hvordan man skal forholde sig til den, efter at brisling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat er slået sammen til en biologisk enhed. Konkret anbefaler DPPO tre initiativer for at sikre, at de juvenile Nordsøsild, der er til rådighed for at understøtte industrifiskerierne, bruges optimalt: At prioriteringen for de tilgængelige juvenile Nordsøsild formuleres, og at der indføres fleksibilitet for sildebifangstknoten imellem Skagerrak/Kattegat og Nordsøen. Tilsvarende den fleksibilitet, der allerede gælder for konsumsildeknoten i Skagerrak/Kattegat; At bifangstknoten uddeles på fartøjsniveau. Således at der skabes direkte incitament til at begrænse sildebifangster i fiskerierne efter brisling og sperling; At der udvikles et nationalt forvaltningsregime, der bringer den såkaldte 9 % -regel i anvendelse, når det gælder sildebifangster i industrifiskeriet, og at det på den måde sikres, at industrifiskeriet ikke stoppes i utide.

DPPO påpeger, at der med indførelsen af landingsforpligtigheden i det pelagiske fiskeri og i industrifiskeriet er en væsentlig udfordring for fiskerne at håndtere uundgåelige bifangster af bl.a. demersale arter. Uden regler og foranstaltninger til at sikre smidig håndtering af uundgåelige bifangster af f.eks. sej og makrel i sildefiskeriet, kan der potentielt opstå situationer, hvor fiskerier må lukke, eller konflikter imellem pelagisk og demersalt fiskeri opstår. Med anvendelse af den såkaldte fodnotemodel, dvs. muligheden for at afskrive bifangster på hovedarten i en række fiskerier bl.a. hestemakrel og tobis, har man ifølge DPPO hidtil kunnet undgå denne type problemstillinger. DPPO anbefaler, at man for 2020 udvider de eksisterende afskrivningsmuligheder til også at omfatte uundgåelige bifangster af bl.a. makrel og mørksej i sildefiskeriet og sild i makrelfiskeriet og på den måde, balanceret, løser en række eksisterende og potentielle udfordringer i tråd med formålet med reformen af EU's fiskeripolitik. Muligheden for at anvende 9 % -reglen til at dække uundgåelige bifangster af demersale arter i det pelagiske fiskeri må ifølge DPPO reserveres. Det bør også i forhandlingerne sikres, at der ikke reserveres mængder til discard/de minimis for bifangster af pelagiske arter i de demersale fiskerier, uden at pelagiske fiskere kompenseres med en udlignende kvote "top-up".

I relation til *fiskeriaftalerne med Norge henholdsvis Færøerne* er det DPPO's grundholdning, at udvekslingen af fiskerimuligheder under fiskeriaftalerne med Norge og Færøerne må være både balanceret og proportionel. Pelagiske fiskerimuligheder i EU-farvand som tilbydes Norge og Færøerne må og skal i størst muligt omfang balanceres af pelagiske fiskerimuligheder til EU i norsk og færøsk farvand. I udvekslingen skal den relative stabilitet i størst mulige omfang respekteres. For at sikre proportionalitet og værne om den relative stabilitet i EU bør udviklingen i balancen og dermed EU's "køb" af torsk i Barentshavet ifølge DPPO ikke inddrage yderligere fangstmuligheder for pelagisk og industrifisk. For blåhvilling bør den sydlige komponent af EU's kvote anvendes proportionelt med den nordlige i udvekslingen af fiskerimuligheder med Norge og Færøerne. DPPO bemærker, at såfremt Norge tildeles brisling som en del af balancen, bør det sikres, at denne tildeling afspejler det forhold, at brislingeknoten nu omfatter både Nordsøen og Skagerrak/Kattegat. Det vil sige, at "betalingen" til Norge skal fordeles proportionelt imellem Nordsøen og Skagerrak/Kattegat.

Særligt om fiskeriaftalen med Færøerne bemærker DPPO, at aftalen tidligere har været i balance, men at der i de seneste år er sket et skred i balancen. Danske pelagiske fiskere betalte i 2019 for, at fiskere fra UK mv. kunne fange hvidfisk i færøsk farvand. DPPO mener, at den oprindelige balance bør genetableres eller hele aftalen genevalueres.

DPPO nævner, at den femårige makrelaftale imellem EU, Norge og Færøerne, som udløb med udgangen af 2018 ikke indeholder bestemmelser vedrørende adgang for færøske fartøjer i EU-farvand, og der findes ikke en skriftlig aftale om en sådan kobling imellem adgang og kvotefordeling. En revision af adgangsbestemmelserne for makrel bør efter DPPO's opfattelse indgå i drøftelserne imellem Færøerne og EU.

Om *fiskeripartnerskabsaftalen med Grønland* bemærker DPPO, at denne bl.a. indeholder muligheden for, at EU tildeles lodde i sommerfiskeriet i grønlandsk farvand. De senere år har grønlandsaftalen været værdiløs for danske fiskere, idet Grønland ikke har tilbudt reel og fiskbar kvote i sommerhalvåret. Den seneste reviderede loddeaftale imellem Island, Grønland og Norge vil yderligere svække sandsynligheden for at danske fiskere i fremtiden vil kunne fiske lodde i grønlandsk farvand, også selvom der forventes en kvote for sommerfiskeriet i 2020 som potentielt vil kunne resultere i et fiskeri. DPPO bemærker, at EU-Grønlandsaftalen er omkostningstung for EU, og at Grønland, hvis man ikke selvstændigt kan kvoter for lodde i egne farvande, må tilbyde alternative pelagiske arter i compensation, for eksempel makrel eller atlanto-skandisk sild.

Med hensyn til *sild i Nordsøen* anbefaler DPPO, at man for 2020 for konsumbestanden af sild (A-flåden) fastsætter kvoten på et niveau under ICES' Fmsy-rådgivning. En anbefaling, som flugter med anbefalingen fra Det Pelagiske Rådgivende Råd (Pelagisk AC).

For *bifangstknoten for sild i Nordsøen* (B-flåden) anbefaler DPPO, at man for 2020 anvender principperne i den tidligere vedtagne forvaltningsplan for nordsøild og fastholder forvaltningsplanens retningslinje om, at fiskeridødeligheden for juvenile sild ikke må overstige 0.05. Beregningsmodel og fordeling bør ifølge DPPO evalueres grundigt i det kommende år.

For konsumbestanden af *sild i Skagerrak/Kattegat* (C-flåden) anbefaler DPPO, at man følger TAC-fastsætningsproceduren for område Skagerrak/Kattegat, som blev aftalt mellem EU og Norge i 2014.

For *bifangstknoten for sild i Skagerrak/Kattegat* anbefaler DPPO, at man følger det gældende beregningsgrundlag. Derudover foreslår DPPO, at der indføres fleksibilitet (fx 50 %) for bifangstknoten mellem Skagerrak/Kattegat og Nordsøen i overensstemmelse med principperne for konsumsild og med seneste ICES-rådgivning vedr. brisling. Anvendelse af bifangstsildene i Nordsøen vil kunne understøtte et betydeligt større og mere lønsomt fiskeri på brisling og sperling, end det nuværende meget begrænsede fiskeri i Skagerrak/Kattegat.

I forhold til *brisling i Skagerrak/Kattegat* bemærker DPPO, at den videnskabelige rådgivning for brisling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat i 2019 blev forenet til én rådgivning, idet det er konstateret, at det er en og samme bestand. For Nordsøen har kvoteåret de senere år løbet fra 1. juli til 31. juni. For Skagerrak/Kattegat er man endnu ikke på plads med justeringen af kvoteåret. Det forhold skaber en særlig udfordring for perioden 1. januar 2020 til 31. juni 2020. DPPO anbefaler, at der fastsættes en TAC for denne periode med udgangspunkt i uopfiskede mængder i Skagerrak/Kattegat i perioden 1. januar 2019 til d.d., og at der som i den nuværende regulering åbnes for 100 % fleksibilitet i mellem 3A og Nordsøen. Jo flere brisling fra den samlede TAC, der fanges i Nordsøen, jo bedre beskyttes den svækkede sildebestand i den vestlige Østersø ifølge DPPO, idet der er tale om sild, som i høj grad migrerer ind i Skagerrak/Kattegat. DPPO anbefaler, at der i regi af EU/Norge-forhandlingerne nedsættes en arbejdsgruppe med henblik på at sikre en rimelig fordeling af fiskerimulighederne imellem Skagerrak/Kattegat og Nordsøen. Fordelingen bør tage udgangspunkt i fordelingen af de historiske fangster over de seneste 20 år.

Med hensyn til *vestlig hestemakrel* anbefaler DPPO i overensstemmelse med anbefalingen fra Pelagisk AC at følge ICES' MSY-tilgang, hvilket giver en TAC for 2020 på 83.954 tons. Samtidig sætter DPPO spørgsmålstegn ved hvordan kommissionen er kommet frem til en anbefalet TAC på 70.176 tons. Bestandsvurderingen er ifølge DPPO usikker, og der bør derfor være fokus på at begrænse TAC-udsving i kommende år.

I forhold til *havgalt 2020 og 2021* anbefaler DPPO – ligesom Pelagisk AC – at følge den biologiske rådgivning svarende til en TAC for hvert af årene på 19.152 tons.

For *hestemakrel i Nordsøen 2020 og 2021* anbefaler DPPO - ligesom Pelagisk AC – at fastsætte en TAC for hvert af årene på 14.014 tons og stiller samtidig spørgsmålstegn ved Kommissionens baggrund for at foreslå en TAC på 13.763 tons.

Marine Ingredients Denmark (MID) bemærker vedrørende aftaler med tredjelande, at Brexit kan få store konsekvenser for fremtidens råvaretilførsel til de danske fiskemel- og fiskeolieproducenter og dermed for arbejdspladser på fabrikkerne i Skagen, Hanstholm, Thyborøn og Esbjerg. Angående EU-Norge finder MID det vigtigt, at EU i forhandlingerne sikrer en tilstrækkelig sildebifangstkvote i Nordsøen og Skagerrak til at sikre udnyttelsen af kvoterne på industriarterne tobis, brisling og sperling.

MID bemærker om den biologiske rådgivning om de fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for 2020, at EU bør følge ICES-rådgivningen for fangst og bifangst af *sild i Nordsøen*. Derudover finder MID, at det er vigtigt, at EU i forhandlingerne om sild i Skagerrak/Kattegat sikrer en tilstrækkeligt stor sildebifangstkvote for at sikre udnyttelsen af kvoterne på industriarterne brisling og sperling. Kvoter for fangst og bifangst af Nordsøsildebør flyttes til Nordsøen, så man undgår fangst af Østersøbestanden.

MID anbefaler uændrede bifangstkvoter for sild i Nordsøen og i Skagerrak/Kattegat.

MID mener desuden, at kvoter for *brisling* i Skagerrak/Kattegat bør flyttes til Nordsøen, så man undgår fangst af sild fra den Vestlige Østersøbestand. MID er uforstående over for den forholdsvis lave brislingekvote i Nordsøen (1. juli 2019 – 30. juni 2020). Kvoten kunne være sat højere og med minimal risiko for, at gydebiomassen ville komme under Bpa.

MID anfører, at netop i 2019 var dansk fiskeri og de danske fiskemel- og fiskeolieproducenter udfordret af en forholdsvis lille kvote på tobis. En god kvote på brisling i Nordsøen kunne ifølge MID have opvejet noget af tabet ved det dårlige tobisfiskeri. MID mener derudover, at Kommissionen i højere grad burde have taget hensyn til socioøkonomiske forhold dvs. danske arbejdspladser.

Til kyststatsforhandlingerne bemærker MID, at certificeringer af makrel, blåhvilling og atlanto-skandisk sild er meget vigtige for fiskemel- og fiskeolieproducenterne og for producenterne af fiskefoder til bl.a. laks og ørreder. Når kyststaterne ikke kan blive enige om fordelingen af fangstkvoterne, mister fiskerierne deres certificeringer til stor skade for bæredygtigheden og værdikæden i fiskefoder- og akvakulturindustrierne. MID opfordrer til, at der fra dansk side arbejdes målrettet for, at der indgås bindende kyststatsaftaler om mængder og fordeling med alle parter.

MID finder år-til-år fleksibilitet vigtigt for optimal udnyttelse af fiskeressourcerne og støtter Kommissionens forslag. MID finder det desuden vigtigt, at 9 % -artsfleksibilitet videreføres som i 2019. Endelig finder MID det vigtigt, at den hidtidige bestemmelse om mulighed for afskrivning af naturligt associerede bifangster på hovedarten i visse pelagiske fiskerier og industrifiskerier videreføres som i 2019.

WWF Danmark understreger vigtigheden af at følge ICES rådgivning. MSY fremgår af EU-lovgivningen og følger også af internationale konventioner. WWF kan ikke støtte en fjernelse af kvoten for hvilling i Skagerrak/Kattegat, da der efter WWF's opfattelse kan være risiko for et målrettet fiskeri.

Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF) har kommentarer til den del af forslaget, der handler om havbars. DSF finder det uacceptabelt, at de rekreative fiskere kun må hjemtage 1 fisk pr. dag i perioden fra

april til oktober. Man henviser til, at det rekreative fiskeris negative påvirkning på bestandenes presede situation i dag er helt uden betydning. DSF anfører, at de erhvervsmæssige fangster inkl. bifangster i dag udgør 95% af den fiskeriinducerede dødelighed for havbars. DSF anfører, at lystfiskeriet gerne bidrager til at bestandene kommer på fode, og at man derfor er glad for det større mindstemål, som Sammenslutningen af Europæiske Lystfiskere (EEA) har presset på for at introducere. Man mener, at forslaget er urimeligt og disproportionalt, og at det udviser total mangel på forståelse for lystfiskeriets økonomiske og rekreative betydning i de lande, hvor havbars er en meget vigtig sportsfisk.

DSF forslår i det lys, at der i perioden fra april til oktober indføres en fangstbegrænsning på tre havbars per dag per fisker for det rekreative fiskeri, og at havbars resten af året skal genudsættes.

DSF anfører også, at man finder det besynderligt og meget lidt bæredygtigt, at reguleringen kun gælder i Nordsøen syd for Hanstholm. Man finder det også besynderligt, at mindstemålet kun gælder for dette område. DSF foreslår derfor, at mindstemålet for havbars nationalt bør fastsættes til 42 cm overalt i danske farvande.

Danmarks Amatørfiskerforening (DAFF) bemærker, at foreningen finder lukkeperioden for ål er overflødig og meningsløs, men hvis det kan bruges i forhandlingerne som løftestang til at få mere effektive tiltag igennem hos andre medlemsstater, har foreningen ingen indvendinger. Specielt bør begrænsninger i glasålfiskeriet efter foreningens opfattelse rettes mod de lokaliteter og årstider, hvor fiskeriet faktisk foregår.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag kan vedtages med et kvalificeret flertal.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Som generelt princip kan regeringen støtte, at kvoterne for 2020 fastsættes på grundlag af videnskabelig rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til den fælles fiskeripolitik samt fastsatte forvaltningsplaner og -strategier.

Det er vigtigt, at der bliver adgang til fiskeri i norsk zone fra 1. januar 2020, idet fiskeriet i norsk zone er vigtigt for danske fiskere.

Regeringen finder, at det er vigtigt, at bestanden af torsk i Nordsøen og Skagerrak genopbygges. Regeringen arbejder i den sammenhæng for, at torskekvoten, i det omfang det er muligt, og inden for rammerne af den biologiske rådgivning og EU's flerårige plan fastlægges på et niveau, der sikrer, at det blandede, demersale fiskeri ikke stopper for tidligt, idet torsk vil indgå som en bifangst i dette fiskeri. Regeringen arbejder sammen med andre medlemsstater omkring Nordsøen på muligheder for at kombinere dette med andre supplerende tiltag målrettet beskyttelse af torsken. Under alle omstændigheder vil dette medføre en væsentlig reduktion i fiskerimulighederne.

Regeringen støtter, at TAC for torsk i Kattegat fortsat fastsættes som en bifangstkvote, idet bestandssituationen tilsiger, at kvoten bør sættes betydeligt ned. Regeringen finder, at det er vigtigt, at der arbejdes for at genopbygge bestanden samtidigt med, at der skal findes praktiske løsninger der sikrer, at der fortsat kan finde et fiskeri sted i Kattegat efter andre arter under landingsforpligtelsen.

Regeringen lægger vægt på en effektiv implementering af landingsforpligtelsen. I den sammenhæng støtter regeringen, at anvendelse af elektronisk monitoring fremmes. Generelt finder regeringen, at kontrolforanstaltninger bør indføres i den relevante EU-lovgivning. Dog er regeringen positiv overfor, at der gennemføres projekter i særlige situationer.

Regeringen støtter indsatsen for beskyttelsen af den europæiske ål. I den sammenhæng støtter regeringen Kommissionens forslag om at videreføre den balancerede løsning, der blev fundet for 2019, med henblik på så vidt muligt at sikre en ensartet tilgang inden for EU.

Med hensyn til rødspætte i Nordsøen og Skagerrak bør der efter regeringens opfattelse udvises tilbageholdenhed i forhold til at fastsætte fuldt ud så stor en kvote, som rådgivningen muliggør.

Regeringen vil arbejde for, at EU får overført fiskerimuligheder for havtaske samt 'andre arter' i norske farvande på et niveau, der i højere grad modsvarer de reelle forekomster af disse arter, så danske fiskere samlet set kan få en bedre udnyttelse af de tilgængelige kvoter for demersale arter i norske farvande.

Den videnskabelige rådgivning for brisling er som noget nyt i år givet samlet for Nordsøen og Skagerrak/Kattegat, hvilket påvirker fastsættelsen af fiskerimulighederne. Regeringen finder, at der bør findes en passende fleksibel overgangsordning for brisling i Skagerrak/Kattegat, hvor fiskerimulighederne skal fastsættes i henhold til den nye rådgivning for 2020. En sådan ordning bør tillade en balanceret fordeling af fiskerimulighederne mellem Nordsøen og Skagerrak og bør fortsat være på linje med princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY).

Regeringen finder det generelt vigtigt, at der i øvrigt findes praktiske løsninger til håndteringen af særlige udfordringer i lyset af landingsforpligtelsen. Det gælder særligt i forhold til bifangster, som er begrænsende for andet fiskeri ("choke-species"), hvor der må findes løsninger, der tager højde for oprettholdelse af relativ stabilitet.

Endelig finder regeringen, at for bestande, hvor der mangler en videnskabelig rådgivning eller er manglende/begrænsede bestandsoplysninger, må TAC fastsættes under hensyn til forsigtighedsprincippet og ud fra en konkret vurdering, der inddrager øvrige relevante informationer med udgangspunkt i ICES' rådgivning. Dette er især relevant for arter, der primært er bifangster i andre fiskerier og for arter med meget små TAC'er, og skal ses i sammenhæng med landingsforpligtelsen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen var på dagsordenen under "siden sidst" i Folketingets Europaudvalg den 15. november 2019.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 14. november 2019.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2016/1139 for så vidt angår indførelsen af kapacitetsgrænser for fiskeri efter torsk i den østlige del af Østersøen samt dataindsamling og kontrolforanstaltninger i Østersøen og af forordning (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår endeligt ophør for fartøjer, der fisker efter torsk i den østlige del af Østersøen **KOM (2019) 564**

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. december 2019. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionens forslag omfatter et ændringsforslag til forordningen om den Europæiske Hav- og Fiskerifond med henblik på at give medlemsstaterne mulighed for at give støtte til ophugning af fiskerifartøjer, der har fisket efter torsk i underområde 25-32 i den østlige Østersø og underområde 24 i den vestlige Østersø. Hertil kommer et forslag om nye kontrolbestemmelser i form af krav om at udstyre alle fiskefartøjer med et fartøjsovervågningssystem (VMS⁴) eller tilsvarende elektronisk overvågning. I dag er fartøjer under 12 meter undtaget en sådan forpligtelse. Dertil kommer med henblik på dataindsamling indførelse af observatørdækning på mindst 20 % på havet af fartøjer, der fanger østtorsk. Beskyttelsesniveauet vurderes at kunne påvirkes positivt af forslaget, idet støtte til endeligt ophør i den særlige situation vurderes at kunne bidrage til tilpasning af fiskerikapacitet til fiskerimuligheder. Kommissionens forslag vil kunne have statsfinansielle konsekvenser, hvis det i Danmark besluttes at give støtte til ophugning.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2019) 564 af 31. oktober 2019 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2016/1139 for så vidt angår indførelse af kapacitetsgrænser for fiskeri efter torsk i den østlige del af Østersøen samt dataindsamling og kontrolforanstaltninger i Østersøen og af forordning (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår endeligt ophør for fartøjer, der fisker efter torsk i den østlige del af Østersøen. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 7. november 2019.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og vil skulle behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på generel indstilling.

Formål og indhold

Formålet med Kommissionens forslag om ændring af den flerårige forvaltningsplan for Østersøen og af forordningen om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF-forordningen) er at give mulighed for gennem EHFF at kunne yde støtte til endeligt ophør til fiskefartøjer, der har fisket efter østtorsk i den østlige del af Østersøen, underområde 24-32 for dermed at afbøde for de negative socioøkonomiske konsekvenser og samtidig reducere flådekapaciteten og fiskeritrykket på torskebestanden i den østlige Østersø med henblik på at opnå en bedre balance mellem ressourcer og kapacitet.

Som følge af den dårlige bestandssituation for østtorsk indførte Kommissionen tilbage i juli 2019 hasteforanstaltninger i form af lukning af det direkte fiskeri efter torsk i underområde 24-32. Forbuddet mod dette fiskeri opretholdes i 2020, hvor fiskeri efter østtorsk i disse underområder begrænses til kun at omfatte bifangster, dog med visse undtagelser for mindre fartøjer i underområde 24. Kommissionen anfører, at genopretning af bestanden forventes at strække sig over flere år, hvilket medfører en overskydende flådekapacitet og alvorlige socioøkonomiske konsekvenser. Kommissionen har derfor fundet behov for at indføre nødforanstaltninger, som består i indførelse af et kapacitetsloft og en kapacitetsafgangsordning for fartøjer, der tidligere har fisket efter østtorsk i den østlige del af Østersøen.

Ifølge forslaget skal medlemsstaterne foretage en opgørelse af flådekapaciteten i underområde 24-32 med henblik på at sikre, at der ikke sker en udvidelse af kapaciteten. Kapacitetsloftet omfatter fartøjer,

⁴ Fartøjsovervågningssystemet (VMS) er et satellitbaseret overvågningssystem for fiskerifartøjer, der regelmæssigt sender data til fiskerimyndighederne om fartøjers position, kurs og fart.

der har fisket efter torsk i 2017 og 2018. Fartøjer, der har fisket med specifikke redskaber, vil være omfattet af kapacitetsloftet.

Kommissionen foreslår også at styrke kontrolindsatsen. Blandt andet foreslår Kommissionen, at førere af fiskerfartøjer, der har fået tildelt fiskerimuligheder for torsk, skal sikre, at fartøjet altid kan overvåges, når der fiskes efter torsk i henholdsvis underområde 24 uden for seks sømil fra basislinjerne (grundlaget for bestemmelse af en stats maritime zoner) og i underområde 25-32. Overvågningen kan ske ved, at et fartøj udstyres med et fartøjsovervågningssystem eller et tilsvarende elektronisk overvågningssystem, der skal være certificeret af kontrolmyndigheden. Det bliver fartøjer under 12 meter, der fisker efter torsk, eller som i deres fiskerier kan få torsk med ind som bifangst, der som noget nyt bliver omfattet af denne kontrolforanstaltning, idet det allerede er obligatorisk for fartøjer over 12 meter at have fartøjsovervågningssystem (VMS) ombord.

Kommissionen foreslår også at styrke grundlaget for dataindsamling ved at kræve, at EU-fartøjer, der har fået tildelt fiskerimuligheder efter torsk i underområde 24-32 skal være omfattet af en observatordækning på havet på mindst 20 % for fartøjer, der fanger østtorsk.

EHFF-forordningen, som er den fælles fiskeripolitiks finansielle instrument, ændres for at give mulighed for støtte til ophugning af fiskerfartøjer, der har fisket efter østtorsk i underområde 24-32.

For at afbøde de negative økonomiske virkninger ved den vedvarende dårlige bestandssituation for østtorsk i Østersøen og den deraf følgende drastiske reduktion i fiskerimulighederne foreslår Kommissionen, at der indføres mulighed for støtte til endeligt ophør for fartøjer (det vil sige ophugning), der har fisket østtorsk i underområde 24-32. Ophugning af fiskerfartøjer vil herved kunne være et virkemiddel for medlemsstaterne til at nå målene i deres handlingsplaner med hensyn til balance mellem kapacitet og fiskerimuligheder. Støtte kan ydes til de fartøjer, der er omfattet af det nye kapacitetsloft.

Kommissionen foreslår, at det skal være muligt for medlemsstaterne at overføre uforbrugte EU-midler fra to specifikke ordninger til støtte til ophugning af fartøjer omfattet af kapacitetsgrænsen for fiskeri efter torsk i den østlige del af Østersøen. Det drejer sig om støtte afsat til finansiering af oplagring af fiskerivarer og integreret maritim politik (IMP⁵), som i henhold til nugældende regler ikke kan flyttes til andre formål inden for et nationalt program.

Den årlige flåderapport⁶ skal udarbejdes på grundlag af de biologiske og økonomiske indikatorer for fartøjsanvendelse, som er fastlagt i de retningslinjer, som Kommissionen har udarbejdet i henhold til forordning 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik. En betingelse for støtte til endeligt ophør for fiskerfartøjer vil være, at vurderingen af balancen mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder i den årlige flåderapport er udarbejdet på grundlag af de indikatorer, der er fastlagt i de fælles retningslinjer.

Støtte til ophugning vil kun kunne ydes, hvis medlemsstaterne udarbejder en handlingsplan med mål for permanent nedjustering af fiskerikapaciteten inden for de pågældende flådesegmenter, der er omfattet af det særlige kapacitetsloft med det formål at opnå balance mellem fiskerimuligheder og fiskerikapacitet. Det bemærkes, at eventuelle ændringer af de nationale EHFF-programmer forudsætter en programændring, der skal godkendes af Kommissionen.

⁵ Under ordningen Integreret Maritim Politik kan der blandt andet støttes aktiviteter som maritim overvågning og forbedring af viden om miljøtilstanden i havet.

⁶ Medlemsstaterne sender årligt en rapport til Kommissionen om balancen mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder.

Formandskabets kompromistekst

Formandskabet har fremlagt udkast til kompromistekst. Følgende elementer kan særligt fremhæves:

1. Forslaget udvides til at omfatte støtte til ophugning af fartøjer, der har fisket torsk i den vestlige Østersø og sild i den vestlige Østersø.
2. Kravet om, at fartøjer, der har fisket østtorsk, skal udstyres med VMS eller tilsvarende elektronisk overvågningssystem, udgår.
3. Forslaget om, at der på havet skal være mindst 20 % observatørdækning i underområde 24-32, udgår.
4. Bestemmelserne om kapacitetsreduktion foreslås forenklet, således at medlemsstaterne skal udarbejde og have vedtaget en handlingsplan, som kan være udgangspunktet for beregning af kapacitet.
5. Mulighed for at overføre midler fra uforbrugte øremærkede midler i de nationale programmer fra oplagring af fiskevarer og integreret maritim politik til anvendelse for ikke alene ophugning, men nu også diversificering i relation til en særlig Østersøindsats.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Fiskeriudvalg.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Administration af tilskud reguleres i dag i Lov om Hav- og Fiskerifonden jf. Lovbekendtgørelse nr. 19 af 4. januar 2017.

Konsekvenser

Kommissionens forslag vil kunne have statsfinansielle konsekvenser, hvis det i Danmark besluttes at give støtte til ophugning. Dette skyldes, at uforbrugte øremærkede midler til støtte til oplagring af fiskevarer og til integreret maritim politik i de nationale EHFF-programmer vil kunne overføres til støtte til ophugning, hvor EU-medfinansieringssatsen er mindre end satsen til de oprindelige øremærkede formål. I det danske EHFF-program er der pr. november 2019 ca. 12 mio. kr. i uforbrugte EU-midler afsat til oplagring af fiskerivarer og ca. 10 mio. kr. uforbrugte EU-midler afsat til gennemførelse af Integreret Maritim Politik.

Udgifterne vil afhænge af den nationale beslutning om en eventuel udmøntning af ordningen i Danmark samt antallet af fiskerifartøjer, der kan blive omfattet.

Desuden vil der være statsfinansielle konsekvenser forbundet med udgifter til implementering og drift i tilknytning til elektronisk overvågning og observatørdækning ombord på fiskefartøjer. For så vidt angår elektronisk overvågning vil udgiftsniveauet være afhængig af formen for elektronisk overvågning, der vælges eller er tilgængelig. En VMS-baseret løsning vil umiddelbart være den dyreste løsning, hvorimod f.eks. en smartphone-baseret løsning vil være langt mindre udgiftskrævende. Den meget betydelige udvidelse af observatørdækningen vil indebære udgifter til ansættelse og uddannelse af nye observatører, idet der på nuværende tidspunkt ikke er et tilstrækkeligt antal uddannede observatører til at kunne indfri det nye krav. Dertil kommer udgifter til koordinering og administration af selve ordningen.

Herudover vil forslaget kunne have erhvervsøkonomiske konsekvenser for fiskere, der er omfattet af de nye kontrolkrav. De erhvervsøkonomiske konsekvenser vil afhænge af, hvordan ordningen tilrettelægges, herunder hvilke udgifter fiskerne selv skal afholde.

I den foreliggende kompromistekst af 20. november 2019 udgår kravet om indførelse af VMS eller andet tilsvarende elektronisk overvågningssystem på fartøjer, der fisker torsk. Ved denne tekst vil hverken erhvervet eller staten blive påført nye omkostninger i forhold til Kommissionens oprindelig forslag for så vidt angår kontrol. Tilsvarende vil der, hvis kravet om 20 % observatørdækning udgår, ikke blive øgede omkostninger til dataindsamling.

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet vurderes at kunne påvirkes positivt af forslaget, idet støtte til endeligt ophør i den særlige situation vurderes at kunne bidrage til tilpasning af fiskerikapacitet til fiskerimuligheder.

Høring

Forslaget har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri):

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) fremhæver, at forslaget vedrørende log-bogstolerancen muligvis vil være problematisk. Ifølge DFPO vil det ikke nødvendigvis være hensigtsmæssigt at finde en tværgående bestemmelse, der vil gælde for både Nord- og Østersøen. Vedrørende beregning af kapacitet ønsker DFPO at lade flere år indgå i beregningsgrundlaget for referenceperioden, da årene 2017 og 2018 var atypiske for fiskeriet og påpeger tillige, at der er risiko for, at forslaget kan indebære ændringer i den relative stabilitet. I forhold til observatørdækning finder DFPO, at udgifterne ikke vil stå mål med fordelene ved øget dataindsamling.

WWF Verdensnaturfonden er imod, at EU-midler anvendes til ophugning. WWF finder det særlig uhenigtsmæssigt, hvis der er tale om midler afsat til Integreret Maritim Politik.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at flere medlemsstater ønsker forslaget udvidet til også at omfatte fartøjer, der fisker efter vesttorsk og sild i den vestlige Østersø, ligesom nogle medlemsstater ønsker ændringer til de eksisterende regler om støtte til midlertidig oplægning indarbejdet i forslaget. Østersømedlemsstaterne, herunder Danmark, har været kritiske over for forslaget, blandt andet fordi det ikke afspejler den erklæring, der blev afgivet på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. oktober 2019 om, at også torsk og sild i den vestlige Østersø bør være omfattet af det nye forslag. Endvidere har flere medlemsstater udtrykt betænkeligheder ved merværdien af indførelsen af yderligere kontrolforanstaltninger for de små fartøjer, ligesom der i relation til udvidelse af observatørdækningen til 20 % på havet af fartøjer, der fanger østtorsk har været udtrykt betænkeligheder med hensyn til både omfanget af ordningen og den praktiske gennemførelse heraf.

Regeringens foreløbige generelle holdning

I lyset af den særdeles kritiske bestandssituation finder regeringen, at de foranstaltninger, der etableres, skal omfatte fiskeri efter torsk i både den vestlige og østlige Østersø og sild i vestlige Østersø.

Regeringen er skeptisk over for forslaget om den betydelige udvidelse af kravet til observatørdækning i fiskerier, hvor der forekommer østtorsk. Dette skal ses i en situation, hvor fiskerimulighederne efter østtorsk og dermed også indsamlingsgrundlaget for yderligere dataindsamling er begrænsede. Dette vil være overordentligt omkostningskrævende og således ikke omkostningseffektivt. Dertil kommer, at mange af de fartøjer, der fisker efter østtorsk, er så små, at det ikke er fysisk muligt at have observatør om bord. Derfor vurderes udvidelsen af observatørordning ikke at være et effektivt redskab.

Regeringen finder, at der i forslaget bør etableres en model for logbogsføring af fangster, når disse opbevares usorterede ombord, og at modellen får en udformning, der gør det muligt, at den også kan anvendes for andre farvande.

Regeringen lægger vægt på, at et eventuelt kapacitetsloft for dele af Østersøen bør være administrativt håndterbart og tage hensyn til det faktiske fiskerimønster.

Endelig arbejder regeringen for, at reglerne bliver omkostningseffektive, administrerbare og kontrollerbare. Ved introduktion af nye kontrolkrav bør der være en overgangsperiode, som giver tid til implementering.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 4. december 2019.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 KOM(2018)392

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. november 2019. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har den 1. juni 2018 fremsat forslag til en ny fælles forordning for den direkte støtte og landdistriktsstøtte samt visse støtteordninger under den nuværende fælles markedsordning. Forordningen sammenskriver og afløser Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 om direkte betalinger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning. Medlemsstaterne skal udarbejde strategiske planer for landbrugspolitikken. Planen skal dække både direkte støtte, landdistriktsudvikling og sektorprogrammer fra markedsordningen. Planen skal indeholde mål for landbrugspolitikken og beskrivelse af de interventioner, der indføres i medlemsstaten for at opfylde målene. Forslaget fastsætter desuden et obligatorisk støtteloft for direkte støtte per modtager per år samt en omfordeling af direkte støtte fra større til mindre og/eller mellemstore bedrifter (omfordelingsbetaling). Endelig vil forslaget videreføre en direkte indkomststøtte til landbrugsdrift med mulighed for supplerende støtte for klima- og miljøtiltag, standardbeløb til mindre landbrug og supplerende indkomststøtte til unge landmænd. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på politisk drøftelse/fremskridtsrapport.

Baggrund

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af fælles regler for støtte under landbrugspolitikken (strategiske planer) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr.

1307/2013 udgør en del af det samlede forslag til reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på politisk drøftelse/fremskridtsrapport.

Formål og indhold

Forslaget sammenskriver og afløser Europa-Parlaments og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 om direkte betalinger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning. Der etableres dermed en fælles forordning, som samler medlemsstaternes mulige interventioner og rammerne herfor.

Forslagets overordnede mål er, at den fælles landbrugspolitik skal fremme en bæredygtig udvikling af landbruget, af fødevarerproduktionen samt af landdistrikterne. Dette skal ske gennem tre generelle målsætninger om at fremme og styrke udviklingen af 1) en robust og mangfoldig sektor, 2) miljøbeskyttelse og klimatiltag samt 3) den socioøkonomiske struktur i landdistrikterne. Disse tre målsætninger suppleres af en tværgående målsætning om at modernisere landbruget og landdistrikterne gennem viden, innovation og digitalisering.

Kommissionen anfører et skifte i politikken fra fokus på overholdelse af regler til fokus på resultater og øget fleksibilitet og subsidiaritet for medlemsstaterne til at levere på miljø- og klimamål gennem en ny grøn arkitektur samt forenkling og lettelse af administrative byrder for støttemodtagerne. Med den såkaldt nye leverancemodel anfører Kommissionen, at den fremover ikke vil kontrollere udbetalinger til individuelle støttemodtagere, men fokusere på revisionen af medlemsstaternes administration og opnåelse af resultater.

Hver medlemsstat skal udarbejde en strategisk plan for landbrugspolitikken, som beskriver de påtænkte interventioner, samt hvorledes de vil bidrage til de fælles EU-mål og andre relevante internationale forpligtelser.

Strategisk plan for landbrugspolitikken

Medlemsstaterne skal udarbejde strategiske planer for landbrugspolitikken i perioden 2021-2027. Planerne vil erstatte de nuværende landdistriktsprogrammer, men vil som noget nyt omfatte både landdistriktsstøtte og den direkte landbrugsstøtte samt visse støtteordninger under markedsordningen.

Planerne vil i udformningen i høj grad ligne det nuværende landdistriktsprogram. Lighedspunkterne gælder blandt andet i forhold til følgende:

- **Godkendelse og ændringer:** Kommissionens forslag til procedurer for udarbejdelse, godkendelse og ændringer af planer ligner de nuværende fra landdistriktsprogrammet. Kommissionen skal godkende planen senest 8 måneder efter modtagelsen. Ændringsforslag kan fremsættes en gang årligt, men først efter at der er foretaget en gennemgang af det foregående års resultater. Forslag til ændringer af planen skal godkendes af Kommissionen senest tre måneder efter modtagelsen.
- **Indhold:** Planerne skal som de nuværende landdistriktsprogrammer udarbejdes på baggrund af en *SWOT-analyse* og en *ex ante-evaluering*. En SWOT-analyse er en situationsanalyse af forhold,

der kan påvirke implementeringen af planen, og som indgår i udformning af planens strategi og interventioner, mens en ex ante-evaluering er en forudgående analyse af planens forventede effekter. SWOT-analysen skal blandt andet indeholde en beskrivelse af nationale tiltag vedrørende direktivimplementering med relevans for landbrugsområdet. På baggrund af SWOT-analysen udarbejdes en behovsanalyse, herunder en indikativ kvantificering af miljø- og klimamålsætninger. Planerne skal indeholde en beskrivelse af de tiltag og regler, som skal gælde for den støtte, medlemsstaterne vil yde i form af direkte landbrugsstøtte og landdistriktsstøtte. Planerne skal også ligesom landdistriktsprogrammerne indeholde en finansieringsplan og en målplan med slutmålene og årlige delmål.

- Overvågning, rapportering og evaluering: Der skal etableres en såkaldt performanceramme, der skal muliggøre rapportering, overvågning og evaluering af de resultater, der opnås ved gennemførelsen af den strategiske plan. Den nye ramme vil som den nuværende bl.a. omfatte et sæt fælles kontekst-, output-, resultat- og effektindikatorer, mål og årlige delmål samt regler for dataindsamling, -opbevaring og -overførelse m.v. Rammen har til formål at overvåge fremdriften i implementeringen i forhold til de fastlagte delmål og mål. Kravene til gennemførelse af evalueringer svarer i vidt omfang til det, der gælder for landdistriktsprogrammer i denne programperiode, idet der dog forventes at blive flere krav til evalueringer af selve planen i programperioden.
- Interessentinddragelse: Medlemsstaten skal etablere et partnerskab, der skal involveres i udarbejdelsen af planen. Som det kendes fra det nuværende landdistriktsudvalg, skal der nedsættes et overvågningsudvalg, som følger gennemførelsen af den strategiske plan, og som eksempelvis afgiver udtalelse om de årlige performancerapporter. Udvalget skal etableres inden den strategiske plan fremsendes til Kommissionen.

Der er væsentlige forskelle mellem Kommissionens forslag og det nuværende landdistriktsprogram. Den gældende landdistriktsforordning er for eksempel baseret på et meget omfattende system af målsætninger med tre mål, seks prioriteter og 18 fokusområder. Til sammenligning skal den strategiske plan alene forholde sig til ni specifikke målsætninger for den fælles landbrugspolitik, som er:

- Støtte en bæredygtig landbrugsindkomst og modstandsdygtighed i hele Unionen med henblik på at øge fødevareforsyningsikkerheden
- Fremme markedsorienteringen og øge konkurrenceevnen, inkl. større fokus på forskning, teknologi og digitalisering
- Forbedre landmændenes position i værdikæden
- Bidrage til begrænsning af og tilpasning til klimaforandringer samt bæredygtig energi
- Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcerne, som for eksempel vand, jord og luft
- Bidrage til beskyttelsen af biodiversitet, styrke økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber
- Tiltrække unge landbrugere og fremme virksomhedsudvikling i landdistrikter
- Fremme beskæftigelse, vækst, social integration og lokal udvikling i landdistrikterne (herunder bioøkonomi og bæredygtig skovdrift)
- Forbedre det europæiske landbrugs reaktion på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder kravene til at sikre nærende og bæredygtige fødevarer, madspild samt dyrevelfærd.

I Kommissionens forslag vil medlemsstaterne få mulighed for at fravælge en eller flere målsætninger, hvis dette er begrundet i SWOT-analysen og ex ante-evalueringen. Planerne for landbrugspolitikken vil derudover skulle indeholde en beskrivelse af de elementer, der bidrager til den tværgående målsætning om moderniseringen af landbruget gennem viden, digitalisering og innovation. Det foreslås endvidere,

at medlemsstaterne i deres plan for landbrugspolitikken skal redegøre for, hvordan der opnås forenkling og reducerede administrative byrder for støttemodtagerne.

Den nuværende landdistriktsforordning omfatter 20 forskellige foranstaltninger med meget detaljerede krav til indholdet af de enkelte støtteordninger. Til sammenligning skal den nye strategiske plan ud over indsatser under søjle I opbygges omkring et mindre antal interventioner under søjle II med mere fleksibilitet for medlemslandene til at designe støtteordninger.

Kommissionens revision skal ud fra et princip om en enkelt revision (single audit) fremover i højere grad koncentrere sig om certificeringsorganets arbejde, hvor Kommissionens under de nuværende forordninger gennemfører egne revisioner af medlemsstaternes administration af de forskellige støtteordninger. I dag kan Kommissionens revisioner føre til, at medlemsstaternes udgifter bliver underkendt (en underkendelse), hvis Kommissionen konstaterer, at EU-reglerne ikke er overholdt. I den nuværende forordning er der regler for, hvordan udbetalingsorganerne skal agere over for støttemodtagere eksempelvis i forhold til at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb. Disse regler indgår ikke i forslaget, hvilket skyldes, at Kommissionen ikke længere vil regulere disse forhold i detaljer. Det bliver i stedet op til medlemsstaterne at definere disse forhold i deres planer. Kommissionens revision af certificeringsorganets arbejde kan fortsat afstedkomme underkendelser af betalingsorganets udgifter.

Den nye performanceramme er opbygget omkring årlige performancerapporter, som skal indeholde en række indikatorer. Indikatorerne kobles fremover mere direkte til udbetaling af EU-midler og en gennemsnitlig udgift (enhedsomkostning pr. støtteordning). Det vil for det første ske ved en årlig performanceafstemning (performance clearance), hvor hjemtagning vil afhænge af en række outputindikatorer (for eksempel antal investeringer eller hektar med afkoblet støtte). For det andet skal der gennemføres en årlig performancegennemgang (performance review), hvor udviklingen for en række årlige milepæle frem mod de endelige mål for planen overvåges på baggrund resultatindikatorer (aggregerede outputindikatorer som for eksempel andel af landmænd med miljø- og klimainvesteringer). Som noget nyt skal medlemsstaten udarbejde en handlingsplan, hvis der er en forsinket eller utilstrækkelig resultatopfyldelse i forhold til milepælene. Hvis handlingsplanen ikke udarbejdes eller vurderes utilstrækkelig af Kommissionen, kan det medføre suspension og i sidste ende reduktion af refusion for udgifter til medlemsstaten. Reglerne for reduktioner, suspensioner og underkendelser er nærmere beskrevet i forslag om forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik.

Performancerammen indeholder også en række effektindikatorer med relation til blandt andet vand- og luftområdet (for eksempel nitrat i grundvand eller reduktion af ammoniak). Disse indikatorer vil dog ikke indgå i performancerapporterne, men i en midtvejs- og slutevaluering.

Konditionalitet

Der indføres en såkaldt "konditionalitet" for at modtage arealstøtte og dyrepræmier. Udbetaling af den fulde støtte forudsætter overholdelse af konditionaliteten, og der kan alene iværksættes supplerende støtteordninger udover den direkte indkomststøtte til interventioner, som går videre end kravene omfattet af konditionaliteten. Konditionaliteten udgør, sammen med andre obligatoriske krav indført under EU-retten eller national ret, den såkaldte "baseline" for de yderligere indsatser, der gennemføres med landdistriktsstøtte, direkte landbrugsstøtte eller markedsstøtte. Det vil sige, at arealstøtte under søjle II til miljø, klima og andre formål samt miljø- og klimastøtte under søjle I skal ligge ud over konditionalitetens krav. Medlemsstaternes planer skal indeholde en beskrivelse af konditionaliteten.

Konditionaliteten omfatter i Kommissionens forslag de hidtidige krav omfattet af krydsoverensstemmelse, som er EU-krav i forordninger og den nationale implementering af EU-forordninger og direktivkrav inden for miljø, sundhed, dyrevelfærd, samt regler udformet med henblik på at sikre god landbrugs- og miljømæssig stand. Konditionaliteten udvides desuden med nye krav, som omfatter: restriktionerne indført af medlemslandene om brug af plantebeskyttelsesmidler i sårbare områder, der gennemfører EU's direktiv om integreret plante-beskyttelse (IPM). På vandmiljøområdet udvides konditionaliteten, så den omfatter Vandrammedirektivets foranstaltninger om beskyttelse mod udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Desuden fastsættes krav om bedrifternes anvendelse af et webbaseret værktøj til udarbejdelse af markkort, afgrødeplanlægning og gødningsplanlægning (bedriftsbæredygtighedsinstrument for næringsstoffer), som kan supplere nationale IT-værktøjer især for mindre bedrifter, som ofte ikke anvender de mere avancerede IT-løsninger. I relation til klima og biodiversitet følger der krav om beskyttelse af kulstofholdige arealer i form af vådområder og tørveholdige arealer samt pløjeforbud af permanent græs i Natura 2000 og forbud mod barjord i årets mest følsomme perioder. På dyresundhedsområdet foreslår Kommissionen, at konditionalitetskravene om indberetning af dyresygdomsudbrud udvides til også at omfatte mund- og klovesyge og bluetongue.

Endvidere omfatter konditionaliteten som noget nyt tillige de hidtidige såkaldte "grønningskrav" i en ændret form gennem krav om sædskifte, opretholdelse af andelen med permanent græs samt opretholdelse af en andel af arealer med landskabstræk og ikke-produktive arealer.

Bedriftsrådgivningstjeneste

Som i det nuværende EU-regelgrundlag stiller Kommissionen forslag om, at medlemsstaterne skal sikre en ordning med rådgivning af landbrugere og andre modtagere af landbrugsstøtte. Kravene til denne tjeneste skærpes i Kommissionens forordningsudkast i forhold til de nuværende krav.

Tjenesten skal yde rådgivning om økonomiske- og miljømæssige forhold samt om den sociale dimension i landbruget og skal som minimum dække alle de krav, betingelser og forvaltningsforpligtelser, som gælder for landbrugsstøtten. Endelig skal den dække krav fastsat i lovgivning om bl.a. vand, bæredygtig brug af pesticider samt initiativer til bekæmpelse af antimikrobiel resistens, risikostyring, støtte innovation og digitale teknologier i erhvervet.

Medlemsstaterne skal sikre, at denne bedriftsrådgivning er upartisk, og at konsulenterne ikke er involveret i interessekonflikter. I Danmark gennemføres denne tjeneste i dag i form af landbrugets rådgivningstjeneste.

Direkte støtte (søjle I)

Medlemsstaternes skal fortsat udbetale en direkte indkomststøtte, som er afkoblet krav om nogen specifik produktion, men som ydes på basis af støtteberettigede landbrugsarealer. Den hidtidige grønne betaling indregnes i denne støtte. Beløbsmæssigt udgør den direkte indkomststøtte hovedparten af søjle I i den fælles landbrugspolitik. Denne støtte kaldes fremover "basisindkomststøtte" og skal ydes per støtteberettiget hektar til "ægte landmænd". Definitionen af "ægte landmænd" skal fastlægges af medlemsstaterne. Støtten betales med et ensartet beløb per hektar, medmindre medlemsstaterne yder støtte på grundlag af betalingsrettigheder med forskellig værdi per hektar. Basisindkomststøtte afløser grundbetalingsordningen og den grønne betaling.

I Kommissionens forslag kan medlemsstaterne vælge at differentiere basisindkomststøtten per hektar mellem forskellige områder, der har samme socioøkonomiske eller agronomiske forhold. Hvis denne mulighed vælges, skal det estimerede gennemsnitsbeløb per hektar og det planlagte output for hver gruppe af områder indikeres i medlemsstaternes plan.

Kommissionen foreslår, at der fastsættes et støtteloft ("capping") for direkte støtte, hvor støtten degressivt reduceres for beløb over 60.000 € (ca. 450.000 kr.) per bedrift per år. Der skal ske en reduktion med mindst 25 % for beløb mellem 60.000 € (ca. 450.000 kr.) og 75.000 € (ca. 560.000 kr.), med mindst 50 % for beløb mellem 75.000 € (ca. 560.000 kr.) og 90.000 € (ca. 675.000 kr.), med mindst 75 % for beløb mellem 90.000 € (ca. 675.000 kr.) og 100.000 € (ca. 750.000 kr.), og støtten over 100.000 € pr. bedrift pr. år bortfalder helt. I forbindelse med beregningen af støttebeløbet skal medlemsstaterne tage hensyn til omkostninger til lønninger inklusiv skatter og sociale bidrag samt aflønning af ulønnet arbejde af ejer m.v. Det beløb, som overstiger støtteloftet (det vil sige det "cappede" beløb), skal primært anvendes til omfordelingsbetaling. Hvis det cappede beløb er højere, end hvad der er behov for til omfordelingsbetaling, skal overskuddet anvendes til at finansiere andre interventioner vedrørende direkte støtte. Hvis der er yderligere overskydende midler fra støtteloftet, kan de overføres til finansiering af interventioner under landdistriktsprogrammet. Overførslerne skal beskrives i medlemsstaternes strategiske planer.

Betalingsrettigheder

Medlemsstater, der har anvendt betalingsrettigheder under den nuværende reform, kan fortsætte med at udbetale støtte på grundlag af betalingsrettigheders værdi. Hvis en medlemsstat vælger ikke at anvende betalingsrettigheder, udløber disse ved den nuværende reformperiodes ophør.

I modsat fald sikrer medlemsstaterne, at betalingsrettigheders værdi konvergeres mod en enhedsværdi, hvor medlemsstaterne skal sikre, at betalingsrettighedernes værdi udgør mindst 75 % af gennemsnitsværdien af basisindkomststøtte senest i 2026. Værdien af betalingsrettigheder skal fastsættes for ansøgningsår 2020 med udgangspunkt i de nuværende regler og den relaterede betaling for grøning.

Omfordelingsstøtte

For at sikre omfordeling af støtte fra store til små og mellemstore bedrifter foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne skal indføre en omfordelingsstøtte i form af en årlig afkoblet støtte per hektar. Medlemsstaterne skal fastsætte et beløb per hektar eller forskellige beløb for forskellige intervaller samt det maksimale antal hektar per landmænd, som omfordelingsstøtten kan betales til. Omfordelingsstøtten per hektar kan ikke overstige det nationale gennemsnit for direkte støtte per hektar.

Støtte til unge landbrugere

Med henblik på at fremme generationsskifte i landbruget foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne under direkte indkomststøtte kan yde en supplerende støtte til unge nyetablerede landmænd. Støtten vil være en årlig, afkoblet støtte per støtteberettiget hektar til landmænd, der kan modtage basisindkomststøtte. Medlemsstaterne skal mindst anvende et beløb svarende til 2 % af den direkte støtte til unge landbrugere – enten til støtte via søjle I eller II.

Miljø- og klimastøtte i søjle I

Medlemsstaterne skal udforme frivillige "miljø- og klimaordninger" under den direkte støtte, der giver mulighed for etårige arealbetalinger med sigte på miljø- og klimamæssige målsætninger. Støtte kan gives for forpligtelser, som går ud over konditionalitet, andre relevante obligatoriske krav samt fastlagte aktiviteter for opretholdelse af landbrugsarealer i en stand, som gør, at de umiddelbart kan inddrages i landbrugsdriften. Forpligtelserne skal adskille sig fra – men være konsistente med miljø-, klima- og andre forvaltningsforpligtelser under søjle II. Støtten kan ydes enten som et tillæg til basisindkomststøtten eller som betaling for meromkostninger og tabt indtægt i medfør af forpligtelsen.

Koblet støtte

Der kan fortsat inden for en beløbsmæssig ramme ydes koblet støtte til produktion af korn, oliefrø, proteinafgrøder, bælglplanter, hør, hamp, ris, nødder, kartoffelstivelse, mælk og mejeriprodukter, frø, fåre- og gedekød, okse- og kalvekød, olivenolie, silkeorme, tørret foder, humle, sukkerroer, sukkerrør, cikorie, frugt og grønt samt lavskov og andre non-foodafgrøder, med undtagelse af træer, som anvendes til produktion af produkter, der har potentiale til at kunne afløse fossile materialer. Støtten skal ydes som en årlig støtte per hektar eller dyr. Kommissionen har foreslået et loft for den koblede støtte på 10 % af den samlede direkte støtte under søjle I. Der er mulighed for, at støtten kan gå op med yderligere 2 %, hvis den yderligere procentsats afsættes til støtte til proteinafgrøder. Medlemsstater gives dog mulighed for at fortsætte niveauet for koblet støtte i 2018, hvilket kan være langt højere end 10+2 %.

Landdistriktsudvikling (Søjle II)

Følgende typer af interventioner vil høre under landdistriktsudvikling:

- a) Miljø, klima og andre forvaltningsforpligtelser,
- b) Naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger,
- c) Områdespecifikke ulemper som følge af visse direktivpålagte obligatoriske krav,
- d) Investeringer,
- e) Etablering af unge landbrugere og etablering af virksomheder i landdistrikter,
- f) Risikostyringsinstrumenter,
- g) Samarbejde,
- h) Vidensoverførsel og information.

Der er obligatorisk for medlemsstaterne at etablere frivillige ordninger vedrørende miljø- og klimavenligt landbrug. Derudover kan medlemsstaterne etablere frivillige ordninger for omlægning til eller opretholdelse af økologisk landbrugsdrift, miljø- og klimavenligt skovbrug og skovbevarelse eller andre driftsmæssige forpligtelser. Betalinger for arealmæssige forpligtelser skal ydes per hektar. De hidtidige muligheder udvides med muligheden for at etablere kollektive og resultatbaserede ordninger med henblik på at levere miljøforbedringer i større skala og på målbar vis. Forpligtelser skal have en varighed på 5 til 7 år, men med henblik på at opnå og fastholde effekt kan der fastsættes længere varighed eller årlig forlængelse. I behørigt begrundede tilfælde og for nye tilsagn, der følger direkte efter den første indledende periode, kan varigheden af tilsagn nedsættes. Betingelserne knyttet til fastsættelse af støttesatser er stort set uændrede.

I områder, hvor der er naturbetingede begrænsninger (bjerge og lignende), vil der være mulighed for helt eller delvist at kompensere for ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af de specifikke begrænsninger. Der kan ydes årlige betalinger per hektar.

I områder med direktivbestemte obligatoriske krav, der er pålagt i medfør af enten Natura 2000-direktiverne⁷ eller vandrammedirektivet, vil der være mulighed for helt eller delvist at kompensere land- og skovbrugere for ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af de områdespecifikke begrænsninger. Betalinger i medfør af begrænsninger fra Natura 2000-direktiverne kan alene ydes for tiltag, der går videre end de relevante normer for god landbrugs- og miljømæssig stand af jord og fastlagte betingelser for opretholdelse af landbrugsarealer. Betalinger i

⁷ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet) med senere ændringer og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet).

medfør af begrænsninger fra vandrammedirektivet kan alene ydes for tiltag, som går ud over konditionalitet fastlagt i bilag III til fællesforordningen med undtagelse af konditionalitetskravet til vandrammedirektivet. Der kan ydes årlige betalinger per hektar.

Medlemsstaterne kan yde investeringsstøtte til eksempelvis investeringer i fysiske aktiver (materielle som for eksempel teknologi eller stalde og immaterielle investeringer som for eksempel vådområder), der bidrager til opfyldelsen af målsætningerne i medlemsstatens strategiske plan. Der kan desuden ydes støtte til etablering af unge landbrugere og etablering af virksomheder i landdistrikterne, og der skal ydes støtte til risikostyringsinstrumenter i form af finansielle bidrag til præmier til forsikringsordninger og finansielle bidrag til gensidige fonde. Der kan desuden ydes tilskud til samarbejdsprojekter samt vidensoverførsel og information.

Endvidere skal der ydes støtte til lokale aktionsgrupper (LAG) (jf. også afsnittet om finansielle forhold), og der kan ydes støtte til etablering af finansielle instrumenter.

Ovennævnte muligheder for støtteordninger er også omfattet af det nuværende forordningsgrundlag for landdistriktspolitikken. Der vil blive stillet krav om, at medlemsstaterne skal fastlægge en række støttebetingelser for de enkelte ordninger, og der vil blive fastlagt regler for den maksimale støtte under ordningerne.

Der vil være krav om etablering af henholdsvis et europæisk og nationalt netværk for landbrugspolitikken, således som det kendes fra det nuværende europæiske netværk for udvikling af landdistrikterne og det nationale landdistriktsnetværk.

Desuden får medlemsstaterne mulighed for at afsætte op til 5 % af midlerne under Landdistriktsfonden til udmøntning via eller kombineret med investeringer under InvestEU. InvestEU er afløseren for den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFIS).

Sektorstøtte

En række støtteordninger, der tidligere var indeholdt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning, overføres til den nye forordning. Herudover bliver der som noget nyt mulighed for at yde støtte til producentorganisationer inden for alle sektorer.

Producentorganisationer i frugt- og grøntsektoren

De nuværende regler for støtte til producentorganisationer inden for frugt- og grøntsektoren foreslås videreført i tilpasset form med blandt andet et tydeligere fokus i ordningen på klima-, miljø- og bæredygtighedsmål samt i et vist omfang på tiltag til kriseforebyggelse og styring. Der foreslås en ny målsætning om at øge forbruget af frugt og grønt. Der kan ydes EU-støtte til producentorganisationers driftsfonde med henblik på gennemførelse af operationelle programmer, som skal gennemføres over 3-7 år, mod nu 3-5 år. Støttesatserne vedrørende sammenslutninger af producentorganisationer og transnationale producentorganisationer ventes foreslået øget, men fortsat beregnet som en maksimal andel af værdien af hver enkelt producentorganisationens afsatte produktion. Ligeledes foreslås forholdet mellem (alle typer af) producentorganisationers egne bidrag til deres driftsfonde og EU's støtte i de fleste tilfælde fastholdt på de nuværende niveauer. Det foreslås, at minimum 20 % af udgifterne under driftsprogrammerne skal være relateret til opfyldelse af miljø- og klimamål, hvor kravet i dag er mindst 10 %. Derudover foreslås det, at minimum 5 % af udgifterne under driftsprogrammerne skal være relateret til opfyldelse af mål vedrørende forskning og udvikling mht. bæredygtige produktionsmetoder samt innovation, der kan styrke konkurrencedygtigheden.

Biavl, vin, oliven og humle

Forslaget er næsten uændret i forhold til de nugældende regler om biavl, idet det dog er uklart, om programmerne fortsat skal være treårige. Den samlede budgetramme for biavl øges med 67 % fra 36 mio. € om året til 60 mio. € om året. Støtte til vin ydes fortsat til 16 medlemsstater, hvoraf Danmark ikke er omfattet. Det er de samme tiltag, der kan ydes støtte til som i de gældende regler. Satserne for EU-støtte i de forskellige tiltag antages at være uændrede. Det samlede budget til vinstøtte, oliven- og spiseoliven samt humle reduceres på linje med det samlede landbrugsbudget. Olivenstøtte kan højst udgøre 5 % af værdien af en produktionsorganisations markedsførte produktion, og ordningen omfatter Grækenland, Frankrig og Italien, mens humle alene omfatter Tyskland.

Andre produkter

Det foreslås som noget nyt at give mulighed for at yde støtte til producentorganisationers gennemførelse af støtteprogrammer inden for alle sektorer, der ikke i forvejen er omfattet af en støtteordning for producentorganisationer. De tiltag, der kan støttes, kan blandt andet kan vedrøre planlægning af produktion, koncentration af udbud, fremme af bæredygtige produktionsmetoder, krisestyring mv. Det foreslås, at hver medlemsstat kan vælge at anvende op til 3 % af sin kuvert til direkte betalinger til sådan støtte. Støtten foreslås højst at kunne udgøre 5 % af en producentorganisations samlede markedsførte produktion. EU-andelen af støtten foreslås begrænset til 50 % af de faktiske afholdte udgifter.

Finansielle forhold

Denne forordning inkluderer visse bindinger på anvendelsen af midlerne i lighed med de nuværende bindinger for støtte til landdistriktsudvikling. Det foreslås således, at der skal anvendes minimum 30 % af det samlede bidrag fra Landdistriktsfonden til den strategiske plan til miljø- og klimaformål. I opgørelsen vil støtte til områder med naturbetingede begrænsninger ikke længere kunne indgå. Der skal også fortsat anvendes minimum 5 % af bidraget fra Landdistriktsfonden til lokale aktionsgrupper (LAG). Der vil desuden blive et nyt krav om, at der skal anvendes et beløb svarende til mindst 2 % af midlerne under søjle I til målsætningen om at "Tiltrække landbrugere og lette virksomhedsudviklingen i landdistrikterne". Midlerne kan anvendes under søjle I eller søjle II eller fordeles på forskellige indsatser under de to søjler.

Af Kommissionens forslag fremgår det, at det generelle, maksimale EU-bidrag fra Landdistriktsfonden vil udgøre 43 % for en region som Danmark (det vil sige minimum 57 % national medfinansiering), hvilket vil være en reduktion af EU-medfinansieringen på 10 procentpoint i forhold til nu. Samtidig vil der blive fastsat en lidt højere EU-medfinansiering på bidrag fra Landdistriktsfonden til blandt andet lokale aktionsgrupper (LAG), ikke produktive investeringer (som for eksempel vådområder) og miljø- og klimaindsatser på 80 %, som nu udgør 75 %.

Det foreslås, at medlemsstaterne får mulighed for at overføre op til 15 % af budgettet fra direkte støtte i årene 2021-2026 til budgettet til landdistriktsudvikling med virkning for årene 2022-2027. Tilsvarende vil der være mulighed for at overføre op til 15 % af midlerne fra landdistriktsudvikling til direkte støtte. Der kræves ikke national medfinansiering ved anvendelsen af midler overført fra søjle I. Der kan endvidere overføres yderligere 15 % fra den direkte støtte til landdistriktsudvikling, hvis midlerne anvendes til miljø- og klimatiltag. Der kan endelig overføres yderligere 2 % fra den direkte støtte til landdistriktsudvikling, hvis midlerne anvendes til unge landbrugeres etablering, jf. ovenfor.

Endelig bemærkes det, at 40 % af landbrugsbudgettet forventes at bidrage til klimamålsætninger. Opgørelsen heraf skal beregnes ud fra vægtninger af forskellige former for interventioner. Udgifterne til direkte støtte, omfordelingsstøtte samt støtte til områder med naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger vil skulle vægtes med 40 %, mens udgifterne til miljø- og klimastøtte under søjle I og søjle II vil skulle indgå med vægten 100 %.

Performancebonus

Kommissionen foreslår, at 5 % af Landdistriktsfondens bidrag i 2027 til medlemsstatens plan for landbrugspolitikken bliver reserveret til en såkaldt performancebonus. Performancebonussen kan blive frigivet til medlemsstaten på grundlag af performancegennemgangen i 2026 som belønning for opnåelse af tilfredsstillende resultater i forhold til fastlagte miljø- og klimamål. Performancebonussen vil blive endeligt tildelt i regnskabsåret 2027.

Forskning

Kommissionen har fremlagt forslag vedrørende forskningspolitik (Horizon Europe), hvor der er foreslået en øremærkning af 10 mia. € til landbrugs- og fødevarerrelateret forskning. Dette er ifølge Kommissionen en forøgelse på 300 % i forhold til i dag.

Formandskabets ændringsforslag

Det finske formandskab arbejder videre med ændringer til Kommissionens forslag, men der er endnu ikke præsenteret et samlet konsolideret tekstforslag. Formandskabet har dog præsenteret en række reviderede tekstforslag på det grønne område blandt andet et forslag om øget fleksibilitet i definitionen af det støtteberettigede areal. Endvidere har formandskabet fremlagt et oplæg om, at der fastsættes en fælles øremærkning på tværs af søjle I og søjle II til de grønne målsætninger på klima, miljø og biodiversitet. Dette er dog endnu ikke præsenteret i form af et konkret ændringsforslag til Kommissionens forslag.

De væsentligste ændringsforslag fra det østrigske og det rumænske formandskab er følgende:

- Modellen for resultatmåling ændres til en såkaldt "trappemodell", hvor tærskelværdien for afvigelse mellem mål og observerede milepæle er 45 % i begyndelsen af perioden og derefter gradvist falder til 35 %.
- Trappemodellen nævnt ovenfor kombineres med toårige milepæle i forbindelse med den såkaldte performancegennemgang, hvor Kommissionen havde foreslået årlige milepæle.
- De specifikke målsætninger for landbrugspolitikken foreslås udvidet til også at omfatte ligestilling mellem mænd og kvinder.
- Kravene til den strategiske plan reduceres, så planen ikke skal indeholde et separat afsnit om de elementer, der vedrører forenkling og færre administrative byrder for støttemodtagerne.
- Der foreslås, at medlemsstaterne kan anvende op til 6 % (i stedet for 4 %) af midlerne under Landdistriktsfonden til teknisk bistand, hvis den pågældende medlemsstats konvolut for landdistriktsudvikling (søjle II) udgør op til 1,5 mia. €.
- Det foreslås, at medlemsstaterne inden for bedriftsrådgivning kan vælge at anvende eksisterende rådgivningssystemer, og at disse både kan være offentlige og private.
- Der foreslås nogle lempelser af visse krav under konditionaliteten som for eksempel udskydelse af implementeringen af kravet om beskyttelse af vådområder og tørvejorde til 2024 og mulighed for at tage hensyn til blandt andet bedrifters størrelse, bedriftsstruktur og arealandel med skov.
- Af de lovbestemte forvaltningskrav under konditionaliteten foreslås det at slette en række krav om mærkning og registrering af dyr og vedrørende smitsomme husdyrsygdomme.
- Endvidere foreslås det, at implementering af kravet om et webbaseret værktøj til gødningsplanlægning kan udsættes til år 2023 og flyttes fra konditionalitet til bedriftsrådgivningstjenesten. Det foreslås, at medlemsstaterne får mulighed for at anvende eksisterende nationale systemer, hvis disse er ækvivalente med Kommissionens forslag, og at disse kan være både offentlige og private systemer.
- Der foreslås øget subsidieret på en række områder. Definitionen af "ægte landmand" gøres frivillig for medlemsstaterne, og medlemsstaterne får mere fleksibilitet i forhold til kravene til unge

landmænd. Det foreslås, at det er frivilligt for medlemsstaterne, hvorvidt de vil fratække lønomkostninger fra loftet fra direkte støtte pr. bedrift, og om medlemsstaterne vil gøre brug af omfordeling af direkte støtte fra store til små og mellemstore bedrifter.

- Derudover foreslås det, at medlemsstater kan beslutte ikke at have risikostyringsinstrumenter i deres strategiske plan hvis de anvender nationale risikostyringsinstrumenter, som opfylder deres behov jf. deres SWOT-analyse. Derudover fremgår det tydeligere, at risikostyringsværktøjer ikke er begrænset til gensidige fonde og forsikringsordninger.
- Det foreslås at tilføje yderligere typer af investeringer til listen over investeringer, hvor der kan ydes støtte på op til 100 %. Det gælder investeringer i infrastruktur uden for bedriften, jordfordeling og forbedring samt skovinfrastruktur.
- Det foreslås, at der ved indførelse af nye EU-krav for landbrugere kan ydes støtte til investeringer for at efterkomme disse krav i højst 24 måneder fra den dato, hvor de bliver obligatoriske for landbrugsbedriften (mod 12 måneder under nuværende regler).
- Der gives mulighed for, at visse arealstøtte-ordninger under søjle II kan have en varighed ned til et år mod ellers 5-7 år.
- Det foreslås, at medlemsstaterne også får mulighed for at udjævne værdien af og afskaffe betalingsrettighederne i løbet af den kommende reformperiode.
- Bestemmelserne om en performancebonus og tildeling af performancebonussen slettes med forbehold for, at dette kan indgå i drøftelserne om den nye flerårige finansielle ramme.
- Det foreslås, at medlemsstaterne skal kunne justere enhedsomkostningen for fx investeringer ud fra ansøgningsrunder. Formandskabet lægger op til fortsat drøftelse af variation for enhedsomkostninger. Det foreslås, at medlemsstaterne på ethvert tidspunkt kan ændre (og anvende) elementer i deres strategiske plan, der vedrører interventioner under landdistriktsudvikling, som ikke medfører ændringer i de fastsatte mål for resultatindikatorer og tilhørende delmål.
- Formandskabet har endvidere foreslået en række ændringer i mulighederne for at yde sektorstøtte, herunder udvidede muligheder for støtte til olivenolie, ligesom der inden for frugt- og grøntsektoren foreslås en højere EU-medfinansiering, når en andel af tiltagene adresserer miljø og klima.
- Formandskabet foreslår også at udvide loftet for koblet støtte, der kan gives i søjle I til det nuværende niveau.
- Formandskabet foreslår, at for sektorstøtte til "andre sektorer" kan medlemsstaten forhøje anvendelsen fra 3 % af sin kuvert til direkte betalinger til 5 % forudsat, at denne forhøjelse fra 3 til 5 % modsvares af en reduktion af den koblede støtte, som medlemsstaten må anvende.
- Det foreslås desuden i det seneste ændringsforslag, at sektorstøtte til "andre sektorer" udstrækkes til en lang række produkter. Endvidere lægges der op til, at sektorstøtte til "andre produkter" kan ydes af medlemsstaterne direkte som strukturel støtte og ikke kun via producentorganisationers driftsprogrammer.

Formandskabet foreslår, at eco-schemes udover bidrag til mindst en af de tre specifikke målsætninger vedrørende miljø, natur og klima også som supplement kan bidrage til specifikke målsætninger vedrørende beskæftigelse, vækst, social integration og lokal udvikling i landdistrikterne (herunder bioøkonomi og bæredygtig skovdrift) samt det europæiske landbrugs reaktionsevne på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder kravene til at sikre nærende og bæredygtige fødevarer, madspild samt dyrevelfærd.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på politisk drøftelse/fremskridtsrapport.

Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg, der er det ledende udvalg.

Landbrugsudvalgets samlede udtalelse

Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg har den 2. april 2019 stemt om udvalgets samlede udtalelse. I udtalelsen lægges der blandt andet vægt på følgende:

Udvalget lægger op til et års forsinkelse af reformen, hvorefter ikrafttrædelse bliver den 1. januar 2022.

På capping foreslås et loft over den direkte støtte efter 100.000 €, hvor støtte til eco-schemes, unge landbrugere og 50 % af lønomkostningerne fratrækkes før capping. Landbrugsudvalget har med udtalelsen lagt op til, at mindst 60 % af de nationale konvolutter skal allokeres til basisindkomstsstøtten og den komplementære omfordelingsstøtte, der er fastsat til minimum 5 %. Mindst 20 % af den direkte støtte (søjle I) skal øremærkes til eco-schemes, og maksimum 10 % under søjle I kan anvendes til koblet støtte, hertil ekstra 2 % til proteinafgrøder. Der skal anvendes mindst 2 % af de nationale konvolutter til unge landbrugere, der kan understøttes yderligere af landdistriktstiltag (søjle II).

Udvalget støtter obligatoriske eco-schemes, der skal udbydes af medlemsstaten, men er frivillige for landbrugeren, og giver mulighed for at belønne landbrugere for tiltag, der er gavnlige for miljøet, ligesom udvalget tilføjer dyrevelfærd som formål med eco-schemes. Man ønsker en blødere konditionalitet, der giver mere fleksibilitet til medlemsstaten til for eksempel at designe eco-schemes, der skal gå videre end reglerne i konditionaliteten. Til gengæld foreslås en liste over eco-schemes, som medlemsstaten skal udbyde, som for eksempel støtte til biodiversitet (ikke-produktive arealer) og tiltag på kulstofrige jorde, ligesom Kommissionen skal udvide denne liste med andre eco-schemes, som skal være valgfrie for medlemsstaterne. Listen med konkrete eco-schemes, som medlemsstaterne skal udbyde afspejler elementer i konditionaliteten, som ændres/fjernes af udvalget.

Udvalget ønsker også, at mindst 30 % af midlerne under landdistriktpolitikken (søjle II) øremærkes til klima- og miljøtiltag, men at støtte ydet til områder med naturlige begrænsninger (for eksempel bjerge og øer) delvist skal kunne medregnes som miljø- og klimatiltag. Der udover ønskes det, at minimum 30 % skal gå til investeringer og risikostyringsværktøjer. Udvalget ønsker, at der højst kan overføres op til 15 % af midlerne fra søjle I til søjle II, og at disse anvendes til klima- og miljøtiltag til landbrugere. Modsat Kommissionens forslag skal det kun være muligt at overføre 5 % fra søjle II til søjle I, der skal allokeres til eco-schemes, idet visse medlemsstater dog skal kunne overføre yderligere 10 %. På tiltag under søjle II fastsætter udvalget maksimale støtteniveauer, hvilket ellers var fjernet i Kommissionens forslag.

Til definitionen af "ægte landbruger" ønsker Landbrugsudvalget, at man binder landbrugsaktivitet sammen med idéen om at opretholde familielandbrugsmodellen. Derudover støtter udvalget, at medlemsstaten skal have mulighed for at definere begrebet videre.

Landbrugsudvalget i det nye Europa-Parlament har besluttet at arbejde videre med udgangspunkt i udtalelsen fra det tidligere udvalg, men med mulighed for at stille ændringsforslag. Den videre proces i Europa-Parlamentet er stadig til drøftelse.

Miljøudvalget og Budgetudvalgets udtalelser

Europa-Parlamentets udvalg for miljø, folkesundhed og fødevarer er udpeget som et tilknyttet udvalg. Miljøudvalget har i februar 2019 fremlagt en samlet udtalelse til landbrugsudvalget. Udtalelsen indeholder blandt andet forslag om at begrænse udformningen af eco-schemes til en liste over praksiser, som medlemsstaterne så kan vælge ud fra. Dette kan minde om den nuværende liste over tiltag under det grønne krav om miljøfokusområder. Endvidere er blandt andet foreslået, at 30 % af den direkte støtte øremærkes til eco-schemes. Det foreslås endvidere, at der ikke skal kunne overføres midler

fra søjle II til I. I udtalelsen fra Budgetudvalget nævnes blandt andet, at EU's landbrugspolitik skal forblive en fælles EU-politik, som skal finansieres på tilstrækkelig vis.

Udtalelserne fra Miljø- og Budgetudvalget er indgået i Landbrugsudvalgets videre arbejde forud for deres udtalelse af 2. april 2019.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Gældende dansk ret omfatter lov om Landdistriktsfonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 19. juni 2017, og lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018. Dertil kommer en række bekendtgørelser for de enkelte støtteordninger under landdistriktsprogrammet og direkte betalinger.

Konsekvenser

Forslag vil have statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil have lovgivningsmæssige konsekvenser, da der skal udarbejdes en ny lov om støtte til strategiske planer. Desuden skal der udarbejdes nye bekendtgørelser for de støtteordninger, der skal etableres vedrørende landdistriktsudvikling og direkte betalinger. Omfanget heraf kendes ikke på nuværende tidspunkt.

Statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslagets økonomiske konsekvenser skal ses i lyset af Kommissionens forslag til EU's kommende flerårige budget, som blev præsenteret 2. maj 2018. Den kommende aftale om EU's flerårige budget, der indgås af Det Europæiske Råd, fastlægger den overordnede årlige fordeling af midler til den fælles landbrugspolitik søjle I og II og fordelingen mellem medlemsstaterne, herunder delvist konvergens af direkte støtte mellem medlemsstaterne. Af forslagens bilag 7 fremgår det, at medlemsstater, hvis gennemsnitlige støtteniveau ligger under 90 % af EU-gennemsnittet, får lukket 50 % af differencen frem mod 2027. Alle medlemsstater bidrager ligeligt til finansieringen af denne omfordeling.

Ud af en samlet budgetkategori for bæredygtig udvikling på ca. 337 mia. € for perioden 2021-2027 (2018-priser) reserveres godt 254 mia. € til markedsrelaterede udgifter og direkte støtte. Hertil kommer 70 mia. € til landdistriktsudvikling, godt 5 mia. € til fiskeri og ca. 5 mia. € til miljø og klima. I faste priser svarer det til en reduktion af budgetkategorien på ca. 21 % i forhold til perioden 2014-2020 inklusiv Storbritannien. Kommissionen har oplyst, at hvis der regnes i løbende priser, og Storbritanniens andel af budgettet i 2014-2020 fratrækkes, er der tale om en reduktion på ca. 5 %. For Danmark reduceres – på linje med de andre medlemsstater – den direkte støtte med 3,9 % fra 2020-2021 og fastholdes herefter i løbende priser. Budgetforslaget indebærer endvidere, at den danske konvolut til landdistriktsudvikling i løbende priser reduceres med 15,6 % i perioden 2021-2027 sammenlignet med perioden 2014-2020.

Nedenstående beregning er baseret på Kommissionens forordningsforslag. Der tages forbehold for, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser kan ændre sig. De erhvervsøkonomiske konsekvenser vil således

i høj grad blive påvirket af udkommet af forhandlingerne om EU's samlede finansielle ramme, og beslutninger om øvrige nye tiltag under den nye landbrugsreform såsom udformningen af konditionaliteten for udbetaling af grundlæggende indkomststøtte, omfordelingsindkomststøtten samt eco-schemes. Herudover skal Danmark nationalt træffe beslutning om fleksibilitet mellem søjlerne på op til 15 % af den årlige konvolut for søjle I.

På baggrund af Kommissionens forordningsforslag vurderes det, at en budgetreduktion på 3,9 % af den direkte støtte fra 2020 til 2021 vil betyde et fald i den danske konvolut af direkte støtte på i alt 255 mio. kr. Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO), Københavns Universitet, bemærker hertil, at det svarer til et gennemsnitligt fald i støtten på ca. 90 kr. pr. ha. Herefter ligger støtten fast frem til 2027. Den danske konvolut frem til 2027 er vist i tabellen nedenfor:

Tabel 1 Den danske tildeling på baggrund af Kommissionens forordningsforslag:

Mio. €	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Løbende priser	880,4	846,1	846,1	846,1	846,1	846,1	846,1	846,1
Faste 2018-priser ⁸	846,2	797,3	781,7	766,4	751,3	736,6	722,2	708,0

IFRO har foretaget en analyse af konsekvenserne ved capping af den direkte støtte. I analysen viser IFRO, hvordan det vil påvirke ansøgerne i 2021 ud fra et skøn om, hvordan reduktionen påvirker deres støtte i 2021 med og uden lønfradrag. Der tages i den forbindelse udgangspunkt i Kommissionens budgetforslag (jf. tabel 1).

Når der tages højde for lønomkostninger, sådan som Kommissionen foreslår, estimeres det, at i alt 134 bedrifter vil blive berørt af capping. Det samlede beløb, der cappes, ville være ca. 26 mio. kr. Det berørte areal er på 113.561 ha, hvilket svarer til omkring 4 % af det danske støtteberettigede landbrugsareal. IFRO bemærker, at det primært er store planteavlsbedrifter, der ville blive berørt, da deres lønomkostninger er lavere end andre sektorer.

Hvis lønfradraget ikke fratrækkes, ville beløbene for 2021 se betydeligt anderledes ud. Samlet ville det betyde, at 3.890 bedrifter ville blive påvirket, og der i alt ville blive cappet et beløb på 1.116 mio. kr. De berørte 3.890 bedrifter råder over et areal på 1.375.233 ha svarende til ca. halvdelen af Danmarks landbrugsareal.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget, hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer finder, at en af de største forandringer i Kommissionens forslag i forhold til den nuværende politik er, at en større del af beslutningen, om hvordan landbrugspolitikken skal implementeres, lægges ud til de enkelte medlemslande. Kommissionens ambition med forslaget er, at landbrugspolitikken skal levere flere konkrete resultater indenfor miljø og klima, og at dette skal tilrettelægges på en måde, så indsatsen i det enkelte medlemsland sker der, hvor der er et behov. Det giver mulighed for, at de konkrete krav, der stilles til den enkelte landmand, i højere grad kan tage udgangspunkt i forholdene på den enkelte bedrift end tidligere. Endvidere bliver det også muligt for medlemslandene at tilbyde landmændene frivillige ordninger (såkaldte eco-schemes) til miljø og klima i søjle 1, hvor en del af støtten kan være incitamentsbetalinger. Landbrug & Fødevarer er på den baggrund positivt indstillet overfor den nye model. Det er dog helt afgørende, at udmøntningen gennemføres på en

⁸ I beregningen af faste 2018-priser er der antaget en inflation på 2 %

måde, så det sikres, at der bevares ensartede konkurrencevilkår mellem medlemslandene. Kommissionens ønske om, at ambitionsniveauet for så vidt angår miljø- og klima generelt skal hæves på europæisk plan, og at dette skal afspejles i de nationale strategiske planer. Det er i den sammenhæng meget vigtigt, at det sikres, at EU-landene bevæger sig mod et fælles ambitionsniveau, der skaber ensartede konkurrencevilkår mellem medlemslandene. Der lægges op til, at landbrugspolitikken skal forenkles for landmanden, dels ved at den bliver mere målrettet nationale behov, og dels ved at anvende ny teknologi til kontrol og enklere støtteansøgning. Det er helt afgørende, at denne ambition leder til en mærkbar forandring for den enkelte landmand.

I forbindelse med det øgede fokus på landbrugspolitikens resultater inden for miljø og klima er det afgørende, at lande, der allerede i dag har gennemført en stor grøn omstilling og har høje nationale krav, også bliver anerkendt herfor gennem landbrugspolitikken og ikke tværtimod bliver straffet ved at have færre muligheder for at anvende landbrugspolitikens instrumenter.

De største umiddelbare bekymringspunkter i forslaget er, at budgettet generelt reduceres med 17 % i faste priser, når man sammenligner landbrugsbudgettet i kommende periode med den nuværende periode, jf. Kommissionens budgetforslag fra den 2. maj 2018. I lyset af at der til stadighed stilles højere krav til landbrugsproduktionen i Europa, så er det vigtigt, at der også følger midler med. Derfor er det heller ikke begrundet, hvorfor Danmark og en række andre lande fortsat skal overføre midler til primært en række af de øst- og centraleuropæiske lande, hvor omkostningsniveauet generelt er markant lavere. Ikke mindst i lyset af de budgetmæssige reduktioner af landbrugsbudgettet, er det helt afgørende, at Kommissionen leverer en mærkbar regelforenkling i den kommende periode fra 2021-2027.

Angående de *strategiske planer for landbrugspolitikken* bemærker Landbrug & Fødevarer, at de foreslåede strategiske planer for landbrugspolitikken for perioden 2021 til 2027 på mange måder forventes at ligne det nuværende landdistriktsprogram i udformning og i forhold til godkendelsesprocessen. Det er i den forbindelse vigtigt at påpege, at processen omkring landdistriktsprogrammerne i dag opleves som meget tung og i flere lande er med til at forsinke implementeringen af landbrugspolitikken. Det er derfor vigtigt, at de strategiske planer kommer til at virke væsentligt mere enkle og effektive – ikke mindst da der fremadrettet lægges op til, at de også skal adressere initiativer under søjle 1. Det betyder, at Landbrug & Fødevarer for det første mener, at medlemslandene for hver ordning konkret skal begrunde, hvordan man har sikret den mest enkle regulering; dernæst skal bemærkninger fra landmændenes organisationer til implementering af nye regler vedlægges, når medlemslandene indsender deres strategiske planer til godkendelse i Kommissionen. Endelig skal alle strategiske planer oversættes til alle EU-sprog, således at der sikres gennemsigtighed og mulighed for at blive inspireret af en mere enkel implementering i andre EU-lande. Det er også vigtigt, at der er en smidig og hurtig godkendelsesproces fra EU's side så rammen om landbrugspolitikken i Danmark er kendt for danske landmænd i detaljer i god tid forud for den 1. januar 2021. Endelig er det helt afgørende, at rammerne sikrer en hurtig og effektiv udbetaling af landbrugsstøtte til landmændene. Det fremgår af forslaget, at medlemslandene kan risikere suspension for refusion af udgifter, såfremt der ikke er tilstrækkelig resultatopfyldelse. Det er afgørende, at landmænd, der leverer som aftalt, ikke risikerer manglende udbetaling som følge af medlemslandets (Danmarks) overordnede manglende performance. Det er i den forbindelse også afgørende, at landbrugspolitikens effekt vurderes ud fra nogle indikatorer, som landbrugspolitikken og landmændene har entydig indflydelse på. Derudover er det vigtigt i de strategiske planer, at medlemslandene overordnet set bevæger sig mod de målsætninger, der stilles over en flerårig periode. Her er det afgørende, at medlemslandene ikke bliver fastlåst på at fortsætte specifikke tiltag, blot fordi de har været anvendt historisk, men derimod kan udvikle og tilrettelægge indsatsen bedst muligt i forhold til at nå målsætningerne uanset, at det medfører udsving mellem årene.

I forhold til den *grundlæggende indkomststøtte med henblik på bæredygtighed (GIB) (afkoblet støtte)* bemærker Landbrug & Fødevarer, at den direkte støtte per hektar defineres som noget nyt som en decideret indkomststøtte. Støtten fortsætter som en afkoblet støtte per hektar. Den grønne støtte afskaffes og bliver en del af indkomststøtten. Til gengæld bliver det fremadrettet også muligt at anvende den direkte støtte til nye støtteordninger for miljø og klima, såkaldte ”eco-schemes”. Landbrug & Fødevarer mener, at det sender et forkert signal at kalde den grundlæggende indkomststøtte for ”indkomststøtte”, da Landbrug & Fødevarer anser landbrugsstøtten som en betaling for at landmændene i Europa skal opfylde høje krav til en bæredygtig landbrugs- og fødevarerproduktion. I den forbindelse og for at sikre ensartede konkurrencevilkår mellem EU's medlemslande mener Landbrug & Fødevarer, at det skal sikres, at minimum 60 % af søjle 1 gives til den grundlæggende indkomststøtte. Vedrørende *konditionalitet*, noterer Landbrug & Fødevarer sig, at modtagelse af støtten ventes at være betinget af overholdelse af de nuværende krydsoverensstemmelseskrav, EU-krav og nationale lovkrav samt krav om sikring af god landbrugs- og miljømæssig stand. Den konkrete udmøntning af de enkelte krav kendes ikke endnu og konsekvenserne er derfor meget uklare. Det er som udgangspunkt positivt, at der gives større frihed til at tilrettelægge kravene nationalt, så de giver mening i en national kontekst. Det er dog afgørende, at kravene gennemføres på en enkel og meningsfuld måde, der tager udgangspunkt i at bakke op om god landmandspraksis. Samtidigt skal der være fokus på at undgå overimplementering og forvridning af konkurrencen mellem medlemslandene. Det skal derfor sikres, at krav, der stilles om betingelse for at modtage den grundlæggende indkomststøtte, skal være enslydende og gældende for alle europæiske landmænd. Det er i den forbindelse vigtigt, at landmænd i lande som Danmark, der generelt stiller skrappe krav til landbrugsproduktionen, ikke straffes ved at få indskrænket mulighederne for at opnå EU-støtte i forhold til konkurrenter i andre lande, hvor der er færre krav til produktionen. Det er vigtigt, at landbrugspolitikken også på dette område understøtter en produktion, der er effektiv og bæredygtig, frem for at stille den ringere end mindre effektive og bæredygtige konkurrenter. Det vil have afgørende betydning, hvordan man skelner mellem konditionalitet og en ekstra indsats herudover, der kan honoreres i de såkaldte ”eco-schemes”, så den konkrete implementering er af stor betydning.

Vedrørende *økologi* savner Landbrug & Fødevarer generelt et fokus på økologisk produktion i forslaget. Der er i det nuværende regelsæt en anerkendelse af økologisk produktion ved at økologer er ”green by definition”. Der savnes et lignende signal omkring økologisk produktion i det nye forslag.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til *intern udjævning* med tilfredshed at det med forslaget fortsat er muligt at differentiere betalingsrettighedernes værdi. Angående *omfordelingsstøtten* mener Landbrug & Fødevarer, at det skal være frivilligt for medlemslandene, om de vil indføre omfordelingsstøtte.

I forhold til *støtte til unge landmænd* finder man, at det er vigtigt, at EU's landbrugspolitik er med til at understøtte generationsskifte. Det er positivt, at det forventes at være muligt at fortsætte med den nuværende støtteordning til unge landmænd, så der skabes kontinuitet for de landmænd, der nu anvender ordningen. Fremadrettet skal det overvejes, hvordan landbrugspolitikken anvendes til bedst muligt til at løse udfordringer med generationsskifte. I dag anvendes også EU-midler uden for landbrugspolitikken til at hjælpe med finansieringen af nye bedrifter og det er vigtigt, at denne mulighed fastholdes og komplementerer indsatsen under EU's landbrugspolitik.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til *frivilligt ”eco-scheme”*, at det er meget interessant med en støtteordning i søjle 1, hvor det er muligt at give incitamentsbetalinger. Det er af stor betydning, at man kan anvende motiverende midler til en grøn omstilling. Der mangler dog fortsat detaljer om, hvilke rammer der gælder for at yde en ”incitamentsbetaling”. Landbrug & Fødevarer ønsker, at incitamentsbetalingen bliver så høj, at den sikrer landmændene en betydelig nettoindtjening. Ligeledes skal

det være muligt at opkræve og målrette ordninger til landmænd i afgrænsede sektorer og geografiske områder. Ordninger under et eco scheme skal være relevant for alle landmænd, der finansierer dem. Eco-schemes må ikke medføre en væsentlig omfordeling blandt landmænd. Ud over miljø-, klima- og biodiversitetstiltag skal det også være muligt at støtte tiltag, der fremmer dyrevelfærd. Endelig skal det være muligt at målrette støtten mod certificeringsordninger, herunder allerede eksisterende ordninger. Det er dog også her en stor udfordring, hvis landmænd i lande som Danmark, der i en lang år-række er gået foran i forhold til klima- og miljøeffektivitet, får færre muligheder og stilles ringere end landmænd i mindre effektive lande.

Det bør derfor være muligt dels at støtte nationale krav, der ligger ud over EU-krav, og dels at støtte nye krav, der følger af en fælles EU-regulering. Eco schemes skal kunne anvendes til at belønne opfyldelse af nye EU-krav. Ikke udnyttede midler under en ordning skal tilbagebetales som grundbetaling. Som undtagelse for ovenstående betingelser skal det dog i konkrete tilfælde være muligt at etablere eco schemes, der indeholder en betydeligt mindre incitamentsstøtte, og som medfører en omfordeling blandt landmænd. Et eksempel på et sådant eco scheme kan være støtte til målrettet miljøregulering, hvor finansiering sikres gennem en generel reduktion af støtten hos alle landmænd, og hvor støtteordningen er målrettet mod landmænd i specifikke vandoplande.

Landbrug & Fødevarer ønsker at understøtte en udvikling i EU's landbrugspolitik, der fremmer en bæredygtig udvikling. For at sikre dette anbefaler Landbrug & Fødevarer en ambitiøs anvendelse af eco schemes, der er baseret på valgfrihed og incitamentsstøtte for den enkelte landmand. Konkret anbefaler Landbrug & Fødevarer, at den danske regering i den kommende implementering af EU's landbrugspolitik afsætter op til 30 % af budgettet til søjle 1 til eco-schemes med særlig fokus på klima, miljø, biodiversitet og dyrevelfærd. Specifikt foreslår Landbrug & Fødevarer, at der afsættes midler inden for følgende områder: Klima: 11 %, Biodiversitet: 3 %, Målrettet miljøregulering: 5 %, Dyrevelfærd – svin 2 % og "Sektorbalance" 9 %.

I forhold til *støttelofter* noterer Landbrug & Fødevarer, at forslaget indeholder et obligatorisk støtteloft på ca. 750.000 DKK (100.000 €), og at der skal ske en gradvis støttereduktion for beløb over 450.000 DKK (60.000€) – såkaldt degressivitet. Når det beregnes, om en landmand når støtteloftet, vil det være muligt at indregne lønomkostninger i bedriften samt værdien af ejerens arbejde. Landbrug & Fødevarer er imod støttelofter. Landbrugsstøtten er en betaling for de ekstra omkostninger, som europæiske landmænd står over for som følge af efterlevelse af høje EU-standarder. De høje standarder efterlevs både på den første hektar og på den sidste hektar. Derudover lægges der op til en meget bureaukratisk og omkostningstung model, da modregning af lønomkostninger vil medføre en ekstra administrativ byrde i forbindelse med støtteansøgningen. Det er ikke klart, hvad støtteloftet vil betyde for danske landmænd, og det er afgørende, at denne information tilvejebringes. Såfremt ønsket om at begrænse støtten til de største bedrifter fastholdes, så bør landene som alternativ til et absolut støtteloft kunne vælge en begrænset degressivitet.

Landbrug & Fødevarer afviser kategorisk indførelsen af et 100 % støtteloft ("capping"). Den generelle arealstøtte er en betaling fra samfundet for de øgede omkostninger, der følger af de højere europæiske standarder og krav i relation til blandt andet miljø, klimabeskyttelse, dyrevelfærd og fødevarer sikkerhed. De meromkostninger rammer al landbrugsproduktion uanset bedriftens størrelse.

Samtidigt ønsker Landbrug & Fødevarer at understøtte en mangfoldig bedriftsstruktur. Det betyder blandt andet, at der i forbindelse med fordelingen af støtten bør tages hensyn til, at alle bedrifter har en række faste udgifter uanset bedriftens størrelse, ligesom de større bedrifter kan udnytte de mulige stordriftsfordele. Disse forhold kan adresseres gennem både en omfordelingsstøtte (højere støtte på de første hektar på alle bedrifter) og degressivitet (procentvis reduktion af støtten over et vist beløb).

Landbrug & Fødevarer ønsker, at den nuværende degressivitet på 5 % på beløb over 1,1 mio. kr. fjernes og erstattes af en omfordelingspræmie på 5 %, der ydes på de første 60 hektar. Beløbet til omfordelingspræmien skal beregnes på baggrund af den foreslåede bæredygtighedsindkomststøtte. Dermed skal beløb afsat til blandt andet eco-schemes, unge landmænd og koblet støtte ikke indgå i beregningen. Det er en afgørende forudsætning for ønsket om en omfordelingsstøtte, at der ikke samtidigt indføres et støtteloft ("capping") eller degressivitet.

Landbrug & Fødevarer ønsker en intern udjævning af støtten per hektar i Danmark og samtidigt at sikre at midler, der p.t. tilfalder producenter i mælke- og kvægsektoren, kartoffelstivelsessektoren og sukkerroesektoren, også fremadrettet tilfalder disse sektorer ("sektorbalance"). Baggrunden for ønsket om en udjævning af værdierne af betalingsrettighederne er at opnå en betydelig forenkling for den enkelte landmand, blandt andet gennem en fjernelse af betalingsrettighederne. Den helt afgørende forudsætning for en sådan intern udjævning af støtten per hektar er dog, at den nuværende sektor

balance respekteres på anden vis end gennem en differentieret støtte per hektar. En sådan fremadrettet aftale om sektorbalance skal tilgodese de sektorer, der er omfattet af den nuværende ordning – det vil sige mælke- og slagtekalveproducenter, samt kartoffelstivelses- og sukkerroeproducenter.

Konkret foreslår Landbrug & Fødevarer, at der for hver af de tre sektorer afsættes et beløb, der svarer til det beløb, der p.t. tilfalder de aktive producenter i sektoren i form af forhøjede betalingsrettighedsværdier. Dette beløb anvendes til ordninger til gavn for de nævnte sektorer. Landbrug & Fødevarer peger på, at de foreslåede eco schemes fremadrettet vil kunne anvendes til at sikre sektorbalancen. Det er dog et kardinalpunkt, at disse eco schemes lever op til de krav, som Landbrug & Fødevarer generelt stiller til disse. Det gælder ikke mindst kravet om, at landmændene skal sikres et væsentligt nettoprovenu i form af en betydelig incitamentsbetaling.

Ud over at sikre opretholdelse af sektorbalancen vil en sådan model medføre, at støtten rettes mod aktive producenter i den pågældende sektor. Særligt for kvægsektoren vil ordningen desuden kunne udformes således, at den vil kunne understøtte en udvikling mod en mere klimaneutral produktion, der er et mål for såvel erhvervet som regeringen. Slagtekalveproducenterne modtager i gennemsnit en relativ høj støtte per hektar sammenlignet med mælkeproducenterne. De vil derfor blive forholdsvis hårdt ramt af den foreslåede model, der vil medføre en udjævning af støtten per hektar internt i kvægsektoren. På den baggrund af den særlige situation ønsker Landbrug & Fødevarer, at den nuværende koblede slagtepræmie til kvier, tyre og stude fortsætter på det nuværende niveau, samt at der ydes en ekstra koblet støtte svarende til det oprindeligt tildelte handyrtillæg, der fortsat tilfalder aktive kvægproducenter. I et europæisk oksekødsmarked, der i forvejen er præget af en betydelig grad af forvridding på grund af koblede præmier i langt hovedparten af medlemslandene, vil en højere koblet præmie bidrage til at fastholde opfedningen af slagtekalve i Danmark som et alternativ til levende eksport af kalve.

Angående *koblet støtte* ønsker Landbrug & Fødevarer en markedsorientering af EU's landbrugspolitik, og er derfor grundlæggende modstander af koblet støtte. Dette er blandt andet relevant i forhold til markederne for markfrø og kartoffelstivelse. Der kan dog være særligt udsatte sektorer, som kan have brug for koblet støtte – herunder i Danmark i form af en slagtepræmie til blandt andet kalve. I forslaget lægges der op til et loft på koblet støtte på 10 % dog med mulighed for ekstra 2 % til proteinafgrøder. Landbrug og Fødevarer så gerne et loft på et lavere niveau, for at begrænse anvendelsen af koblet støtte i en række af EU's lande i tilstrækkelig grad.

Vedrørende *kontrol og sanktioner* bemærker Landbrug & Fødevarer, at digitaliseringen betyder nye muligheder i relation til indberetning og kontrol, der kan betyde lettelser for erhvervet. Det er positivt,

men det er samtidigt vigtigt, at der er et stort fokus på landmandens retssikkerhed. For eksempel at der ikke bliver tale om 100 % screening og dermed reelt på længere sigt 100 % fysisk kontrol. Det er også vigtigt, at en afgørelse til ugunst for den kontrollerede på landmandens anmodning skal kunne følges op af et fysisk kontrolbesøg, så en afgørelse ikke alene baseres på elektroniske datafund. Endelig er det også vigtigt, at landbrugspolitikken generelt bevæger sig bort fra at overfokusere på bagatelagtige afvigelser fra reglerne. Der skal være mere fokus på ”vejledning og korrektion” i stede for den nuværende fokus på ”kontrol og sanktion”.

I forhold til *definitioner* m.v. bemærker Landbrug & Fødevarer, at der ikke lægges op til markante ændringer i de basale støttebetingelser, men at der fremadrettet vil være en større frihed til national udmåntning af definitioner og støttebetingelser. I forhold til Kommissionens forslag, om at støtten skal målrettes mod ”reelle landmænd”, så bakker Landbrug & Fødevarer op om dette. Det sker for at sikre, at EU’s landbrugsstøtte målrettes personer, hvis primære interesse er landbrugsproduktion. Det er dog afgørende, at en definition ikke udelukker deltidslandmænd m.v., der har en væsentlig indkomst fra andre kilder. Landbrug & Fødevarer mener, at definitionen skal udelukke, at støtten udbetales til for eksempel offentlige myndigheder, udefra kommende kapitalinteresser med et andet hovedfokus end landbrug, samt fonde hvis primære interesse er naturbeskyttelse m.v. Det er i denne forbindelse vigtigt, at den nationale administrative praksis ikke pålægger landmændene en væsentlig administrativ byrde.

Derudover ser Landbrug & Fødevarer et potentiale i, at der i forbindelse med forhandlingerne om de kommende regler for EU’s landbrugspolitik arbejdes for en større fleksibilitet, i hvordan EU-reglerne definerer det støtteberettigede areal. Det vil sige en såkaldt bruttoarealmodel, hvor landbrugsstøtten ikke reduceres, såfremt der etableres eller allerede eksisterer småbiotoper og andre natur- og biodiversitetstiltag på bedriften, og hvis aktivitetskravet ikke overholdes ned til 100 m² nøjagtighed. Dette kan give både forenkling og skabe rammerne for flere natur- og biodiversitetstiltag i agerlandet. For at sikre, at støtten understøtter en landbrugsproduktion er det afgørende, at støtten ydes til reelle landmænd.

Angående en *forenklet ordning for mindre landbrug* noterer Landbrug & Fødevarer sig, at Kommissionen forventes at fremlægge et forslag om forenklet EU-støtte til mindre landbrug. Det er vigtigt, at definitionen af mindre landbrug indebærer, at ordningen vil være relevant for mindre danske landbrug samt vil medføre en mærkbar forandring for mindre landbrug i Danmark.

Vedrørende *landdistriktpolitikken* påpeger Landbrug & Fødevarer, at landdistriktpolitikken i store træk fortsætter som hidtil. Dog under et mindre budget med krav om øget national medfinansiering. Det er vigtigt, at ordningerne under landdistriktsprogrammet generelt bliver enkle og meningsfulde, og det er vigtigt, at der findes en brugbar model for blandt andet engangserstatninger til landmænd, der gør noget på bedriften for eksempel natur og miljø. Som noget nyt stilles der dog krav om, at der skal ydes støtte til risikostyringsinstrumenter i form af finansielle bidrag til præmier til forsikringsordninger og finansielle bidrag til gensidige fonde. Landbrug & Fødevarer er fortsat imod en obligatorisk risikoforsikring, for eksempel i form af en klimaforsikring. Det skal overlades til medlemslandene at vurdere, hvorvidt dette bør prioriteres i den nationale plan.

Landbrug & Fødevarer anser fortsat de direkte betalinger (fremover: bæredygtighedsindkomststøtten) under søjle 1 som det bedste instrument til at sikre landmændene en stabil indkomst. Såfremt der – som foreslået af Kommissionen kommer et obligatorisk krav om en risikoforsikring el.lign. i landdistriktpolitikken ønsker Landbrug & Fødevarer en minimumsløsning, for eksempel i form af et tilskud til forsikringspræmien til en haglskadeforsikring.

Endelig bør EU-medfinansieringssatsen for miljø-, klima- og naturtiltag ændres fra de foreslåede 80 % til den generelle sats på 43 %.

På baggrund af Kommissionens forslag til den flerårige finansielle ramme vurderes den samlede effekt i Danmark af det reducerede EU-budget til landdistriktspolitikken, de reducerede nationale medfinansieringssatser samt en forudsætning om, at der ikke flyttes midler fra søjle 1 til søjle 2 ("fleks-midler") at være en reduktion i budgettet for det samlede danske landdistriktsprogram i den kommende budgetperiode på omkring 37 % svarende til godt 450 mio. kr. om året. En så betydelig budgetreduktion må ifølge Landbrug & Fødevarer forventes at få store konsekvenser for de nuværende ordninger under landdistriktsprogrammet. For at sikre opretholdelse af de mange ordninger, der blandt andet kommer miljø, natur og biodiversitet til gode, peger Landbrug & Fødevarer på, at den danske stat må hæve sin medfinansiering fra det nuværende minimumsniveau.

I forhold til den økologiske arealstøtte ønsker Landbrug & Fødevarer, at den fortsat finansieres under landdistriktsprogrammet i søjle 2. For at understøtte sektorens markedsdrevne udvikling skal det prioriteres, at der som minimum afsættes midler svarende til det økologiske areal (inklusive areal under omlægning) ved indgangen til den kommende budgetperiode.

Hvad angår de forskellige investeringsstøtteordninger til nye stalde og miljøteknologier, der skal medvirke til at sikre det fremtidige råvaregrundlag for blandt andet slagterier og mejerier, ønsker Landbrug & Fødevarer at opretholde en budgetramme på niveau med rammen for disse ordninger under det nuværende landdistriktsprogram. For at nå dette mål kan Landbrug & Fødevarer om nødvendigt acceptere en begrænset flytning af midler fra søjle 1 til søjle 2 på til maksimalt 7 %, svarende til det nuværende niveau. Det er i den forbindelse en forudsætning, at en del af de overflyttede midler reserveres til projekter hos små og mellemstore producenter, der ellers har vanskeligt ved at blive prioriteret. Beløbet, der reserveres til små og mellemstore bedrifter, skal stå i et rimeligt forhold til andelen af de overflyttede midler fra disse bedrifter.

For så vidt angår *markedsforvaltning* noterer man sig, at Kommissionen lægger op til mindre rettelser af EU's markedsforvaltning, som ikke umiddelbart giver anledning til kommentarer. Landbrug & Fødevarer vil dog – som for resten af forslaget – forbeholde sig ret til at vende tilbage, når det fremlagte forslag er gennemanalyseret.

I forhold til *performancebonus* påpeger Landbrug & Fødevarer, at det fremgår af notatet, at en del af Landdistriktsfonden reserveres til en performancebonus til medlemsstaten i 2026. Det er vigtigt, at denne bonus kommer landmænd og ikke kun administration til gode.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til *ikrafttrædelse*, at det er planen, at den nye landbrugspolitik skal træde i kraft den 1. januar 2021. Hertil bemærkes det, at landmændene har behov for tid til planlægning og forudsigelighed, hvorfor det er vigtigt, at der er en hurtig beslutningsproces i EU, der giver mulighed for, at landmændene i god tid kan modtage konkret information om eventuelle forandringer og dermed får mulighed for at forberede sig på de konkrete konsekvenser af forslaget.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til formandskabets ændringsforslag, at organisationen stiller sig uforstående over for, at forenkling og færre administrative byrder ikke er en del af de strategiske planer, idet det er en af de helt centrale målsætninger med den reviderede politik.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg primo april 2019 har vedtaget et ændringsforslag, der betyder, at der skal ske en fuld intern udjævning af betalingsrettighedernes værdi over en syvårig periode. Landbrug & Fødevarer advarer kraftigt mod ændringsforslaget.

Det skyldes først og fremmest de mulige store negative økonomiske konsekvenser for en række bedrifter, der på nuværende tidspunkt har betalingsrettigheder med en højere værdi. Det gælder blandt andet en lang række mælke- og slagtekalveproducenter, der risikerer at få deres økonomiske situation forringet til et niveau, hvor en fortsat overlevelse kan være på spil. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor til at arbejde for, at Kommissionens forslag på dette område fastholdes.

I forhold til Kommissionens forslag til de såkaldte eco-schemes vil Landbrug & Fødevarer gerne understrege, at det skal sikres, at der er der sammenhæng mellem de landmænd, der finansierer et eco-scheme gennem en reduktion i indkomststøtten, og de landmænd, der kan udnytte de forskellige ordninger under et eco-scheme. Det betyder med andre ord, at eco-schemes skal bestå af forskellige ordninger, der er mulige og relevante at søge for de samme landmænd, der har finansieret dem. Eco-schemes må ikke blive en kilde til omfordelinger mellem landmænd.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg lægger op til et års forsinkelse af reformen, hvorefter ikrafttrædelse bliver den 1. januar 2022. Det er i den forbindelse vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at der i god tid opnås overblik over ordninger, budget og konsekvenser for støttemodtagerne i eventuelle overgangsår.

Senest finder Landbrug & Fødevarer, at Rådet har arbejdet sig i en positiv retning for så vidt angår diskussionerne om sanktioner i forbindelse med konditionalitet. Organisationen roser, at der i formandskabets ændringsforslag lægges op til vandtætte skodder mellem monitoreringskontrol og kontrol af konditionalitet. Helt generelt bør det være muligt at reducere og/eller helt afskaffe sanktioner i tilfælde, hvor der anvendes monitorering som kontrolform. Landbrug & Fødevarer ser endvidere positivt på, at Rådet bevæger sig i retning af, at anvendelse af risikostyringsinstrumenter bliver frivilligt for landmændene, og at for eksempel registrerings/mærkningskrav fjernes fra konditionaliteten. Landbrug & Fødevarer er bekymret over udvidelsen af mulighederne for at yde koblet støtte, da det er en bevægelse væk fra en øget markedsorientering.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det finske formandskab har præsenteret en række reviderede tekstforslag på det grønne område, blandt andet om øget fleksibilitet i definitionen af det støtteberettigede areal. Derudover har formandskabet fremlagt et oplæg om, at der fastsættes en fælles budgetmæssig øremærkning på tværs af søjle 1 og søjle 2 til de grønne målsætninger på klima, miljø og biodiversitet. Formandskabet foreslår, at eco-schemes udvides til at kunne bidrage til flere formål end udelukkende miljø, natur og klima. Blandt andet nævnes dyrevelfærd. Landbrug & Fødevarer bakker op herom.

Økologisk Landsforening bemærker, at det er positivt, at Kommissionen gør tiltag til at lægge mere vægt på klima, miljø og natur i indretning af den fælles landbrugspolitik. I den forstand finder Økologisk Landsforening, at den nye konditionalitet og introduktionen af en baseline er et godt initiativ. Økologisk Landsforening ser dog en stor svaghed i, at forslaget ikke indeholder et krav til, hvor stort et budget der mindst skal afsættes til eco-schemes eller alternativt et krav til, hvor stor en del af budgettet eco-schemes og miljø- og klimatiltag i søjle II tilsammen mindst skal optage. Økologisk Landsforening ser gerne, at 50 % af budgettet i søjle I afsættes til eco-schemes eller 50 % af det samlede landbrugsbudget afsættes til klima, natur og miljø med en indikation af, at andelen skal sættes op i de efterfølgende landbrugsreformperioder. En andel til eco-schemes på 30 % betragtes af Økologisk Landsforening som en absolut smertegrænse, hvis den nye landbrugspolitik skal understøtte grøn omstilling.

Økologisk Landsforening bemærker, at det er positivt, at Kommissionen udtrykker forventning om, at 40 % af landbrugsbudgettet forventes at bidrage til klimamålsætninger. Økologisk Landsforening be-

tragter det imidlertid som greenwashing, hvis udgifterne til basisstøtte vægtes med 40 % uanset handling på arealerne. Basisstøtten er ifølge Økologisk Landsforening pr. definition en passiv indkomststøtte og skal derfor ikke kunne tælles med i opgørelsen over, hvor stor en del af budgettet, der bruges på klimamålsætninger.

For så vidt angår konditionaliteten og forslaget om ny baseline, så er Økologisk Landsforening enig i princippet, om at eco-schemes bør gå til betaling for leverancer ud over obligatoriske regler. Økologisk Landsforening kan dog se et behov for at tillade, at eco-schemes kan udbetales til at betale for ambitiøse klima- og naturkrav, der går videre end EU forpligtelser, da det ifølge Økologisk Landsforening kan blive forudsætningen for, at medlemslandene tør tage vigtige nye skridt for at bremse landbrugets klimapåvirkning, og for at landbruget kan tage aktivt del i at stoppe biodiversitetskrisen. Økologisk Landsforening ser for eksempel gerne, at der indføres et krav om, at alle europæiske landmænd eller som minimum alle danske landmænd skal udarbejde et klimaregnskab, der dokumenterer CO₂-udledningen, og som er koblet op på et loft, der skal overholdes og en dokumentation på natur og naturtiltag på bedriften. EU's landbrugsstøtte skal ifølge Økologisk Landsforening ikke bruges til at finansiere, at der udarbejdes et regnskab og dokumentation. Det skal dog være muligt at bruge eco-schemes til at finansiere arealtiltag, der reducerer landbrugets klimabelastning, som græsarealer til afgræsning, foder eller biogasanlæg, træer på landbrugsjord i skovlandbrugssystemer, pløjefri dyrkning uden pesticider, eller tiltag der er positive for de arter, der hører til agerlandbrugets økosystem som f.eks. opdeling af marker med markskel/bræmmer til parcelstørrelser på maksimalt 5 hektar, plantning af læhegn, afgræsning af arealer efter plejeplan med natur som fokus. Den nye konditionalitet og baseline må ifølge Økologisk Landsforening ikke stå i vejen for, at der indføres ambitiøse og efter behov målrettede regler for klima og natur.

Økologisk Landsforening bemærker endvidere, at dyrevelfærd er uløseligt forbundet med, at dyr har adgang til udearealer og/eller marker. Det er et system, hvor dyrene kan få opfyldt flere adfærdsmæssige behov, og det er systemer med et lavere medicineringsbehov. MRSA er for eksempel stort set fraværende i dansk økologisk svineproduktion. Systemer, der giver grundlag for bedre dyrevelfærd, skal derfor kunne være et aftaleobjekt under eco-schemes ifølge Økologisk Landsforening. Fordelene har samfundsmæssig interesse, og de systemer, der giver plads til bedre velfærd med mindre antibiotikaforbrug, er under pres af lovlige intensive husdyrproduktioner.

Økologisk Landsforening lægger meget stor vægt på, at landbruget hverken får reduktion i sin støtte eller mere bureaukrati for at give plads til småbiotoper indlejret i landbrugsarealerne. Det er vigtigt, at støttereglerne ikke indeholder et incitament til at nedlægge markskel, dræne jordene, fjerne træer fra markerne og holde læhegn tæt beskårede og så videre. Det er derfor af meget stor betydning for Økologisk Landsforening, at forordningen giver plads til det, man i Danmark har kaldt bruttoarealmodellen. Det skal have dansk topprioritet i forhandlingerne. Økologisk Landsforening hæfter sig ved, at opretholdelse af arealer med landskabstræk og ikke-produktive arealer er nævnt under konditionalitet. På det grundlag forekommer det helt naturligt at skrive bruttoarealmodellen ind i forordningen.

Økologisk Landsforening er meget optaget af, at der tilvejebringes mulighed for at indrette skovlandbrugssystemer. Økologisk Landsforening mener, at bruttoarealmodellen er en ikke-bureaukratisk måde at åbne op for skovlandbrugssystemer. Hvis bruttoarealmodellen ikke kommer til at rumme disse, så er det vigtigt, at forordningen anerkender skovlandbrug som dyrkningssystemer i sig selv på lige fod med afgrøder med kort omdriftstid, og at der er plads til meget forskellige indretninger fsva. plantetæthed, arter, sammensætning og omdriftstid. Økologisk Landsforening mener, at det skal være muligt at kunne opretholde betaling fra den fælles landbrugspolitik, hvis landmanden for egne midler planter skov på sin jord. I dag kan landbrugsstøtten kun opretholdes, hvis skoven er plantet med statsstøtte.

Økologisk Landsforening havde gerne set, at alle grønne arealrelaterede aftaler var samlet i samme søjle. Det komplicerer ifølge Økologisk Landsforening reglerne, at der er miljø-, klima- og naturtiltag i begge søjler. Økologisk Landsforening mener principielt, at landbrugsstøtten forstået som basisstøtte skal afvikles og erstattes med betaling til landmænd for fælles goder. Økologisk Landsforening kan også konstatere, at det er søjle II-budgettet, der udsættes for største besparelser. Økologisk Landsforening er derfor optaget af, at eco-schemes får høj prioritet i reformen af EU's landbrugspolitik. I den sammenhæng bekymrer det Økologisk Landsforening, at der ikke er samme smidighed på eco-schemes som inden for landdistriktsordningerne i fald, der ikke er den ønskede eller forudsete søgning på ordningerne. Økologisk Landsforening mener, det er vigtigt, at midler til eco-schemes, hvor der har været for lav søgning, kan skubbes til andre år, ligesom det er tilfældet, hvis der er en underansøgning på landdistriktsordninger. Hvis medlemslandene risikerer at miste de midler, der var budgetteret til en eco-scheme ordning, vil man nødvendigvis være konservativ og mindre ambitiøs i sin allokering af midler til grøn omstilling.

Økologisk Landsforening bemærker, at der fortsat er stor forskel på karakteren af landbrugene i EU-landene. I nogle EU-lande er der store ekstensive landbrugsarealer, og i andre lande er landbruget karakteriseret af intensive landbrugsarealer. Hvis EU's landbrugsstøtte på sigt skal afvikles og erstattes med betaling for fælles goder, så skal der være plads til at betale landbruget for at levere på klima- og biodiversitetskrisen og opretholde ekstensive landbrug fremfor at betale landbruget for at producere fødevarer. Det er i den forbindelse uheldigt, at der indsættes en præmis om, at miljø – og klimastøtte i søjle I skal bruges til at betale for aktiviteter, der gør, at arealerne umiddelbart kan inddrages i landbrugsdriften.

Økologisk Landsforening mener ikke, at koblet støtte har en fremtid i EU's landbrugspolitik. Men så længe den optræder, så mener Økologisk Landsforening, at der skal være en sammenhæng over til klima, natur og dyrevelfærd, hvis der er tale om husdyrproduktion, således at den koblede støttede betinges af, at der samtidigt leveres på disse tre mål. F.eks. bør slagtepræmie kun kunne gives til dyr, der indgår i afgræsningssystemer, hvor der også leveres på natur, klima og dyrevelfærd. I dag fortrænges dyr, der primært er græsfodrede, fordi de ikke opnår samme slagtevægt, som de der opfedes på stald.

Økologisk Landsforening kan ikke bakke op om, at der skal ydes støtte til risikostyringsinstrumenter i form af finansielle bidrag til præmier til forsikringsordninger og finansielle bidrag til gensidige fonde. Det giver ifølge Økologisk Landsforening ikke grundlag for den rette risikostyring i landbruget og kan beslaglægge store summer og forvride prisdannelsen på præmier. Risikostyring skal tilvejebringes ved at føre en politik, der danner grundlag for et landbrugssystem, der er robust overfor klimaudsving. Det er ifølge Økologisk Landsforening vigtigere end at sikre midler til krisesituationer. Jorde med et højt kulstofindhold er både mere modstandsdygtige overfor tørke og overfor tunge regnfald og storme.

Økologisk Landsforening mener ikke, at der fortsat skal være adgang til investeringsstøtteordninger til materielle investeringer i teknologi. Tilskudsmidlerne materialiseres direkte i prisen for investeringen. Økologisk Landsforening advarer også om, at tilskud til klimateknologi kan fremme yderligere intensivering af husdyrbrug i lukkede stalde. EU's støtteordninger bør også tage hensyn til dyrevelfærd og lavt medicinforbrug, som er dokumenteret at følge med mere ekstensivt dyrehold.

Økologisk Landsforening finder det interessant, at der er forslag om, at mindst 2 % af midlerne under søjle I skal anvendes på målsætningen om at "Tiltrække landbrugere og lette virksomhedsudviklingen i landdistrikterne". Økologisk Landsforening mener, at Danmark bør være opmærksom på, om det er et forslag, der kan anvendes aktivt som led i Småskalapakken, der er vedtaget i Fødevarerforlig IV, som

skal understøtte småskalaproducenters eksistens og bidrag til innovation og erhvervsgrundlag i land-distrikterne.

For så vidt angår søjle II midler, så lægger Økologisk Landsforening vægt på, at disse kan anvendes til faglig udvikling, information og markedsfremme. Det er formål, som ifølge Økologisk Landsforening er klart adskilte fra arealstøtteordninger, og dermed er det let at skelne på disse tilskud og andre grønne tilskud.

Økologisk Landsforening bemærker, at forenkling bør have meget høj prioritet i forhandlingerne om en ny model for den fælles landbrugspolitik. Bruttoarealmodellen spiller en væsentlig rolle. Økologisk Landsforening mener derfor, at det er vigtigt, at der ikke er et obligatorisk krav om at regulere landbrugsstøtteordningerne med afsæt i definitioner på aktivt landbrugsareal og herunder definere afgrødekategorier som omdriftsarealer, permanente afgrøder og permanent græs. Når der arbejdes med definitioner afstedkommer det ifølge Økologisk Landsforening en masse afledt detailregulering.

Økologisk Landsforening ser gerne, at det er frit for det enkelte landbrugsland at kunne vælge, om landbrugsstøtten udbetales til aktivt landbrugsareal eller til det matrikulære landbrugsareal. Hvis medlemslandet vælger det matrikulære landbrugsareal som grundlag, så skal der fastsættes et referencår for opgørelsen.

Det er vigtigt ifølge Økologisk Landsforening at erkende, at forholdene i medlemslandene er væsentligt forskellige. I nogle lande er der et ønske om at øge fødevareproduktionen på landbrugsarealerne i andre, er der behov for at give naturen mere plads. Det er vigtigt, at behovet for at give naturen mere plads ikke kvæles i bureaukrati. Det bør ifølge Økologisk Landsforening stå hævet over enhver tvivl, at der er behov for at give landbrugsstøttebudgettet et nyt fokus, hvis budgetposten skal opretholdes. Det er derfor en forkert strategi, hvis medlemslandene forsøger at fastholde, at landbrugsstøttemidlerne skal gå til aktiv landbrugsproduktion. Landbrugsstøttemidlerne bør gå til at betale landmanden for også at kunne levere på natur og på klima, og det vil primært foregå uden for den gode dyrkningsjord, det er derfor vigtigt at disse områder ikke udelukkes fra landbrugsstøtte.

Det Økologiske Råd bifalder indledningsvist Kommissionens hensigt om, at landbruget skal omstilles for at opfylde FN's bæredygtighedsmål og klimamålsætningerne fra Paris, og at udspillet ifølge organisationen løfter barren via øgede krav til "baseline" under de nye krav til "konditionalitet".

Angående *strategiske planer og eco-schemes* anerkender Det Økologiske Råd, at landbrugspolitikken går væk fra en 'one size fits all'-tilgang og i stedet vælger en mere målrettet tilgang, hvor landene kan udforme politikker og støtteordninger ud fra specifikke lokale geografiske og sociale rammevilkår og kulturer. Det Økologiske Råd anser denne ændring for nødvendig, for at landbrugspolitikken kan blive mere målrettet og effektiv i forhold til miljø-, natur- og klimamålsætningerne. Det Økologiske Råd bemærker dog, at det kan blive en glidebane, for det første fordi Kommissionen skal opstille tilstrækkeligt ambitiøse overordnede målsætninger for landene, og det er uvist, om Kommissionen reelt formår at fastholde disse krav over for alle medlemslande. For det andet skal der udvikles en ny performance-ramme for overvågning, monitorering, afrapportering og evaluering, hvor der bør sikres en reel fremdrift og målopfyldelse fremfor, at der blot iværksættes ordninger, som dækker alle målsætninger. Ifølge Det Økologiske Råd er der store krav til, at Kommissionen reelt formår at fastholde effektivitet og fremdrift over for de enkelte medlemslande. For det tredje mener Det Økologiske Råd, at eco-schemes giver mulighed for, at lande kan udforme ambitiøse ordninger, men der er ingen garantier for omfang og effekt. Opdelingen mellem eco-schemes og landdistriktsordningerne risikerer ifølge Det Økologiske Råd at sløre billedet af de enkelte landes bidrag til offentlige goder, således at det ikke bliver mere enkelt, som det ellers var hensigten.

Angående *budgettet og basisindkomststøtten* bemærker Det Økologiske Råd, at budgettet indeholder et stort set fastholdt budget i løbende priser med fortsat omfordeling til lande i Østeuropa, et fortsat fald i faste priser grundet inflationen og et større fald i søjle II end i søjle I. Dermed følger udspillet til budgettet udviklingen over de seneste reformperioder, hvor landbrugspolitikens andel af det samlede budget er faldet fra 40 % til 30 % af det totale EU-budget ved afslutningen af den kommende periode. Det Økologiske Råd bifalder en fortsat reduktion af den direkte støtte, som ses som en støtte, som landmændene får til en driftsform, som er i strid med miljø-, klima- og naturmålsætninger, på betingelse af at landmændene overholder gældende lov. Støtten kapitaliseres ifølge Det Økologiske Råd i jordpriserne, og dermed går støtten til jordejerne fremfor dem, der dyrker markerne. Det Økologiske Råd bemærker, at over en tredjedel af danske marker er forpagtede. Det Økologiske Råd finder det paradoksalt, at den direkte støtte kaldes basisindkomststøtte, når det ikke nødvendigvis er landmanden, der dyrker jorden, som får støtten. Det Økologiske Råd mener derfor, at den fælles landbrugspolitik er uegnet til uddeling af indkomststøtte, men at indkomststøtten burde overføres til de sociale fonde, som er bedre egnede til at tilpasse og strukturere støtten efter de sociale behov. Det Økologiske Råd mener derfor, at støtten i søjle I bør udfases og eventuelt flyttes til en social fond.

Det Økologiske Råd støtter *capping*, idet den direkte støtte ifølge organisationen favoriserer stordriftsfordele, idet der ikke kompenseres for disse. Det Økologiske Råd er dog skeptiske over for om den foreslåede model for capping vil opfylde hensigten, dels på grund af fradrag for beskæftigede, som er administrativt tungt og imod hensigten om simplificering, og dels fordi det må formodes, at en del bedrifter vil blive splittet op for at modgå krav om reduktion i støtten. Det Økologiske Råd ser i Danmark en strukturudvikling, hvor "familiebruget" og de mindre brug er på vej til at dø som en mulig driftsform. I mange andre lande er problemet endnu større, fordi hovedparten af bedrifterne er ganske små. Der er store værdier forbundet med de mindre ejendomme, både landskabeligt, miljømæssigt og socialt ifølge Det Økologiske Råd. Stordriftsfordelene er reelle og betydelige, og derfor er det uomtvisteligt, at et støtteregime uden hensyntagen til bedriftsstørrelser vil fremme strukturudviklingen og afviklingen af de mindre brug.

Angående *fleksibilitet* mener Det Økologiske Råd, at muligheden for at rykke midler fra landdistriktsstøtten til direkte støtte og omvendt kan føre til ganske store forskelle i støttestrukturen mellem lande i EU. Det kan ifølge Det Økologiske Råd få meget store konsekvenser for miljøet, især i sydlige og østlige lande i EU. Samtidigt kan det vanskeliggøre overførsler af midler til landdistriktsordningerne, hvilket er nødvendigt for, at Danmark og andre lande kan nå i mål med opfyldelse af diverse direktiver og forpligtelser vedrørende vand, luft, natur, miljø og klima. Landmændene i Danmark og i andre medlemslande vil se en overførsel fra direkte støtte til landdistriktsmidlerne som en konkurrenceforvridning og vil argumentere for, at Danmark skal bevare flest mulige midler i den direkte støtte. Derfor mener Det Økologiske Råd, at muligheden for overflytning mellem søjlerne gøres ensidig, så der kun bliver mulighed for at vælge overførsel af penge til søjle II.

Brancheforeningen Danske Juletræer mener, at den danske og europæiske juletræsproduktion foregår helt overvejende på tidligere landbrugsjord, men juletræsproduktion har indtil nu ikke været omfattet af direkte arealstøtte fra EU. De ser gerne, at juletræsproduktion fortsat står uden for arealstøtte fra EU. Baggrunden er ønsket om et liberalt erhverv uden støtteincitament. De mener, at det er helt afgørende, at der er lige vilkår for alle europæiske juletræsproducenter, og at danske producenter ikke stilles ringere i relation til EU-støtte end andre europæiske juletræsproducenter.

De peger på, at polske juletræsproducenter i dag modtager arealstøtte til deres juletræsproduktion svarende til det halve af det danske landmænd får i direkte støtte. Ydermere har man i Frankrig og Belgien frem til 2016 haft tilskudsordninger til juletræsproduktion, men disse er nu afviklet.

Op mod 90 % af den danske juletræsproduktion afsættes til eksport, og erhvervet slås i disse år med et merudbud, der gør afsætningen yderst vanskelig. Således sælger mange danske producenter til under produktionsprisen, og set i dette lys er der ikke behov for ulige konkurrencevilkår på eksportmarkederne i Europa.

Brancheforeningen for Danske Juletræer opfordrer til, at europæisk juletræsproduktion totalt friholdes for nogen form for EU-arealstøtte, og at der gives lige vilkår for alle europæiske juletræsproducenter, hvis man beslutter sig for at lave støtteordninger for juletræsproduktion.

Dyrenes Beskyttelse er enig i det overordnede formål om, at den fælles landbrugspolitik skal fremme en bæredygtig udvikling af fødevareproduktionen. Dyrenes Beskyttelse mener, at dyrevelfærd som minimum officielt bør anerkendes som et offentligt gode, så forbedret dyrevelfærd kan blive en del af den multifunktionelle tilgang til den fælles landbrugspolitik. Derudover bør arbejdet for forbedret dyrevelfærd nævnes som et obligatorisk punkt under medlemslandenes strategiske indsatsområder.

Dyrenes Beskyttelse ser desuden meget positivt på at lade konditionalitet afløse reglerne om kryds-overensstemmelse, som ikke fungerer hensigtsmæssigt i dag. Konditionalitet bør gælde samtlige love for dyrevelfærd, der er vedtaget i EU, så efterlevelsen af den europæiske dyrevelfærdslovgivning kan styrkes.

Dyrenes Beskyttelse støtter, at EU's fælles landbrugspolitik fokuserer på investering i forskning, teknologi og digitalisering med henblik på at fremme klimatiltag. Det bør dog sikres, at investeringsstøtten ikke understøtter yderligere intensivering af landbruget med dyrehold i lukkede systemer. Tværtimod bør investeringstiltag understøtte mulighederne for at skabe landbrug som er bæredygtige i forhold til klima, miljø, natur såvel som dyrevelfærd.

Dyrenes Beskyttelse finder, at eco-schemes skal fremme overholdelse af ikke blot klima- og naturkrav, der går videre end EU-forpligtelser, men også krav om dyrevelfærd. Dyrenes Beskyttelse finder ligeledes, at der bør stilles krav om et minimumsbudget for eco-schemes og tiltræder Økologisk Landsforeningens forslag om mindst 50 % af budgettet for søjle I-midler.

Dyrenes Beskyttelse støtter idéen om capping, da landbrugsstøtten ikke bør kunne understøtte en udvikling i retning mod store og intensive ensartede landbrugsproduktioner, hvor dyr holdes i lukkede staldsystemer.

Dyrenes Beskyttelse mener endeligt, at incitamenterne til at skabe skov og skovlandbrug bør styrkes. Skovlandbrug kan spille en afgørende rolle for at omstille dansk landbrug til klimaneutralitet, og samtidig styrke biodiversiteten, miljøet og dyrevelfærden. For at øge mængden af skov og træer bør det derudover prioriteres at give mulighed for at tildele midler efter den såkaldte "bruttoarealmodel", så incitamentet for skabe mere biodiversitet i landbruget øges.

Plantebranchen bemærker, at det fremgår af talrige analyser og artikler, at det danske landbrug lider under dårlig indtjening og stor gæld. Efter alt foreliggende ifølge Plantebranchen er indtjeningen på landbrugsprodukter til human ernæring langt højere end indtjeningen både på foder til dyr og indtjeningen på animalske fødevarer i det hele taget. Samtidig er det uomtvisteligt ifølge Plantebranchen, at produktionen af plantebaserede fødevarer og proteiner er langt mere klimaansvarlig end den tilsvarende animalske produktion. Den fremtidige strategi for den danske landbrugsproduktion må og skal tage højde for disse kendsgerninger ifølge Plantebranchen.

Med Plantebranchens kendskab til markedsudviklingen for plantebaserede fødevarer, er Plantebranchen af den helt klare opfattelse, at en forbedring af landbrugets økonomi kombineret med den nødvendige klimaansvarlige omstilling er en enestående mulighed for at fremtidssikre dansk landbrug. I forhold til den tilgængelige danske viden om animalsk fødevarerproduktion, er den tilsvarende viden om plantebaserede fødevarerproduktion, markeds- og afsætningsmuligheder etc. meget begrænset, og der er ifølge Plantebranchen behov for et massivt forsknings- og udviklingssamarbejde på tværs af sektorer som led i omstillingsarbejdet. Plantebranchen kan i det fremtidige strategiarbejde ikke mindst bidrage med markeds-kendskab for plantebaserede fødevarer såvel i Danmark som på eksportmarkederne.

FinansDanmark bemærker, at det er meget vigtigt, at der ved samtlige ordninger eller tiltag, som medfører en værdiforringelse af en lodsejers jordarealer/bedrift, skal kunne anvendes EU-midler til at yde en éngangs-erstatning/kompensation til lodsejeren, som fuldt og helt dækker værdiforringelsen, og pantthaver skal høres, før frigivelse af en sådan erstatning sker.

Sagen har været drøftet på et møde § 2-udvalget (landbrug) den 26. september 2018, hvor følgende blev bemærket:

Landbrug & Fødevarer finder, at det er vigtigt, at større krav til landmændene ikke kombineres med store reduktioner i landbrugsbudgettet. Landbrug & Fødevarer bemærker i den forbindelse, at det ikke er rimeligt, at landbruget betaler for Brexit og ønsker at fastholde niveauet for budgettet. Landbrug & Fødevarer er stærkt bekymrede for ekstern omfordeling, og at der som minimum bør lægges vægt på andre faktorer, herunder det samlede støtteniveau under søjle I og II.

Landbrug & Fødevarer ønsker ikke støtteloft ("capping"), men såfremt det måtte indgå i drøftelserne kan det overvejes at fokusere på degressiv støtte i lyset af stordriftsfordele for større bedrifter (på linje med modellen i 2013-reformen). Det skal også ses i sammenhæng med vigtigheden af, at støtten går til ægte landbrugere.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at nationale krav, der ligger ud over krav på europæisk niveau skal kunne kompenseres af landbrugsstøtten, således at baseline er kravene på europæisk niveau. Det er nødvendigt for at skabe lige vilkår for alle medlemsstater. Det betyder også, at eco-schemes skal kunne understøtte ambitiøse nationale tiltag. Landbrug & Fødevarer ønsker klare ramme for fleksibilitet mellem søjle I og II, herunder den nationale medfinansiering for at undgå konkurrenceforvridning.

Danske Gartnerier er tilfredse med, at ordningen for producentorganisationer inden for frugt og grønt fortsætter, men er bekymrede for minimumskrav om anvendelse af midler til forskning og udvikling. Danske Gartnerier stiller spørgsmålstejn ved om pengene er bedst udnyttet til dette formål, da der er afsat relativt få midler, og det vil være en ny opgave for producentorganisationerne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Mange medlemsstater er kritiske over for den foreslåede budgetreduktion og ønsker en fastholdelse af niveauet for landbrugsbudgettet. Mange central- og østeuropæiske medlemsstater ønsker en mere vidtgående omfordeling af den direkte støtte mellem medlemsstaterne, mens andre medlemsstater er imod omfordelingen.

Der er bred enighed om, at der med reformen skal opnås forenkling og en større grad af subsidiaritet indenfor rammerne af en fælles landbrugspolitik, og der er udbredt bekymring for, at forslaget ikke lever op til dette, da der blandt andet er mange obligatoriske elementer i forordningen. Der er endvidere udbredt efterspørgsel efter flere informationer om de strategiske planer og godkendelsen af disse,

ligesom flere medlemsstater giver udtryk for, at det ikke er en forenkling, at den direkte støtte omfattes af planerne. Flere medlemsstater er endvidere skeptiske over for tilføjelsen af yderligere krav under konditionaliteten, og en række medlemsstater er kritiske over for, at eco-scheme skal være obligatorisk i søjle I, da de ønsker at fremme de grønne målsætninger gennem ordninger i søjle II.

Et flertal af medlemsstater er kritiske over for de foreslåede støttelofter (capping) og tvungen omfordeling til mellemstore og små bedrifter, og ser gerne, at capping gøres frivilligt. Herunder har mange medlemsstater fremført, at obligatorisk capping vil pålægge både administration og landbrugerne betydelige administrative byrder. Nogle få medlemsstater er kritiske over for muligheden for at fortsætte med nuværende niveauer for koblet støtte, og ser gerne, at niveauerne reduceres yderligere, mens mange medlemsstater efterspørger videre rammer, og at flere sektorer kan omfattes.

Et flertal af medlemsstater er positive over for, at der foreslås mulighed for støtteordninger til "andre sektorer" som et led i markedsordningerne. Nogle af disse medlemsstater ønsker, at muligheden for støtte til "andre sektorer" også kan ydes til andre former for sammenslutninger end producentorganisationer for eksempel kooperativer.

Mange medlemsstater er kritiske overfor, at det er obligatorisk at yde støtte til risikostyringsinstrumenter under søjle II. De mener, at det bør være frivilligt for medlemsstaterne.

Mange medlemsstater er kritiske overfor, at Kommissionen i en række tilfælde tillægges beføjelser til at vedtage delegerede eller implementerende retsakter med henblik på fastlæggelse af yderligere krav. Kritikken omfatter blandt andet omfanget af beføjelser til Kommissionen, og at en række af de delegerede og implementerende retsakter vil blive fastlagt for sent i forhold til udarbejdelsen af den strategiske plan. Medlemsstaterne har således udtrykt ønske om, at de vigtigste bestemmelser fremgår af basisretsakten fremfor af efterfølgende gennemførelsesforordninger.

Medlemsstaterne er generelt positive overfor formandskabets reviderede tekstforslag og mener, at det udgør et godt grundlag for de videre drøftelser. Medlemsstaterne finder dog, at der fortsat er mange udestående på den grønne arkitektur og performancerammen, særligt i relation til enhedsomkostninger for investeringsstøtte. Mange medlemsstater støtter en undtagelse for små bedrifter i forhold til konditionaliteten, mens nogle få medlemsstater mener, at alle bedrifter bør opfylde disse krav. Der er bred opbakning til forslaget om, at performancevurderingen sker hvert andet år, men visse medlemsstater ønsker, at der alene skal være en midtvejs- og slutevaluering af performance.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på, at drøftelser vedrørende den fælles landbrugspolitik ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme (MFF), idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 % af EU's BNI.

Inden for den fælles landbrugspolitik er regeringen imod en omfordeling af den direkte støtte mellem medlemsstaterne. Hvis der eventuelt skal ske en omfordeling, skal den i givet fald finansieres af alle medlemsstater, som Kommissionen har foreslået. Derudover er det væsentligt, at en eventuel omfordeling ikke alene omfatter støtte i søjle I, men sker ud fra en samlet betragtning af medlemsstaternes støtteniveau i begge søjler.

Regeringen lægger generelt vægt på, at reformen af EU's landbrugspolitik bidrager til en modernisering af den fælles landbrugspolitik med fokus på udvikling af en fortsat markedsorienteret, bæredygtig og konkurrencedygtig landbrugssektor. Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes gennem

et velfungerende indre marked, hvor markedsforvridende koblet støtte reduceres, og hvor der er fortsat fokus på det globale marked og på innovation og udvikling, herunder af bioøkonomien.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om en resultatbaseret tilgang til landbrugspolitikken frem for en tilgang baseret på overholdelse af detaljerede krav. Regeringen finder ikke Kommissionens forslag tilstrækkelig ambitiøst i den sammenhæng og arbejder for en reel fleksibilitet for medlemsstaterne til at skabe synergi og tilpasse og målrette landbrugspolitikken til lokale forhold.

Regeringen arbejder for, at der sikres lige konkurrencevilkår på tværs af EU's medlemsstater og ens rammevilkår for små, mellemstore og store bedrifter. Regeringen arbejder derfor for, at støttelofter ("capping") og omfordeling skal være frivillige at anvende for medlemsstaterne.

Regeringen lægger stor vægt på, at den fælles landbrugspolitik i øget omfang kan bidrage til at understøtte EU-målsætninger inden for miljø og klima. Regeringen lægger i den forbindelse stor vægt på, at både søjle 2-ordninger og eco-schemes fra søjle 1 kan anvendes til at understøtte medlemsstaternes indsatser i forhold til centrale EU-regler som for eksempel vandrammedirektivet, Natura 2000, EU-krav i forhold til ren luft, pesticider, drikkevand samt eventuelle EU-krav til reduktion af CO₂-udledninger.

Regeringen lægger vægt på en målrettet og incitamentsbaseret tilgang til den grønne arkitektur, herunder fælles krav for alle landmænd og mulighed for at anvende landbrugsbudgettet til væsentlige frivillige og obligatoriske indsatser på natur-, miljø- og klimaområdet. Dertil lægger regeringen vægt på en så høj øremærkning som muligt på EU-niveau af den direkte støtte og landdistriktsstøtten til miljø- og klimaordninger samt en mere præcis og enkel støttebaseline.

Regeringen lægger vægt på, at den fælles landbrugspolitik fortsat giver mulighed for at understøtte udviklingen af økologisk produktion og bedre dyrevelfærd.

Endelig lægger regeringen vægt på en reel forenkling af landbrugspolitikken for støttemodtagere og administration blandt andet gennem brug af muligheder i ny teknologi som monitorering og en mere omkostningseffektiv kontrol. Regeringen lægger i forlængelse heraf vægt på enklere regler, som i øget omfang kan tilgodese samspillet mellem landbrug, natur og klima, og i den forbindelse lægger regeringen vægt på, at reglerne for støtteberettigede arealer forenkles i form af bruttoarealmodellen, så landbrugerne gives incitament til at udvikle og bevare våde områder og/eller grønne biotoper på deres marker.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

| Der er oversendt samlenotat til Folketingets Europaudvalg den 28. november 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. november 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. november 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. november 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. oktober 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. oktober 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. oktober 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juli 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt partigrupperne den 7. juni 2019 (og efterfølgende Folketingets Europaudvalg) forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. maj 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. maj 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. april 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. april 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. april 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. marts 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. januar 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. januar 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 17. januar 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. december 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. november 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. november 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 5. oktober 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. oktober 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 27. september 2018.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2018.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 27. juni 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. juni 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2018.

Kommissionens meddelelse om fremtidens landbrugspolitik har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 19. marts 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 16. marts 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. februar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. februar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. januar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. januar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. januar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. december 2017 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2017, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. november 2017.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013

KOM (2018) 393

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. november 2019. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen offentliggjorde 1. juni 2018 et forslag til forordningen om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027. Forslaget afløser Europa-Parlamentets og Rådets nuværende forordning (EU) nr. 1306/2013. Forslaget indeholder forhold om finansiering af den fælles landbrugspolitik, det overordnede regelsæt for medlemsstaternes forvaltningssystem herunder den kompetente myndighed, udbetalings- og certificeringsorganer samt regler om regnskabsafslutning og efterprøvende regnskabsafslutning. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på politisk drøftelse/fremskridtsrapport.

Baggrund

Kommissionens forslag KOM (2018) 393 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning) afløser Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013. Forslaget udgør en del af det samlede forslag til reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på politisk drøftelse/fremskridtsrapport.

Formål og indhold

Forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning) indeholder en række ændringer og tilføjelser i forhold til nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering af den fælles landbrugspolitik.

Foruden forhold om finansiering af den fælles landbrugspolitik samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes forvaltningssystem, herunder den kompetente myndighed, udbetalings- og certificeringsorganer omfatter forslaget regler om regnskabsafslutning og efterprøvende regnskabsafslutning.

Strategiske planer for landbrugspolitikken afløser landdistriktsprogrammer

Kravet om, at medlemsstaterne skal udarbejde landdistriktsprogrammer, bliver afløst af et krav om, at medlemsstaterne skal udarbejde en samlet strategisk plan for landbrugspolitikken, der beskriver de tiltag, mål og effekter, som knytter sig til den støtte, som landene vil yde i form af direkte landbrugsstøtte, markedsrelateret støtte og landdistriktsstøtte.

Forhold mellem Kommissionen og medlemsstatens forvaltningssystem

Kommissionens forslag præciserer, at medlemsstaterne på ministerielt niveau skal udpege en kompetent myndighed, der udpeger og godkender betalingsorganet. Ligeledes udpeger myndigheden certificeringsorganet. Et certificeringsorgan skal udpeges for minimum tre år. Certificeringsorganet skal attestere korrektheden af den årlige gennemførelsesrapports outputindikatorer samt, at den interne ledelsesstruktur fungerer korrekt. Certificeringsorganet skal som noget nyt også attestere den årlige overvågning af målopfyldelsen, som er en del af den strategiske plan for landbrugspolitikken, som medlemsstaten skal udarbejde.

Betalingsorganer, som i tre år ikke har håndteret udbetalinger fra Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), kan ikke fortsætte som udbetalingsorgan. Medlemsstaterne kan ikke udpege nye betalingsorganer efter den dato, hvor forordningen træder i kraft.

Der bliver stillet krav om, at direktøren for betalingsorganet skal sende en årlig forvaltningserklæring om de interne kontrolsystemers korrekte funktionsmåde sammen med et sammendrag af de endelige revisionsberetninger og de gennemførte kontroller. Herudover bliver der stillet et nyt krav om, at direktøren skal fremsætte en gennemførelsesrapport (performance report) om, at støtte er udbetalt i overensstemmelse med gældende mål og regler. Endvidere skal der fremlægges en forvaltningserklæring om, at de rette ledelsesstrukturer eksisterer, så der er sikkerhed for de resultater, der fremgår af den årlige gennemførelsesrapport.

Finansiering af udgifter

Der er fortsat etableret en mekanisme med henblik på at sikre overholdelse af det budgetmæssige loft ved at nedsætte den direkte støtte med en procentsats, såfremt budgetrammen for markedsrelaterede udgifter og direkte støtte ikke kan overholdes. Mekanismen kaldes finansiel disciplin, men den forventes ikke at blive anvendt hvert år, som det sker i dag. En hidtidig bagatelgrænse på 2.000 € (ca. 15.000 kr.), for om en støtteansøger skal bidrage til finansiel disciplin, bortfalder.

Der oprettes en landbrugsreserve på minimum 400 mio. € (ca. 3 mia. kr.). Reserven kan bruges til intervention, privat oplagring og i situationer med prisfald, sygdomsudbrud m.v. En tilsvarende reserve kaldes i dag krisereserven, hvis fokus er mere snæver end den foreslåede landbrugsreserve. Som noget nyt bliver det muligt at videreføre landbrugsreserven til næste regnskabsår, hvis den ikke bliver brugt i det første regnskabsår. Det vil sige, at landbrugsreserven ikke som tidligere bliver refunderet til støttemodtagerne, såfremt beløbet ikke anvendes for dernæst at etablere en ny reserve for det kommende år. Ubrugte midler fra den eksisterende krisereserve i budgetåret 2020 vil kunne overføres til den nye landbrugsreserve i budgetåret 2021. Anvendes hele eller dele af reserven vil den fyldes op via uforbrugte midler inden for landbrugsbudgettet eller finansiel disciplin.

Bestemmelser om, at der ikke må ske dobbeltfinansiering under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) udvides til også at omfatte Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL). Støttemodtagere har mulighed for at modtage støtte fra flere ordninger under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og andre europæiske

struktur- og investeringsfonde (ESI-fonde) eller EU-instrumenter, så længe den samlede støtte ikke overskrider den højest gældende støtteintensitet eller det højeste støttebeløb for en given ordning.

Udgifter under Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) er kun støtteberettigede, hvis de er udbetalt af et akkrediteret betalingsorgan.

Nye muligheder for at Kommissionen kan suspendere, reducere og underkende medlemsstatens udgifter

Suspensioner

Forslaget indeholder en række nye muligheder for, at Kommissionen fremadrettet kan suspendere refusion af medlemsstatens udgifter. Kommissionen kan blandt andet foretage suspension af refusion, hvis medlemsstaten ikke leverer årsregnskabet eller den årlige gennemførelsesrapport til tiden. Suspensioner vil blive ophævet, hvis medlemsstaten leverer oplysningerne inden for en frist på 6 måneder.

Kommissionen kan suspendere refusioner til medlemsstater, hvis der konstateres en væsentlig forskel mellem de anmeldte udgifter og det rapporterede output for en ordning (> 50 %). Medlemsstaten har mindst 30 dage til at sende supplerende oplysninger, som kan forhindre en suspension. Denne kan enten ophæves, eller den kan gøres permanent via en beslutning, som Kommissionen træffer senest 15. oktober. Kommissionen skal vurdere den finansielle korrektion på baggrund af forskellen mellem de faktisk anmeldte udgifter for hver foranstaltning og de relevante outputindikatorer i den strategiske plan for landbrugspolitikken samt eventuelle justeringer, som medlemsstaten har foretaget. Der skal således være et match mellem anmeldte udgifter og leveret output.

Kommissionen kan også suspendere i forhold til performancedelen, det vil sige medlemsstatens flerårige resultatopfyldelse, som bliver indberettet sammen med årsregnskabet. Suspensionen finder sted, hvis der er en afvigelse (> 25 %) mellem den faktiske resultatindikator og det årlige delmål for samme indikator. Hvis der er en forsinket eller utilstrækkelig resultatopfyldelse i forhold til de flerårige resultatmål i den strategiske plan for landbrugspolitikken, skal medlemsstaten udarbejde en effektiv handlingsplan i samarbejde med Kommissionen. Resultatmål ventes at omfatte en række forskellige resultatindikatorer inden for samme områder. Hvis handlingsplanen ikke fører til, at forholdet bliver rettet op, kan Kommissionen suspendere refusionen til medlemsstaten inden for det pågældende udgiftsområde. Suspensionen fastlægges proportionalt i forhold til relevante udgifter. Suspensionen ophæves, når målopfyldelsen igen er på sporet, men den kan blive permanent (reduktion, jf. også nedenfor), hvis situationen ikke er genoprettet inden lukningen af den strategiske plan for landbrugspolitikken.

Endelig kan udgifter blive suspenderet, hvis Kommissionen konstaterer alvorlige mangler i medlemsstatens forvaltningssystem. Hvis det er tilfældet, skal medlemsstaten udarbejde en effektiv handlingsplan i samarbejde med Kommissionen. Hvis medlemsstaten ikke får afhjulpet situationen, kan Kommissionen suspendere de månedlige udgifter (EGFL) samt de kvartalsvise udgifter (ELFUL) proportionalt. Suspensionen kan i første omgang vare i op til 12 måneder, men Kommissionen har mulighed for at forlænge perioden med yderligere 12 måneder. Endelig kan en manglende efterlevelse udløse krav om tiltag i forbindelse med den efterprøvende regnskabsafslutning fra Kommissionen, og dette kan føre til en underkendelse.

Reduktioner

Forslaget indebærer også, at Kommissionen bagudrettet kan reducere udbetalinger til medlemsstaterne, såfremt performanceafstemningen viser, at realiserede udgifter ikke har et tilsvarende output (for hektarer eller antal projekter). En suspension fra en tidligere performanceafstemning som følge af

en diskrepans på mere end 50 % kan ligeledes gøres til en permanent reduktion, hvis medlemsstaten ikke retter op på misforholdet mellem udgifter og output. På samme måde kan suspension som følge af manglende fremgang mod milepælene ved performancegennemgangen i sidste ende gøres til en permanent reduktion, hvis medlemsstaten ikke gennemfører den pålagte handlingsplan tilfredsstillende.

Underkendelser

Såfremt Kommissionen konstaterer alvorlige mangler i en medlemsstat myndighedsstrukturer, kan der i sidste ende meddeles underkendelser. Reglerne herfor er kun i meget begrænset omfang beskrevet i forordningsudkastene og ventes nærmere fastsat i delegerede retsakter.

Én revision

Kommissionen introducerer begrebet én revision (single audit) i forslaget.

Det betyder, at Kommissionens revision i højere grad vil kontrollere certificeringsorganets arbejde i stedet for som i dag, hvor Kommissionen gennemfører egne revisioner af medlemsstaternes administration af de forskellige støtteordninger.

Kommissionen forbeholder sig dog ret til at gennemføre egne revisioner med det formål at kontrollere, om administrativ praksis er overholdt, om de afholdte udgifter er i overensstemmelse med det output, der er rapporteret i de årlige resultatrapporter, om certificeringsorganets arbejde er udført som krævet, og om betalingsorganerne overholder akkrediteringskravene.

I den nuværende forordning er der regler for, hvordan udbetalingsorganerne skal agere over for støttemodtagere. For eksempel når det handler om at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb fra støttemodtagere. Disse regler er udgået af forslaget. Det vurderes, at Kommissionen ikke længere vil regulere disse forhold i detaljer. Det bliver i stedet op til medlemsstaterne at definere disse forhold i den strategiske plan for landbrugspolitikken, der godkendes af Kommissionen. Det bliver op til certificeringsorganet at kontrollere, at medlemsstaterne efterlever egne regler inden for den godkendte strategiske plan for landbrugspolitikken og overordnede EU-regler.

Kontrol- og sanktionssystem (generelle regler)

Medlemsstaterne skal inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik vedtage lovgivning og administrative procedurer, som sikrer en effektiv beskyttelse af Unionens finansielle interesser. Som noget nyt indebærer dette, at medlemsstaterne ud fra rammer fastsat af Kommissionen skal udforme kontrol- og sanktionssystemer. Kontrolsystemet skal sikre, at uregelmæssigheder og svig forebygges, afsløres og berigtiges. Sanktionerne skal være effektive, præventive og proportionale.

Integreret forvaltnings- og kontrolsystem

Medlemsstaterne skal fortsat opretholde et integreret administrations- og kontrolsystem (IACS) til anvendelse ved forvaltning af støtte til arealer og dyr. Systemet skal også omfatte et satellitbaseret arealmonitoreringssystem. Medlemsstaten skal årligt foretage en kvalitetstest af monitoreringssystemet i overensstemmelse med en metode, der bliver fastsat for hele EU. Hvis testen viser svagheder i systemet, skal medlemsstaten iværksætte korrigerende foranstaltninger eller udarbejde en handlingsplan for disse foranstaltninger.

Medlemsstaten skal senest 15. februar i det efterfølgende kalenderår sende en kvalitetsrapport til Kommissionen. Hvis det er relevant, skal den indeholde en tidsplan for de korrigerende foranstaltninger.

Desuden får medlemsstaterne pligt til at lagre og dele data for at dokumentere de opnåede resultater og målsætninger. Data skal gemmes og kunne tilgås i medlemsstatens digitale databaser. Det skal kunne ske i det seneste og de ti foregående kalenderår.

Kontrolsystemer og administrative sanktioner i forhold til konditionalitet

Konditionalitet dækker over regler, som skal være overholdt for at modtage areal- og dyrebaseret landbrugsstøtte. Konditionaliteten er nærmere beskrevet i notatet om forordningsforslaget vedrørende strategiske planer for landbrugspolitikken. Princippet fra det nuværende system med krydsoverensstemmelse om kontrol og sanktioner bliver videreført. Medlemsstaterne skal etablere et kontrolsystem, der sikrer, at ansøgerne opfylder kravene til konditionalitet. Medlemsstaterne skal årligt gennemgå effektiviteten af kontrolsystemet. Dette skal blandt andet ske ved at gennemføre fysisk kontrol hos støttemodtagerne. Andre kontrolsystemer er mulige og kan afhænge af, hvilke regler og standarder indenfor konditionaliteten, der er tale om. Kontrollen skal dog mindst være på niveau med den fysiske kontrol.

Populationen, der bliver udtaget til kontrol, skal omfatte mindst 1 % af støttemodtagerne inden for den pågældende støtteordning omtalt i de strategiske planer for landbrugspolitikken. Populationen bliver valgt ud fra princippet om risikobaseret udvælgelse, men skal også indeholde et vist element af tilfældig udvælgelse. Samme princip anvendes i dag.

Manglende overholdelse af konditionalitet medfører sanktioner til den enkelte støttemodtager. Den manglende overholdelse skal kunne føres direkte tilbage til støttemodtageren og skal vedrøre enten støttemodtagerens landbrugsaktivitet eller bedriftens areal.

Når medlemsstaten beregner en nedsættelse af tilskuddet eller en udelukkelse, er det forventningen, at den skal tage hensyn til, hvor alvorlig, omfattende, varig og hyppig den konstaterede manglende overholdelse er. Hvis der er tale om manglende overholdelse på grund af forsømmelighed, skal sanktionen i form af støttenedsættelse generelt udgøre 3 % af det totale beløb, der er søgt støtte til.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabets ændringsforslag genindfører blandt andet bestemmelsen om, at medlemsstaterne skal begrænse antallet af godkendte betalingsorganer under hensyn til deres forfatningsmæssige bestemmelser, ligesom det er gældende i den nuværende forordning. Formandskabet foreslår også i deres ændringsforslag, at der etableres en overgangsperiode for medlemsstater, før arealmonitoreringssystemet skal anvendes i den kommende reformperiode. Formandskabet foreslår, at overgangsperioden kan være til 2024, men at dette skal afklares nærmere.

Formandskabet har foreslået, at administrative støttenedsættelser som følge af misligholdelse af konditionalitetskrav kan fastsættes til at være enten 1, 3 eller 5 % afhængigt af alvorlighed m.v. Dermed gives der mere fleksibilitet i forhold til Kommissionens forslag om, at støttenedsættelsen bør være på 3 % som en generel regel, eller i gennemsnit. Støttenedsættelsen skal finde sted på bedrifter med misligholdelse i populationen udtaget til kontrollen af konditionalitet. Hvis der anvendes satellitbaseret kontrol på nogle af kravene omfattet af konditionalitet, hvorved kontrolpopulationen for disse krav i princippet omfatter alle, vil det ligeledes være muligt at eventuelle overtrædelser alene skal føre til støttetæk for den population af bedrifter, som sideløbende udtages til den normale 1 % fysiske kontrol. Formandskabet foreslår med henblik på videre drøftelse, at mindre bedrifter skal undtages støttenedsættelser.

Formandskabet foreslår, at kravet om en højere procentvis støttenedsættelse i situationer med overlagte tilfælde af misligholdelse slettes, idet muligheden for at eftervise, om der er tale om overlagt misligholdelse har vist sig svært. Formandskabet foreslår, at der indsættes en mulighed for en højere bagatelgrænse for støttenedsættelse (fra 100 € til eventuelt 250 €) for overtrædelser af konditionalitet.

Det foreslås også fra formandskabet, at medlemsstaterne får længere tid til at udarbejde elementerne i de årlige kvalitetsrapporter af det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem. Udsættelsen er en til to måneder.

Formandskabet foreslår, at der indsættes en bundgrænse på 2.000 € per år for hvilke landmænd, der omfattes af finansiell disciplin.

Formandskabet præciserer også, at Kommissionen skal informere medlemsstaten om årsagen, hvis Kommissionen ikke længere mener sig i stand til at kunne stole på den revision, som certificeringsorganet udfører.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på politisk drøftelse/fremskridtsrapport.

Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg, der er det ledende udvalg.

Landbrugsudvalgets udtalelse

Europa-Parlamentets landbrugsudvalg har den 8. april 2019 stemt om udvalgets samlede udtalelse til forslaget til den horisontale forordning.

Generelt støtter udvalget den performancebaserede tilgang. Udtalelsen indeholder desuden forslag om, at der uden for landbrugsbudgettet skal afsættes 400 mio. € til krisereserven i 2021. Herefter skal der årligt tages højde for beløbet ved fastlæggelsen af det årlige budget. Hvis det er nødvendigt, kan der suppleres med uforbrugte midler og formålsbestemte indtægter i løbet af budgetåret. Der skal dog minimum afsættes 400 mio. € til reserven årligt. I alt kan reserven maksimalt udgøre 1,5 mia. €. Det understreges, at finansiell disciplin kan anvendes som en sidste mulighed til at øge krisereserven. Udvalget ønsker videre, at der skal være en bundgrænse på 2.000 € per landbruger, sådan at en eventuel anvendelse af finansiell disciplin kun omfatter landmænd, som modtager mere end 2.000 € per år. Sluttelig ønsker udvalget, at krisereserven også skal dække risikostyringsinstrumenter under forordningen om den strategiske plan.

Landbrugsudvalget mener, at Kommissionen i højere grad skal have hjemmel til at føre kontrol med medlemsstaterne, hvis der bliver konstateret alvorlige mangler i medlemsstatens forvaltningssystem. Kommissionen kan føre udvidet overvågning med medlemsstaterne, så længe manglerne eksisterer. Udvalget tilføjer også, at medlemsstaternes kontrolsystem skal beskrives i disses strategiske planer. Herudover skal Kommissionen fortsat have mulighed for at pålægge medlemsstaterne procentvise underkendelser (såkaldte flat-rates), hvis det i forbindelse med den årlige regnskabsgodkendelse viser sig, at medlemsstaternes udgifter ikke har et tilsvarende output.

Udvalget lægger også op til, at en række eksisterende regler om medlemsstatens administrative sanktioner, herunder udelukkelse af støttemodtagerne i 3 år, skal opretholdes. Udvalget ønsker også at bibeholde en række specifikke regler om medlemsstatens inddrivelse af uretmæssigt udbetalte beløb.

Endelig lægger udvalgets udtalelse op til, at en række regler skal gennemføres ved hjælp af delegerede retsakter i stedet for de gennemførelsesretsakter, som Kommissionen oprindeligt har foreslået. Det gælder blandt andet for regler om de handlingsplaner, som medlemsstaterne skal udarbejde, hvis de ikke i tilstrækkelig grad følger deres strategiske plan, eller hvis der er alvorlige mangler i forvaltningssystemernes funktion.

Med hensyn til konditionalitet foreslås, at såfremt støttemodtagerne ikke overholder reglerne for konditionalitet, bør støtten reduceres med 10 %. Hvis der har været tale om en bevidst handling bør det koste 15 %. Udtalelsen lægger også op til at støtte skiftet til en resultatbaseret tilgang, baseret på nationale strategiske planer, samt at afrapportering heraf til Kommissionen skal ske hvert andet år, og ikke på årlig basis som Kommissionen har foreslået.

Landbrugsudvalget i det nye Europa-Parlament har besluttet at arbejde videre med udgangspunkt i udtalelsen fra det tidligere udvalg, men med mulighed for at stille ændringsforslag. Den videre proces i Europa-Parlamentet er stadig til drøftelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Gældende dansk ret omfatter lov om Landdistriktsfonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 19. juni 2017, og lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018. Dertil kommer en række bekendtgørelser for de enkelte støtteordninger under landdistriktsprogrammet og direkte betalinger.

Konsekvenser

Forslaget til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ventes at have statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Eksempelvis vil reglerne om kontrol have administrative konsekvenser, men disse vil afhænge af de konkrete implementeringsvalg. Derudover vil forordningen have miljømæssige konsekvenser i relation til reglerne om konditionalitet, som dog primært fastlægges i forordningen om strategiske planer. Endelig vil forslaget kunne have erhvervsøkonomiske konsekvenser i forhold til spørgsmålet om finansiel disciplin og reglerne om landbrugsreserven.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer var bekymrede i forhold til brugen af landbrugsreserven. Såfremt reserven kunne benyttes til forebyggende tiltag, frygtede Landbrug & Fødevarer, at der ikke ville være tilstrækkeligt med budgetmidler i landbrugsreserven til pludselige krisesituationer.

Landbrug & Fødevarer bemærker til Kommissionens forslag til den fremtidige horisontale forordning for EU's landbrugspolitik, at høringssvaret skal betragtes som en foreløbig overordnet tilkendegivelse af Landbrug & Fødevarers holdning til indholdet i den horisontale forordning, da forslaget til forordningen på tidspunktet for afgivelse af høringssvaret endnu ikke var offentliggjort.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det i forhold til finansiering, forvaltning og overvågning af den fremtidige fælles landbrugspolitik i EU er helt afgørende, at der skabes reel regelforenkling og administrativ forenkling, som den enkelte landmand kan mærke. Endvidere er det afgørende, at principperne for kontrol bevæger sig fra et ensidigt fokus på overtrædelse og sanktion til et princip om vejledning og korrektion, at kontrollen ikke hænger sig i bagateller, og at retssikkerheden er i orden for landmanden når der anvendes alternative metoder til den fysiske kontrol.

Landbrug & Fødevarer noterer sig i forhold til forenkling, at det særlige kontrol- og sanktionssystem for de grønne krav forsvinder. Ligeledes noterer Landbrug & Fødevarer, at der fremadrettet kun skal være én revision. Landbrug & Fødevarer finder, at det på nuværende tidspunkt er meget uklart, hvordan der fremadrettet kan skabes reel forenkling for den enkelte landmand. Det er vigtigt, at der kræves konkret og målbar forenkling direkte ude hos den enkelte landmand, og dette bør være et centralt mål, der skal følges op på i de strategiske planer. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der generelt lægges op til, at medlemslandene i højere grad selv skal beslutte, hvordan kontrolsystemerne skal se ud. I denne forbindelse mener Landbrug & Fødevarer, at det er centralt, at EU-retningslinjerne på dette område sikrer, at der i højere grad skal være mulighed for at have fokus på vejledning og korrektion, og at det ikke bør være muligt at stramme og/eller eskalere sanktionssystemet overfor landmanden i tilfælde, hvor medlemslandene af en eller anden årsag ikke når de mål, der er fastsat i den strategiske plan. Ligeledes bemærker Landbrug & Fødevarer, at det er meget vigtigt, at det ikke får betydning for støtteudbetalingerne til landmanden i tilfælde, hvor Kommissionen suspenderer refusionen af den udbetalte støtte.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at kontrolsystemet for den nye såkaldte ”konditionalitet” ligger tæt op ad det eksisterende system for krydsoverensstemmelse. Landbrug & Fødevarer henviser til, at det fremgår, at en støttereduktion for en overtrædelse i udgangspunktet skal være 3 %, og principperne for varslingssystemet ved mindre overtrædelser fortsættes. Generelt ligger disse principper relativt langt fra det generelle princip om vejledning og korrektion frem for sanktioner. Man finder, at der generelt er brug for et væsentligt større råderum for bagatelagtige overtrædelser, end der i dag ligger i varslingssystemet. Endvidere mener Landbrug & Fødevarer, at der også som minimum bør fastsættes et maksimalt loft for, hvor stor en støttereduktion landmanden kan få, og at det bør være muligt at give støttereduktioner på mindre end 3 %. Hertil skal det bemærkes, at udviklingen i Europa-Parlamentet på dette område ifølge Landbrug & Fødevarer er meget bekymrende. Europa-Parlamentet lægger op til en støttereduktion på minimum 10 % ved overtrædelse af konditionalitetskrav. Dette vil på ingen måde være proportionalt i forhold til de overtrædelser, der typisk vil være tale om, og som ofte er af mindre – og bagatelagtig karakter.

Landbrug & Fødevarer ser et stort potentiale i at anvende nye teknologier, herunder anvendelsen af satellitbilleder til kontrol af forskellige støtteordninger, til at gøre både reguleringen og administrationen smartere og enklere for landmanden i fremtiden. Det skal sikre landmændene åbenlyse fordele og forenklinger – både her og nu og på længere sigt. Det gælder ikke mindst i form af bortfald af datofriste, højere bagatelgrænser m.v. I forhold til kontrol med krydsoverensstemmelse, skal det sikres, at monitorering ikke fører til, at den nuværende KO-kontrol på 1 % af bedrifterne øges til en større andel. På længere sigt skal monitorering sikre at sanktionsniveauet sænkes markant. Udfordringen med den geospatiale ansøgning, som den er i dag, er, at der er et alt for stort detailfokus. Dette giver ikke mindst problemer på de mere ekstensive arealer, hvor det er nærmest umuligt at forudse støtteberettigelsen af et areal ned til 100 m² nøjagtighed. Det er vigtigt, at denne bagatelgrænse bliver hævet væsentligt i fremtiden. Landbrug & Fødevarer bemærker, at hvis nye teknologier skal anvendes til kontrol og monitorering er det også helt centralt, at det tillades, at der kun kigges på de mere alvorlige sager, så der ikke spildes tid og ressourcer både for landmænd og myndigheder på at håndtere bagatelsager og meget små støttebeløb. Landmandens retssikkerhed skal være i centrum. Der må ikke være tale om 100 %

screening og dermed reelt på længere sigt 100 % fysisk kontrol. Det skal sikres, at retssikkerheds- og forvaltningsmæssige problemstillinger iagttages på behørig vis. Det bør til enhver tid være muligt for landmanden at rekvirere et fysisk kontrolbesøg, hvis landmanden er uenig i det kontrolresultat, der er fremkommet ved monitorering. En afgørelse til ugunst for den kontrollerede skal følges op af et fysisk kontrolbesøg, og en afgørelse må ikke alene kunne baseres på elektroniske datafund. Landbrug & Fødevarer mener desuden, at det er vigtigt, at anvendelse af monitorering ikke medfører øgede krav til, at landmanden løbende skal dokumentere. Dette vil give en voldsomt forøget administrativ byrde.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det er meget positivt, at landbrugsreserven – der erstatter den tidligere krisereserve – fremadrettet ikke skal opkræves på ny hvert år, men at ubrugte midler overføres til det efterfølgende år. Man finder dog, at det fortsat er et problem, at landbrugsreserven kan reableres ved at anvende finansiell disciplin. Dermed er det de samme landmænd, som landbrugsreserven skal bruges til at hjælpe, der kommer til at betale.

Senest har Landbrug & Fødevarer bemærket, at Rådet har arbejdet sig i en positiv retning for så vidt angår diskussionerne om sanktioner i forbindelse med konditionalitet. Det er meget positivt, at der nu lægges op til vandtætte skodder mellem monitoreringskontrol og kontrol af konditionalitet. Helt generelt bør det ifølge Landbrug & Fødevarer være muligt at reducere og/eller helt afskaffe sanktioner i tilfælde, hvor der anvendes monitorering som kontrolform.

Økologisk Landsforening lægger stor vægt på, at reformen af EU's landbrugspolitik bliver en start på at afvikle passiv indkomststøtte med betaling for fælles goder. I den sammenhæng ser Økologisk Landsforening eco-schemes som et vigtigt nyt tiltag. Derfor bekymrer det Økologisk Landsforening, at der ikke er samme smidighed på eco-schemes som inden for landdistriktsordningerne i fald, der ikke er den ønskede eller forudsete søgning på ordningerne. Økologisk Landsforening mener, det er vigtigt, at midler til eco-schemes, hvor der har været for lav søgning, kan skubbes til andre år, ligesom det er tilfældet, hvis der er en underansøgning på landdistriktsordninger. Hvis medlemslandene risikerer at miste de midler, der var budgetteret til en eco-scheme ordning, vil man nødvendigvis være konservativ og mindre ambitiøs i sin allokering af midler til grøn omstilling.

Økologisk Landsforening forudser, at det økologiske arealtilskud fremover skal udformes som en eco-scheme ordning. Det vil imidlertid være stærkt problematisk, hvis en manglende meromlægning kan betyde, at Danmark får en permanent reduktion, på grund af, at der ikke kommer den meromlægning, som der var budgetteret med. Tilsvarende er der behov for at kunne handle på en større omlægning, end der var forudset ved at lave tilpasninger med overførsel fra andre ordninger samt nationale midler.

Der lægges i forslaget op til en øget satellitovervågning. Det kan have flere fordele ifølge Økologisk Landsforening, men landmandens retssikkerhed skal være sikret. Det er nødvendigt at sikre adgang til rekvireret kontrol, og det er nødvendigt at arbejde med bagatelgrænser.

Økologisk Landsforening er forbeholden overfor prioriteringen af midler til at håndtere krisesituationer. Det skal have høj prioritet at vedtage en politik, der danner grundlag for et landbrugssystem, der er robust overfor klimaudsving. Det er ifølge Økologisk Landsforening vigtigere end at sikre midler til krisesituationer. Jorde med et højt kulstofindhold er både mere modstandsdygtige overfor tørke og overfor tunge regnfald og storme.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne efterspørger generelt mere information om sammenhængen mellem den strategiske plan, tilpasninger af planen, revision og risiko for suspensioner og underkendelser, samt hvorledes

sanktioner fremover skal fastlægges af medlemsstaterne. Den øgede mulighed for satellitbaseret kontrol frem for fysisk kontrol hilses generelt velkommen. I forhold til den nye landbrugsreserve støttes den af en række lande. Flere lande bifalder muligheden for at overføre reserven til næste år velkomment som forenkling, og nogle medlemsstater er positive overfor, at bundgrænsen ved anvendelse af finansiell disciplin fjernes, mens andre lande – ofte med mange mindre landbrug – ønsker bundgrænsen uændret. Endelig mener en række medlemsstater, at ikke-brugte midler i 2020 skal føres tilbage til de landmænd, der året før bidrog til, at reserven blev dannet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på, at drøftelser vedrørende den fælles landbrugspolitik ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme (MFF), idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 % af EU's BNI.

Regeringen lægger generelt vægt på, at reformen af EU's landbrugspolitik bidrager til en modernisering af den fælles landbrugspolitik med fokus på udvikling af en fortsat markedsorienteret, bæredygtig og konkurrencedygtig landbrugssektor. Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes gennem et velfungerende indre marked, hvor markedsforvridende koblet støtte reduceres, og hvor der er fortsat fokus på det globale marked og på innovation og udvikling, herunder af bioøkonomien.

Regeringen støtter den resultatbaserede tilgang til landbrugspolitikken frem for en tilgang baseret på overholdelse af detaljerede krav. Regeringen arbejder for en forudsigelighed i administrationen af den resultatbaserede tilgang, hvor kriterier for godkendelse af planer og resultater er klare og tager højde for blandt andet naturlige udsving i landbrugsdriften.

Regeringen arbejder for, at den fælles landbrugspolitik i øget omfang kan bidrage til at understøtte EU-målsætninger inden for miljø og klima mv., samt at der sikres lige konkurrencevilkår på tværs af EU's medlemsstater.

Regeringen arbejder ligeledes for at sikre en mere omkostningseffektiv og enkel administration i medlemsstaterne og byder i den forbindelse forenklingen af administration af landbrugsreserven velkommen. Regeringen støtter, at ubrugte midler i landbrugsreserven fremover overføres til det efterfølgende år, da det giver en betydelig forenkling. Regeringen arbejder for, at landbrugsreserven finansieres af alle landmænd, der kan modtage midler fra landbrugsreserven. Regeringen ønsker endvidere et loft for reservens størrelse.

Endvidere arbejder regeringen for en forenkling af landbrugspolitikken for støttemodtagere og administration, blandt andet gennem brug af muligheder i ny teknologi som monitorering af støttearealer og en mere omkostningseffektiv kontrol.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen forventes forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. december 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. november 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. november 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. november 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. november 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. oktober 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. oktober 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. oktober 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juli 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt partigrupperne den 7. juni 2019 (og efterfølgende Folketingets Europaudvalg) forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. maj 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. maj 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. april 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. april 2019, jf. oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. april 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. marts 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019, jf. oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. januar 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. januar 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 17. januar 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. december 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. november 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. november 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 5. oktober 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. oktober 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 27. september 2018.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2018.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 27. juni 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets den 13. juni 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2018.

Endelig har Kommissionens meddelelse om fremtidens landbrugspolitik været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 19. marts 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 16. marts 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. februar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. februar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. januar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. januar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. januar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. december forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2017, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. november 2017.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

5. **Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter, (EU) nr. 228/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i Unionens fjernområder og (EU) nr. 229/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav**
KOM (2018) 394

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. november 2019. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har den 1. juni 2018 offentliggjort sit forslag til en ændring af den fælles markedsordning for landbrugsprodukter for perioden 2021-2027, som foretager ændringer i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter og forordningerne om foranstaltninger på landbrugsområdet for EU's fjernområder og de Ægæiske Øer.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på politisk drøftelse/fremskridtsrapport.

Baggrund

Kommissionens forslag KOM(2018)394 om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 om oprettelse af en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, forordning (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter og forordning (EU) nr. 228/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i Unionens fjernområder og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 247/2006 og (EU) nr. 229/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1405/2006 udgør en del af det samlede forslag til reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på politisk drøftelse/fremskridtsrapport.

Formål og indhold

Den gældende fælles markedsordning for landbrugsprodukter fastsætter regler under den fælles landbrugspolitik i EU for blandt andet markedsunderstøttende tiltag som for eksempel opkøb til intervention, muligheden for at yde støtte til privat oplagring, eksportrestitutioner, handelsnormer, herunder vin og geografiske betegnelser for vin, samt regler for etablering af producentorganisationer, støtte til producentorganisationer for frugt og grønt, støtte til skolemælk og skolefrugt, samt muligheden for ekstraordinære tiltag ved for eksempel tab af forbrugertillid eller dyresygdomme.

Forslaget indeholder en ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Forslaget omfatter også ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer samt om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter.

Forslaget opretholder i det store hele den eksisterende fælles markedsordning, idet nogle støtteordninger, som forudsætter nationale gennemførelsesplaner, overflyttes til en ny forordning om strategiske planer for landbrugspolitikken. Dette gælder støtteordninger vedrørende producentorganisationer for frugt og grønt, biavl, olivenolie, vin og humle. Denne overflytning er nærmere beskrevet i notatet om den nye forordning om strategiske planer for landbrugspolitikken.

Ordningen med støtte til uddeling af skolefrugt og skolemælk vil forblive i den fælles markedsordning. Bestemmelserne om støtte til uddeling af frugt og grønt og mælk og mejeriprodukter i skoler er ikke væsentligt ændrede.

Ydermere indgår en afskaffelse af eksportrestitutioner (eksportstøtte). Kommissionen foreslår således en ophævelse af reglerne om eksportstøtte i forlængelse af WTO-aftale herom.

Derudover foreslås bestemmelserne om sukker ophævet i det omfang, de vedrører det nu ophørte system for sukkerkvoter. Produktionen af sukker skal dog fortsat være baseret på aftaler mellem avlerne og sukkerproducenterne

Kommissionens forslag fastsætter regler om kontrol af handelsnormer, herunder at vin med beskyttet geografisk betegnelse og vin med beskyttet oprindelsesbetegnelse overføres til forordningen om den fælles markedsordning som en konsekvens af, at den specifikke forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik forventes foreslået ophævet og afløst af en ny forordning.

Reglerne om intervention og privat oplagring foreslås uændrede. Bestemmelserne om mulighed for særlige kriseforanstaltninger foreslås ikke ændret. Det skal bemærkes, at den såkaldte krisefond, som indgår i forslag til den horisontale forordning (forslag om forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik) foreslås tilpasset, så der bliver mulighed for at overføre ubrugte midler til efterfølgende år. Dette er også beskrevet i et notat om forslaget til den horisontale forordning.

Forslaget indeholder en række forslag vedrørende vinsektoren. Desuden foreslås en mindre udvidelse for de berørte medlemslande (ikke Danmark) til at forøge arealet, hvortil der kan gives plantningsrettigheder til vin. Forslaget indeholder en lempelse af reglerne om, hvilke sorter der må anvendes til vinproduktion med henblik på bedre at kunne anvende sorter med en højere resistens mod sygdomme. Herunder foreslås, at kravet om, at vin med beskyttet oprindelsesbetegnelse (BOB) kun kan produceres på sorter af arten *Vitis vinifera*, ophæves.

Der vil desuden blive indført en definition på produkterne de-alkoholiseret vin og delvist de-alkoholiseret vin. Yderligere vil Kommissionen foreslås bemyndiget til at etablere en databank med data fra prøver indsamlet af medlemsstaterne med henblik på at forbedre indsatsen mod svindel med oprindelsen af vin. Endvidere har det tidligere østrigske og nuværende rumænske formandskab efter opfordringer fra en række delegationer foreslået en obligatorisk mærkning af vin med nærings-indhold og ingrediensliste.

Med forslaget foretages en række ændringer i reglerne om procedurerne for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB) og beskyttede geografiske betegnelser (BGB) for vin, som er reguleret i forordning (EU) nr. 1308/2013, samt i procedurerne for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB), beskyttede geografiske betegnelser (BGB) og garanteret traditionelle specialiteter (GTS) for fødevarer og landbrugsprodukter, der er reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012. Forslaget indeholder også en bestemmelse om, at beskyttelsen af beskyttede registrerede betegnelser også omfatter varer i transit og varer, der sælges via internettet.

Endeligt foreslås det, at aromatiserede vinprodukter samt andre alkoholholdige drikkevarer tilføjes til bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012, der er listen over produkter udenfor Traktatens bilag 1, men som falder under forordningens anvendelsesområde.

Formandskabets ændringsforslag

Det østrigske og efterfølgende det rumænske formandskab har udarbejdet reviderede udgaver af forslaget til brug for den videre forhandling. På vinområdet genindfører formandskabet blandt andet forbuddet mod anvendelse af 6 sorter under *Vitis Labrusca* til vinproduktion, som Kommissionen ellers havde foreslået ophævet, og det foreslås, at der indføres krav om mærkning af vin med næringsindhold og ingrediensliste, hvor næringsindhold kun angives som energiindhold og oplysninger om ingredienslisten kan gives ved link til elektroniske medier. Det foreslås desuden, at det i olivenoliesektoren vil være muligt for et producentmedlemsland at kunne fastsætte handelsnormer med henblik på at stabilisere markedet. En sådan regel findes allerede for vin.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på politisk drøftelse/fremskridtsrapport.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets landbrugsudvalg har den 1. april 2019 stemt om udvalgets samlede udtalelse til forslaget til den horisontale forordning.

I ændringsforslaget foreslås udvidede muligheder for offentlig intervention, som skal omfatte flere sektorer herunder svinekød, får (lammekød) og hvidt sukker og at grænseværdierne for, hvornår interventionsopkøb udløses, justeres i forhold til inflation. Det foreslås også, at ris bliver omfattet af støtte til privat oplagring. Ordningen for plantningsrettigheder for vin foreslås forlænget til 2050 i stedet for som nu til 2030. Det foreslås videre, at der etableres handelsnormer for oksekød, fårekød, svinekød, ris og honning samt for mælk og mejeriprodukter. Dertil, at dyrevelfærd også kan indgå som et krav

omfattet af handelsnormerne. Derudover ønskes det, at producentorganisationer mv. kan regulere udbuddet af alle produkter med beskyttet geografisk oprindelse og ikke kun ost, vin og skinke. Det foreslås desuden, at der indføres krav om mærkning af vin med næringsindhold og ingrediensliste, der kan være en henvisning til en hjemmeside eller lignende, hvor ingredienslisten fremgår. Endvidere er Udvalget imod at tillade anvendelse af 6 sorter under *Vitis Labrusca* til vinproduktion, som Kommissionen ellers havde foreslået tilladt.

Endvidere ønsker man at styrke landmændenes position i fødevarekæden blandt andet via styrket samarbejde inden for sektorerne. Desuden ønsker Udvalget at landbrugsvarer fra tredjelande kun må indføres, hvis de opfylder de samme krav, som dem der stilles til EU's egen produktion. Endelig foreslås det, at der under krisebestemmelserne indføres en ny bestemmelse, der giver mulighed for at yde støtte til frivillig reduktion af produktionen. Der ønskes i den forbindelse mulighed for, at produktionsbegrænsning kan gøres obligatorisk, hvis frivillig reduktion er utilstrækkeligt. Ligeledes ønskes det, at Kommissionen for perioden 2021-2027 udarbejder en aktionsplan for håndtering af kriser. Endelig foreslår Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg, at plantebaserede produkter ikke må bære betegnelser som "pølse", "bøf", "burger" m.fl. Udvalget ønsker en klarere definition af, hvad der er henholdsvis kød- eller plantebaserede produkter.

Landbrugsudvalget i det nye Europa-Parlament har besluttet at arbejde videre med udgangspunkt i udtalelsen fra det tidligere udvalg, men med mulighed for at stille ændringsforslag. Den videre proces i Europa-Parlamentet er stadig til drøftelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Gældende dansk ret omfatter lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018. Lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 43 af 12. januar 2016 med den ændring, der følger af § 62 i lov nr. 1715 af 27. december 2016.

Konsekvenser

Forslaget ventes ikke at få erhvervsøkonomiske, lovgivningsmæssige og administrative konsekvenser ud over de statsfinansielle. Der forventes heller ikke konsekvenser for udmøntningen af EU's budget bortset fra budgetrammen til uddeling i uddannelsesinstitutioner, og der forventes heller ikke konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

Statsfinansielle konsekvenser

Den samlede årlige budgetramme til uddeling i uddannelsesinstitutioner af frugt, grønt, mælk og mejeriprodukter er reduceret fra 250 mio. € i den gældende forordning med knap 12 % til 220,8 mio. €, da budgettet er nedsat med et beløb svarende til den britiske andel. Forholdet mellem tildeling til henholdsvis skolefrugt og skolemælk er fortsat 60 % til skolefrugt og 40 % til skolemælk. Danmark er tildelt 1,46 mio. € til skolemælk og 1,80 mio. € til skolefrugt i perioden 2014-2020. Danmarks budgettildeling er uændret i perioden 2021-2027. Det er muligt, hvert år at omfordele midler fra et eller flere medlemsstater, der ikke udnytter deres budgettildelinger fuldt ud. Da UK ikke uddeler skolefrugt betyder det, at der i indeværende periode kunne uddeles ca. 19 mio. € til de øvrige medlemsstater. Disse

midler vil fremover falde bort og det forventes derfor, at der vil være færre uudnyttede midler at fordele. For Danmark indebærer det fremadrettet, at den mulige tildeling vil falde fra op til ca. 4,0 mio. € ud fra tal fra 2017/2018 til den forordningsbestemte budgettildeling på 3,2 mio. €.

Med forslaget nedsættes støtten til landbrugsaktiviteter i EU's fjernområder (de franske oversøiske departementer, Azorerne og Madeira) samt støtten til de Ægæiske Øer på lige fod med øvrige dele af budgettet med 3,9 % ved sammenligning af 2020 og 2021.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg. Der er kommet følgende høringssvar:

Landbrug & Fødevarer er tilfredse med, at store dele af den eksisterende markedsordning videreføres i Kommissionens forslag, og at ændringerne primært vedrører overflytning af bestemmelser til andre retsakter, herunder bestemmelserne om støtteordninger til producentorganisationer for frugt og grønt, der overflyttes til forordningen om strategiske planer for landbrugspolitikken.

I forhold til forslagetets øvrige ændringer vurderer Landbrug & Fødevarer disse som konsekvenser af politikområder, man allerede er nået til enighed om tidligere. Eksempelvis er forslaget om afskaffelse af eksportrestitution en følge af ministerbeslutningen indgået på WTO-ministerkonferencen i Nairobi i 2015 om udfasning af landbrugseksportstøtte, og Landbrug og Fødevarer støtter denne globale afvikling af eksportstøtten. Samtidig er det vigtigt, at det sikres, at andre af EU's handelspartnere sikrer tilsvarende afvikling af deres egne eksportstøtteordninger i overensstemmelse med WTO.

I forhold til sikkerhedsnettets bestemmelser for mejeriprodukter bakker Landbrug & Fødevarer op om de eksisterende ordninger for intervention og privatoplagering. Landbrug & Fødevarer foreslår desuden, at det under perioder med ubalance imellem priserne på smør og skummetmælkspulver skal være muligt for Kommissionen at basere opkøbsprisen på en kombination af skummetmælkspulver og smør. Dette med henblik på at sikre, at sikkerhedsnettets fungerer effektivt i perioder, hvor der er behov for at lægge en bund i markedet, og samtidigt at sikkerhedsnettets ikke aktiveres i perioder, hvor der ikke er brug for det.

Landbrug & Fødevarer støtter Europa-Parlamentets ændringsforslag om at give mulighed for opkøb til intervention for grise- og fjerkrækød set i lyset af Brexit og truende husdyrsygdomme såsom afrikansk svinepest og ved udbrud af fugleinfluenza. I tilfælde af et hårdt Brexit eller et stort sygdomsudbrud, vil opkøb til intervention kunne lægge en bund i markedet for henholdsvis grise- og fjerkrækød. Som det gælder for opkøb af mejeriprodukter, bør Kommissionen have beføjelser til stramt at styre interventionsmekanismen, således der ikke skabes mulighed for spekulation til produktionsopkøb.

Det bemærkes videre, at Landbrug & Fødevarer ikke støtter udvidelse af muligheden for udbudsregulering. Ligeledes skal krisebestemmelserne ikke udvides til, at finansiere frivillig reduktion af produktionen. Der skal således ikke være mulighed for obligatorisk produktionsbegrænsning, da det til stadighed selv bør være markedet, der regulerer. Således er Landbrug & Fødevarer meget uenige med Europa-Parlamentets landbrugsudvalg på dette punkt.

Landbrug & Fødevarer kan ikke støtte, at der arbejdes for, at "kriseforanstaltninger også kan omfatte forebyggende indsatser ved for eksempel plante- og dyresygdomme", idet det ikke er klart, hvad det får af konsekvenser for de tilbageværende midler til at håndtere de almindelige krisesituationer, der måtte

opstå i løbet af et år. Såfremt der vil blive arbejdet for sådanne forebyggende indsatser, må det forudsættes, at der afsættes yderligere midler hertil. Det er helt afgørende, at der i den nye 7-årige MFF er minimum samme niveau af midler til almindelig krisehåndtering som p.t.

Landbrug & Fødevarer støtter ikke Europa-Parlamentets ønske om yderligere handelsnormer på landbrugsvarer.

Rammen for ordningerne for skolemælk og skolefrugt forventes fuldt udnyttet fra dansk side i 2019 ifølge Landbrug & Fødevarer. Det er derfor særdeles problematisk, at det danske budget for ordningen forventes reduceret med 0,8 mio. € fra 2021 i forbindelse med Storbritanniens forventelige udtræden af EU. Landbrug & Fødevarer, Mejeriforeningen og Dansk Gartneri ønsker som minimum budgettet fastholdt i den næste budgetperiode, da ordningen er til stor gavn for børn og unges forbrug af sunde og næringsrige mælkeprodukter og for deres indtag af frugt og grønt. Ordningerne sikrer, at børn og unge fra de er helt små får adgang til sunde produkter i skolerne og som leder til vaner de kan føre med sig frem i livet”

Økologisk Landsforening vil ikke gå ind i de tekniske detaljer i forhold til markedsordningen for landbrugsprodukter, men i stedet gøre opmærksom på, at foreningen mener, at der er behov for en markant omstilling af EU's landbrugspolitik, som indebærer, at mindst 50 % af budgettet omstilles fra passiv produktionsstøtte til betaling for fælles goder. Økologisk Landsforening gør opmærksom på dette, eftersom det må forudses at påvirke, hvilke markedsordninger der er plads til, og hvordan de indrettes. Økologisk Landsforening er af den opfattelse, at det haster med at omlægge systemet fra passiv produktionsstøtte til betaling for fælles goder. Jo længere tid denne omlægning udskydes, jo mere svinder opbakningen blandt EU's borgere til overhovedet at have et EU-budget til landbruget.

EU's borgere efterspørger ifølge Økologisk Landsforening mere økologi, mere plads til natur, rent drikkevand, dyrevelfærd og et landbrug, der har en lavere klimapåvirkning. Det fremgik meget klart af resultaterne af den offentlige høring som Kommissionen publicerede i juli 2017 om ”modernisering og forenkling af EU's landbrugspolitik”. Der er i den grad behov for at fastholde et budget til landbruget, men det skal anvendes på en ny måde. Det er ikke længere fødevarerforsyning, der skal have høj prioritet. Erhvervet har udviklet sig, nu er det de fælles goder, der skal have høj prioritet.

De Samvirkende Købmænd er imod Europa-Parlamentets forslag om at etablere handelsnormer for oksekød, svinekød, mælk og mejeriprodukter. De Samvirkende Købmænd bemærker, at de handelsnormer man kender fra andre varegrupper kun er til besvær – særligt hvis handelsnormerne eksempelvis indeholder mærkningsregler, som ikke er koordineret med de horisontale mærkningsregler. De Samvirkende Købmænd finder ikke, at der er behov for mere lovgivning på området, og at de nævnte varegrupper allerede er omfattet af meget detaljeret lovgivning, herunder også mærkningsregler.

Dansk Erhverv kan umiddelbart ikke støtte Europa-Parlamentets ønske om yderligere handelsnormer på landbrugsvarer. Danske virksomheder er ifølge Dansk Erhverv ofte udfordret af forskellige krav i diverse handelsnormer, og støtter som udgangspunkt derfor ikke flere handelsnormer. På nuværende tidspunkt foregår der et stort evalueringsarbejde med de allerede eksisterende handelsnormer. Evalueringen skal udmønte sig i en rapport. Dansk Erhverv henstiller til, at man først tager stilling til eventuelle nye handelsnormer når rapporten om evaluering af de nuværende ligger færdig.

Plantebranchen ønsker lige og fair konkurrence mellem animalske fødevarer og plantebaserede fødevarer uden favorisering af nogle af produkterne. Plantebranchen tager afstand fra at betegnelser som for eksempel ”Plantefars”, ”Veggie bøffer”, ”Vegofars” eller ”Dild-dellen” skulle kunne vildlede forbrugeren til at tro, at produkterne indeholder kød. Tværtimod ønsker branchens aktører med disse

betegnelser netop at adskille de plantebaserede fødevarer fra de animalske. "Plantefars" og "Frugtkød" er optaget i den danske ordbog. Termen "frugtkød" er desuden en almindelig betegnelse for den bløde, spiselige del af visse frugter og grøntsager, ikke bare i Danmark, men også i andre europæiske lande.

Der er ifølge Plantebranchen behov for lige og fair konkurrencemuligheder mellem alle fødevarerproducenter – de animalske som de plantebaserede - og det kan kun ske ved, at alle producenter er underlagt fuldstændig de samme regler. Disse regler er allerede fastsat i blandt andet de generelle krav om fair oplysningspraksis i fødevarereinformationsforordningen, som blandt andet indeholder forbud mod vildledning mht. fødevarens beskaffenhed, art, identitet og sammensætning mv. Der er således på ingen måde behov for nye anakronistiske EU-regler, som i sidste ende også vil være til skade for udvikling og nytænkning for de animalske fødevarerproducenter. Såfremt landbrugsudvalgets forslag måtte blive vedtaget, vil det få betydelige erhvervsøkonomiske konsekvenser for Plantebranchens medlemmer i forhold til mulighederne for at kunne afsætte plantebaserede fødevarer. Skulle forslaget blive vedtaget, vil der derfor være behov for indførelse af en liste over nationale undtagelser på samme måde som det gælder for mælkeprodukter i henhold til bilag VII, del III om Mælk og mejeriprodukter i den fælles forordning nr. 1308/2013 af 17. december 2013. Plantebranchen kan samlet set ikke kraftigt nok understrege sin modstand imod dette forslag.

Vedrørende skolemælksordningen foreslår Plantebranchen, at man ligestiller mælk fremkommet ved normal yversekretion med plantebaserede drikke baseret på eksempelvis havre. Disse drikke er langt mere klimaansvarlige at fremstille. Produkterne har desuden den fordel ifølge Plantebranchen, at de kan indtages af personer med mælkeallergi. Plantebranchen finder det ret og rimeligt at give forældre og børn i skoler og øvrige uddannelsesinstitutioner m.v. mulighed for at kunne vælge plantebaserede drikke på lige fod med mælk fremkommet ved normal yversekretion. Undersøgelser og diverse aktive tiltag som "skolestrejke for klimaet" osv. viser desuden ifølge Plantebranchen, at ikke mindst den yngre generation ønsker at leve mere klimaansvarligt, hvilket ønske den nuværende skolemælksordning ikke imødekommer. En efterspørgsel på plantebaserede drikke i skolerne vil desuden bidrage til landbrugets omstilling til klimaansvarlig fødevarerproduktion, ligesom valgmuligheden vil medvirke til at øge unge menneskers interesse for klimaansvarlige fødevarer.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Overordnet er holdningerne til forslaget blandt andre medlemsstater positive, men nogle medlemsstater er afvisende overfor, at budgettet for skoleordningerne nedsættes med den britiske andel, idet de ønsker den del, som Storbritannien ikke udnytter for indeværende, bliver fordelt mellem de øvrige medlemsstater. For så vidt angår de dele af forordning 1308/2013, der ikke foreslås ændret, vil nogle medlemsstater foreslå, at reglerne for intervention bliver ændret således, at opkøb til intervention til fast pris afskaffes. Andre medlemsstater ønsker, at de såkaldte referencetærskler (prismiveauer for intervention) bliver opdateret, hvilket i praksis vil betyde en forhøjelse og dermed intervention ved højere markedspriser. Endelig er de berørte medlemsstater utilfredse med nedsættelse af støtte til EU's fjernområder og de Ægæiske Øer.

I forhold til forslagene om ændringer i regler for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser er disse overvejende positivt modtaget. For så vidt angår forslaget vedrørende vinsektoren er en række medlemsstater skeptiske over for forslaget om lempelse af hvilke sorter, der må anvendes til vinproduktion. Endelig har visse medlemsstater på linje med forslag fra Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg foreslået, at der indføres krav om mærkning med næringsindhold og ingrediensliste, men at oplysningerne i ingredienslisten kan gives off-label for eksempel ved link til en hjemmeside, hvor oplysningerne er tilgængelige.

Der synes fortsat at være et flertal for at opretholde forbuddet mod visse sorter til vinproduktion, mens

der formodentlig vil være accept af, at krydsninger mellem *Vitis vinifera* og andre vitis-arter kan anvendes til produktion af vin med beskyttet oprindelsesbetegnelse.

Flere medlemsstater har bemærket, at man fortsat finder behov for videre drøftelse af den fælles markedsordning. Det gælder blandt andet muligheden for at reagere hurtigt med støtteforanstaltninger i krisesituationer.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på, at drøftelser vedrørende den fælles landbrugspolitik ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme (MFF), idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 % af EU's BNI.

Regeringen lægger generelt vægt på, at reformen af EU's landbrugspolitik bidrager til en modernisering af den fælles landbrugspolitik med fokus på udvikling af en fortsat markedsorienteret, bæredygtig og konkurrencedygtig landbrugssektor med mindre grad af markedsregulering, interventioner og overflødige handelsnormer. I den sammenhæng støtter regeringen fuldt ud en afskaffelse af eksportstøtte, og ser gerne øget markedsorientering af intervention, som bidrager til at sikre, at der ikke sker opkøb til fast pris i en periode med en ellers god markedssituation.

Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes gennem et velfungerende indre marked og fortsat fokus på det globale marked og på innovation og udvikling.

Regeringen støtter den resultatbaserede tilgang til landbrugspolitikken frem for en tilgang baseret på overholdelse af detaljerede krav. Regeringen arbejder ligeledes for at sikre en mere omkostningseffektiv og enkel administration i medlemsstaterne.

Regeringen arbejder for, at den fælles landbrugspolitik i øget omfang kan bidrage til at understøtte EU-målsætninger indenfor miljø og klima mv., samt at der sikres lige konkurrencevilkår på tværs af EU's medlemsstater.

I forbindelse med plante- og dyresygdomme som eksempelvis afrikansk svinepest og fugleinfluenza vil regeringen arbejde for, at kriseforanstaltninger ikke kun fokuserer på kompensation og støtte til den enkelte landbruger, men også kan omfatte mere generelle sygdomsforebyggende tiltag.

Regeringen er positiv overfor forslaget i relation til vinsektoren og arbejder således for, at reglerne på vinområdet liberaliseres, så det i højere grad er op til producenterne at træffe beslutning om, hvilke sorter de ønsker at anvende.

Regeringen er ligeledes positiv over for ændringer i procedurer i forbindelse med registrering af beskyttede betegnelser, men finder, at reglerne om transit bør svare til reglerne i forordning nr. 2017/1001 om EU varemærker.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen forventes forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. december 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. november 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. november 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. november 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. november 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. oktober 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. oktober 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. oktober 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juli 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt partigrupperne den 7. juni 2019 (og efterfølgende Folketingets Europaudvalg) forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. maj 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. maj 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. april 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. april 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. april 2019

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. marts 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. januar 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. januar 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 17. januar 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. december 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. november 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. november 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 5. oktober 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. oktober 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 27. september 2018.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2018.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 27. juni 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets den 13. juni 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2018.

Endelig har Kommissionens meddelelse om fremtidens landbrugspolitik været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 19. marts 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 16. marts 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. februar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. februar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. januar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. januar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. januar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. december forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2017, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. november 2017.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

6. Kommissionens meddelelse om intensivering af EU's indsats for at beskytte og genoprette verdens skove KOM(2019)352

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. oktober 2019.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionens meddelelse om intensivering af EU's indsats for at beskytte og genoprette verdens skove kommer i erkendelse af, at truslerne mod verdens skove er en af de største bæredygtighedsudfordringer i vor tid. Kommissionen anser det ikke for realistisk, at EU's mål om at reducere brutto-rydningen af tropisk skov med 50 % i 2020 vil blive nået, og Kommissionen ønsker derfor at intensivere EU's indsatser og lederskab for at beskytte og genoprette verdens skove. Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om Kommissionens meddelelse om intensivering af EU's indsats for at beskytte og genoprette verdens skove. Kommissionens meddelelse indeholder oplæg til handlinger inden for fem overordnede prioritetsområder: 1) At reducere EU-forbrugets jordfodaftryk samt fremme forbruget af produkter fra skovrydningsfri forsyningskæder i EU; 2) at samarbejde med producentlandene om at mindske presset på skovene og sikre en "skovrydningsfri garanti" for EU's udviklingssamarbejde; 3) at styrke det internationale samarbejde om at standse skovrydning og skovforringelse samt støtte skovgenopretning; 4) at omkanalisere midler hen imod en mere bæredygtig arealanvendelse; 5) at fremme tilgængeligheden og kvaliteten af samt adgang til oplysninger om skove og råvareforsyningskæder, og støtte forskning og innovation. Rådskonklusionerne har til formål at tilkendegive Rådets holdning til meddelelsen og fremhæve særlige prioriteter. Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Rådskonklusionerne har ikke i sig selv konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. – 17. december 2019 med henblik på vedtagelse af rådskonklusionerne.

Baggrund

Kommissionen har den 24. juli 2019 fremlagt en meddelelse om Intensivering af EU's indsats for at beskytte og genoprette verdens skove. Meddelelsen er modtaget fra rådssekretariatet i en dansk sprogudgave den 24. juli 2019.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. – 17. december 2019 med henblik på vedtagelse af rådskonklusionerne.

Formål og indhold

I 2008 lancerede Kommissionen en meddelelse om afskovning, med et EU-mål om at stoppe tabet af globale skovarealer senest i 2030, samt halvere brutto-afskovningen i troperne i 2020.

Kommissionens nye meddelelse kommer i erkendelse af, at de nuværende tiltag ikke er tilstrækkelige. Der er således forsvundet et skovareal på 1,3 millioner km² i perioden 1990-2016. Det er ikke realistisk, at EU's mål om at reducere bruttorrydningen af tropisk skov med 50 % i 2020 nås, og Kommissionen ser derfor behov for at intensivere EU's indsats og lederskab for at beskytte og reetablere verdens skove. Kommissionen anser truslerne mod verdens skove som en af de største bæredygtighedsudfordringer i vor tid. Dette trusselsbillede blev også præsenteret af FN's klimapanel (IPCC), der den 8. august 2019 offentliggjorde en rapport, der blandt andet viser, at landbrug og skovbrug i dag står for 23 % af verdens samlede udslip af drivhusgasser. Afskovning er en af de store årsager til det høje udslip af drivhusgasser fra disse sektorer.

Meddelelsen fra Kommissionen om intensivering af EU's indsats for at beskytte og genoprette verdens skove bygger på EU's skovstrategi fra 2013, EU's biodiversitetsstrategi til 2020, det 7. miljøhandlingsprogram samt Europa-Kommissionens strategiske og langsigtede vision for en klimaneutral økonomi i 2050; "En ren planet for alle". Meddelelsen er et resultat af en omfattende høringsproces vedrørende afskovning og skovforringelse samt analyser af mulige EU-tiltag. Der er blandt andet afholdt to konferencer om afskovning og skovforringelse i 2014 og 2017, samt en offentlig høring i 2019. Meddelelsen er derudover en reaktion på gentagne opfordringer fra Rådet og Europa-Parlamentet om en bedre koordineret indsats, navnlig i forhold til at eliminere afskovning i forbindelse med landbrugsproduktion.

Med meddelelsen ønsker Kommissionen at beskytte og forbedre sundhedsstilstanden i de eksisterende skove, navnlig primærskovene, samt at sikre en markant øgning af bæredygtige og biologisk mangfoldige skove overalt i verden.

Da mandatet for den nuværende Kommission nærmer sig sin afslutning indeholder meddelelsen ikke en detaljeret plan til den kommende Kommission. I stedet indeholder meddelelsen en analyse af problemerne, en række tiltag, der umiddelbart vil kunne gennemføres samt en række mulige regulatoriske og finansielle mekanismer, som den kommende Kommission kan tage stilling til. Med meddelelsen lægges der op til øget og forbedret indsats inden for allerede eksisterende rammer og fordelt på fem prioritetsområder, der er nærmere uddybet nedenfor. Det er foranstaltninger, der vil øge det internationale samarbejde mellem interessenter og medlemsstater for at fremme bæredygtig finansiering, bedre udnyttelse af jord og ressourcer, bæredygtig jobskabelse, styring af forsyningskæden samt målrettet forskning og dataindsamling. Samtidig iværksættes der en vurdering af mulige nye tiltag, herunder lovgivningstiltag, for at mindske den påvirkning, EU's forbrug har på afskovning og skovforringelse globalt.

1. At reducere EU-forbrugets jordfodaftryk samt fremme forbruget af produkter fra skovrydningsfri forsyningskæder i EU

For at fremme forbruget af produkter fra afskovningsfri forsyningskæder ønsker Kommissionen at gøre det lettere for leverandører, producenter, detailhandel, forbrugere og offentlige myndigheder at identificere, promovere og købe sådanne produkter. Forbrugere og producenter bør også informeres bedre om forbindelsen mellem forbrug af råvarer og afskovning. Forbrugere og producenter bør tilskyndes via både lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige incitamenter til sundere, mere varierede og næringsrige kostvaner, samt reduktion af madspild. Kommissionen vil derfor styrke en række igangværende indsats, og igangsætte indsats om at: 1) oprette en platform for flerpartsdialog mellem medlemsstaterne og interessenterne om skovrydning, skovforringelse og bæredygtig forøgelse af

verdens skovdække; 2) opfordre til en styrkelse af standarder og certificeringsordninger, der kan fremme afskovningsfri produktion; og 3) vurdere yderligere lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige tiltag på efterspørgselssiden for at sikre lige vilkår og en fælles forståelse af afskovningsfri forsyningskæder.

2. At samarbejde med producentlandene om at mindske presset på skovene og sikre en "skovrydningsfri garanti" for EU's udviklingssamarbejde

I overensstemmelse med EU's principper for udviklingssamarbejde vil Kommissionen samarbejde med producentlande om at bekæmpe afskovning og skovforringelse. Baseret på de hidtidige erfaringer vil Kommissionen opskalere eksisterende indsatser, og udvikle en række yderligere indsatser: 1) sikre, at afskovning og skovforringelse tages op i de politiske dialoger med de enkelte lande, og hjælpe partnerlandene med at udvikle og gennemføre nationale rammer for skove og bæredygtig skovforvaltning; 2) sørge for, at EU's støtte til partnerlandenes politikker vedrørende landbrug, infrastruktur, minedrift, byområder, bynære områder og landdistrikter ikke bidrager til skovrydning og skovforringelse; 3) hjælpe partnerlandene med at opnå bæredygtige skovbaserede værdikæder og fremme bæredygtige økonomier; samt 4) udvikle og iværksætte incitamentter for smålandbrugere til at opretholde og fremme økosystemydelser.

3. At styrke det internationale samarbejde om at standse skovrydning og skovforringelse og støtte skovgenopretning

EU's indsats alene vil kun have en begrænset indflydelse på dels at reducere skovrydning og skovforringelse og dels at forøge det globale skovareal. Der er derfor brug for at fremme samarbejde og langsigtede indsatser for at undgå, at handlen med produkter hvor der er risiko for skovrydning i forsyningskæden, blot rykker til andre regioner i verden. Kommissionen sigter mod at sikre, at alle nye EU-handelsaftaler indeholder bindende bestemmelser om bæredygtig skovforvaltning og ansvarlig forretningsadfærd samt forpligtelser til at gennemføre Parisaftalen i praksis. Nogle af EU's eksisterende handelsaftaler indeholder allerede specifikke bestemmelser til fremme af handel med skovprodukter, der ikke forårsager afskovning eller skovforringelse, og tilskynde til bevarelse og bæredygtig forvaltning af skove. Kommissionen vil styrke en række igangværende indsatser og igangsætte følgende indsatser: 1) Styrke samarbejdet i internationale fora om politikker og tiltag, der skal standse skovrydning og skovforringelse og støtte skovgenopretning; og 2) arbejde for handelsaftaler med bestemmelser om bevarelse og bæredygtig skovforvaltning og yderligere tilskyndelse til handel med landbrugsprodukter og skovbaserede produkter, der ikke forårsager skovrydning eller skovforringelse.

4. At omkanalisere midler henimod en mere bæredygtig arealanvendelse

Kommissionen vil fokusere på at omkanalisere offentlige og private midler for at skabe incitamentter til en bæredygtig skovforvaltning, bæredygtige skovbaserede værdikæder, opretholdelse af de eksisterende skove samt genopretning og etablering af yderligere skovarealer. Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne undersøge ordninger, som kan bane vej for en grøn skovfinansiering samt øge og tilvejebringe yderligere finansiering. Kommissionen vil derfor styrke en række igangværende indsatser, og igangsætte indsatser med at: 1) foretage en vurdering i samarbejde med EU's medlemsstater vedrørende mulige bæredygtige ordninger, som kan sætte gang i en grøn skovfinansiering, og muligheden for at øge og tilvejebringe yderligere finansiering; og 2) overveje en forbedring af virksomhedernes indberetning af den indvirkning, virksomhedens aktiviteter har på skovrydning og skovforringelse.

5. At fremme tilgængeligheden og kvaliteten af samt adgangen til oplysninger om skove og råvareforsyningskæder. Støtte forskning og innovation

Effektive skovpolitikker kræver troværdig information om skovressourcer og deres udvikling. Der er behov for mere forskning og viden for at fremme omstillingen til mere bæredygtig arealanvendelse og for at fremme overgangen til afskovningsfri leverandørkæder. Kommissionen vil derfor styrke en

række igangværende indsatser, herunder støtte informationssystemer for at kunne følge virkningerne af skovbrande og igangsætte indsatser med at: 1) tage udgangspunkt i de allerede eksisterende overvågningsværktøjer og oprette et EU-observatorium for skovrydning, skovforringelse, ændringer i verdens skovdække og de bagvedliggende årsager; 2) undersøge muligheden for at udvikle en servicekomponent til Copernicus REDD+ for at styrke de eksisterende globale eller nationale skovovervågnings-systemer og opbygge en langsigtet europæisk kapacitet og førerposition på området; 3) forbedre arbejdskoordineringen mellem de relevante forskningsinstitutter; samt 4) dele ud af innovativ EU-praksis vedrørende den cirkulære økonomi, en bæredygtig bioøkonomi, vedvarende energi, intelligent landbrug og andre relevante emner.

I et bilag til Kommissionens meddelelse er der desuden opstillet en række anbefalede tiltag til medlemsstaternes myndigheder, erhvervsliv og civilsamfund.

I udkastet til rådskonklusioner henvises til, at afskovning og forringelse af skove foregår i et alarmende tempo og at skovbrande er udbredte og ødelæggende. Der udtrykkes bekymring over, at eksisterende politikker og handlinger på globalt plan ikke i tilstrækkeligt omfang har kunnet tackle problemerne med afskovning og skovforringelse og understreger som følge heraf, at øget EU-handling er nødvendig for at bidrage effektivt til at nå FN's verdensmål, særligt mål 15.2 om skove, og andre skovrelaterede globale mål. Rådet byder samtidig meddelelsen velkommen, tilslutter sig dens mål, sigte og fem prioritetsområder og erklærer sig parat til at arbejde sammen med Kommissionen og andre aktører om at gennemføre de handlinger, der udstikkes deri.

Rådet betoner vigtigheden af at tackle de bagvedliggende årsager til afskovning og fremhæver i den forbindelse, at omkring 80 % af den globale afskovning pt. skyldes ekspansion af landbrug og at yderligere pres derfra kan forventes som følge af befolkningstilvækst og dertil knyttet produktion og forbrug. Rådet tilskynder Kommissionen til hurtigt at prioritere og gennemføre meddelelsens handlinger sammen med medlemsstaterne og andre aktører som en potentiel del af en kommende europæisk grøn aftale. Samtidig noterer rådet med tilfredshed den partnerskabstilgang, der kendetegner meddelelsen.

Rådet fremhæver behovet for at beskytte primære skove med henvisning til, at de er unikke og uerstatelige, af afgørende betydning for biodiversitet og klima og stærkt ramt af afskovning. Rådet fremhæver tillige vigtigheden af ligestilling og styrkelse af kvinders og pigers rettigheder, mindre jordbesiddere, lokale virksomheder og sårbare grupper som oprindelige folk og lokalsamfund og deres respektive rettigheder; og genkalder sig i den sammenhæng FN's deklaration om oprindelige folks rettigheder.

Under fem overskrifter der refererer til opdelingen i Kommissionens meddelelse samt et afsnit om implementering og opfølgning understreger rådskonklusioner følgende:

Reducere EU-forbrugets jordfodaftryk

Rådet fremhæver betydningen af EU's import af landbrugsvarer og vigtigheden af øget indsats for at sikre bæredygtige og afskovningsfri værdikæder samt værdien af oplysning og forbrugerrettede tiltag. Rådet opfordrer Kommissionen til hurtigt at gennemføre vurderingen af yderligere lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige efterspørgselstiltag og til at fremsætte opfølgende forslag. Rådet understreger vigtigheden af at anvende EU's nye bæredygtighedsramme og vurdere dens funktionalitet, jf. det nye direktiv for vedvarende energi og inklusive dennes bæredygtighedskriterier for bioenergi, og fremhæver betydningen af resultaterne for afskovning, skovforringelse og tab af skovbiodiversitet.

Rådet opfordrer til ambitiøs fremadrettet indsats for at styrke konkurrencedygtig proteinproduktion i EU og fremhæver i den forbindelse Kommissionens rapport om udvikling af plante proteiner.

Rådet anerkender erfaringerne med FLEGT, EU's tømmerforordning (EUTR) og EU's forordning om ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU) og understreger behovet for styrket implementering af EUTR.

Rådet påpeger behov for mere gennemsigtighed om værdikæder, standarder og certificeringssystemer for bedre at kunne fremme skovrydningsfrie produkter på en omkostningseffektiv måde. Rådet støtter etablering af en platform for flerpartsdialog og bekræfter medlemsstaternes vilje til at deltage heri.

Samarbejde med producentlandene

Rådet bakker op om partnerskabstilgangen og ambitionen om at øge bæredygtig landbrugsproduktion, styrke landbrugets produktivitet og fremme bæredygtig skovdrift for at mindske presset på skove.

Rådet tilskynder producentlande til at implementere inkluderende, ambitiøse og fair politikker for at tackle afskovning, bekræfter behovet for øget støtte til partnerlande og opfordrer til bedre udnyttelse af eksisterende instrumenter og partnerskaber for fremme af bl.a. investeringer og job, bæredygtig skovdrift, genplantning og tilplantning. EU's eksterne investeringsplan og dens fokus på Afrika fremhæves.

Styrke det internationale samarbejde

Rådet støtter intensivering af internationalt samarbejde under hensyntagen til fordelene ved regionerne i den yderste periferi, herunder om at fremme beskyttelse, genskabelse og bæredygtig drift af skove og skovrydningsfri værdikæder i landbruget. Rådet opfordrer til mere sammenhængende indsatser og understreger vigtigheden af bilateral og multilateral dialog. Rådet fremhæver vigtigheden af fortsat støtte til REDD+ og efterlyser afklaring af, hvilken rolle dette spiller for implementering af meddelelsen.

Rådet efterlyser øget fokus på afskovning i effektvurderinger og anbefaler, at bestemmelser om bæredygtig skovdrift og bæredygtige og afskovningsfri landbrugsvarer foreslås medtaget i nye handelsaftaler med henblik på at undgå afskovning og fremme ansvarlig forretningsførelse. Rådet understreger samtidig behovet for en styrket og mere effektiv implementering af relevante internationale aftaler.

Rådet anerkender privatsektorens erfaringer og opfordrer denne til frivilligt at anvende internationalt anerkendt ansvarlig virksomhedspraksis for at minimere afskovning og skovforringelse. Rådet opfordrer samtidig til en styrket implementering af Konvention om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (CITES).

Omkanalisere midler henimod en mere bæredygtig arealanvendelse

Rådet fremhæver vigtigheden af at mobilisere, omkanalisere og øge støtte fra alle kilder til bæredygtigt landbrug og bæredygtig skovdrift, inklusive tilplantning, genplantning og genopretning, bæredygtig vedvarende energi samt integreret jordbrug som midler til at forhindre afskovning og skovforringelse.

Rådet noterer fremskridtene i udvikling af en handlingsplan for bæredygtige investeringer og understreger vigtigheden af finansieringsinstitutter til at fremme frontløber-investeringer og ansvarlig virksomhedsadfærd, der positivt påvirker biodiversitet og skove. Rådet inviterer samtidig den private sektor til at sikre øget gennemsigtighed i rapportering om socialt og miljømæssigt ansvar.

Støtte information, forskning og innovation

Rådet fremhæver behovet for forbedret overvågning og tilgængelige, pålidelige data gennem udnyttelse af ny teknologi og digitale værktøjer, der bygger på eksisterende overvågningsprogrammer, samt for kapacitetsopbygning hertil i udviklingslande; og til emissionsopgørelser, især for jord og skov. Rå-

det efterlyser handling, der styrker data fra eksisterende overvågning i medlemsstaterne og internationale organisationer, og forbedrer mulighederne for at bruge disse til at øge gennemsigtigheden af værdikæder. Rådet opfordrer samtidig Kommissionen til at vurdere hvilken rolle og potentielle merværdi samt hvilke finansielle implikationer, der vil være forbundet med et EU observatorium for skovrydning i sammenligning med de allerede eksisterende mekanismer og programmer. Rådet opfordrer alle medlemsstater til, nationalt og gennem EU-programmer, at bidrage til støtte af forskning, udvikling og innovation, der styrker arealplanlægning og øvrige for meddelelsen relevante indsatser.

Gennemførelse og opfølgning

Rådet erklærer sig parat til at fortsætte med at støtte gennemførelse af meddelelsen og opfordrer Kommissionen til at inkludere gennemførelse af denne i sit arbejdsprogram for 2019-2024.

Rådet inviterer kommissionen til at tilvejebringe et roadmap med prioriterede og koordinerede handlinger i samarbejde med medlemsstaterne i første kvartal af 2020, herunder med klare mål for hvad der ønskes opnået i samarbejdet med partnerlande. Samtidig opfordrer rådet kommissionen til jævnlig at rapportere til rådet om de fremskridt, der gøres under implementering af meddelelsen.

Endelig inviterer Rådet den private sektor og civilsamfundet til også at bidrage til gennemførelsen af meddelelsen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om meddelelsen eller udkastet til rådskonklusioner.

Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Rådskonklusionerne påvirker ikke i sig selv beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

DAKOFO bakker op om Kommissionens ønske om at intensivere EU's indsatser og fremhæver det som afgørende, at der arbejdes på brede internationale løsninger. DAKOFO finder, at i der i afsnittet om Regeringens foreløbige generelle holdning er udstukket nogle fornuftige målsætninger bl.a. om partnerskabstilgang og behovet for at søge samarbejde med alle væsentlige forbruger- og producentlande. Danske virksomheder har medvirket til at udarbejde og har tilsluttet sig en forstærket "commitment to responsible sourcing of feed materials.." i regi af den europæiske fodersammenslutning FEFAC. DAKOFO mener, at et konkret dansk bidrag til at mindske efterspørgslen på import af proteindrodukter fra områder, hvor der direkte eller mere indirekte kan være en påvirkning på afskovning, vil være at øge produktiviteten af proteinproduktion i Danmark. DAKOFO fremhæver, at Dansk Protein Innovation (DPI) har anvist en række forskningsfelter hvor der er oplagte muligheder for, at danske universiteter og virksomheder i fællesskab kan gøre en øget indsats. DAKOFO opfordrer Regeringen til at bakke stærkt op om dette – også med øgede forskningsmidler til området.

Landbrug & Fødevarer er enige med EU-Kommissionen i, at en EU's indsats alene kun vil have en begrænset indflydelse på dels at reducere skovrydning og skovforringelse og dels at forøge det globale

skovareal. Der er derfor brug for at fremme samarbejde og langsigtede indsatser for at undgå, at handlen med produkter, hvis leverandørkæder kan involvere afskovning, blot rykker til andre regioner i verden. Landbrug & Fødevarer støtter EU-Kommissionens ønske om at intensivere initiativer på EU-niveau, herunder vurdering af yderligere ikke-regulatoriske og regulatoriske tiltag for at sikre lige rammevilkår og en fælles forståelse af afskovningsfri leverandørkæder, samt at kommissionen tager en bred vifte af andre virkemidler i brug, blandt andet gennem fællesskabets handelspolitik og i samarbejds- og partnerskabsaftaler med producentlande.

92-gruppen deler regeringens foreløbige generelle holdning, om at byde EU-Kommissionens meddelelse velkommen. Gruppen understreger samtidig at man mener, at Kommissionen har været sene til at melde ud. 92-gruppen noterer sig med glæde, at skiftende danske regeringer via Amsterdam-partnerskabet løbende har presset på for at få Kommissionen til at tage skridt til en EU-handlingsplan mod afskovning. Man beklager samtidig, at det ikke er lykkedes den siddende Kommission at fremlægge en detaljeret EU-handlingsplan med såvel lovgivningsmæssige som ikke-lovgivningsmæssige initiativer, men at man blot sender et "idekatalog" videre til den kommende Kommission.

92-gruppen refererer til IPCC-rapporten "Climate Change and Land" fra 8. august 2019, og dennes konklusioner omkring skovenes betydning for at nå målene i Parisaftalen. I forlængelse heraf opfordres Danmark til at bede den kommende Kommission om at medtage konklusioner fra IPCC-rapporten i sit videre arbejde med at omsætte meddelelsen til en handlingsplan om intensiveret EU-indsats.

92-gruppen vurderer og roser, at Kommissionens meddelelse giver et klart billede af verdens skoves "bedrøvelige" tilstand, og ikke mindst for klart at anerkende EU-landenes ansvar for skovrydningen. Gruppen henviser herom særligt til EU's import af palmeolie, kød, soja, kakao, majs, træ og gummi. 92-gruppen er samtidig forundret over at Kommissionens mål for EU's fremtidige indsats for at stoppe skovrydningen, synes at tage afsæt i Kommissionens meddelelse om skovrydning fra 2008, hvor der bl.a. sættes et mål for EU om at standse det globale tab af skovdække senest i 2030. Målsætningen må efter 92-gruppens opfattelse være Verdensmålet (15.2) om at stoppe afskovning inden 2020.

92-gruppen støtter regeringens holdning til meddelelsens udmelding vedrørende bioenergi. Samtidig ser man med bekymring på at Kommissionen lægger op til at ville øge indsatsen for en bæredygtig fremstilling og anvendelse af træbrændsel og opfordrer den danske regering til at afvise dette tiltag med henvisning til ønsket om at fremme bæredygtighed, men ikke øge produktion og forbrug. I forhold til tømmer støtter 92-gruppen, at EU's FLEGT-arbejdsplan for 2018-2022 får særligt fokus på at styrke gennemførelsen af EU's tømmerforordning.

I forhold til forsyningskæder støtter 92-gruppen Kommissionens forslag om at certificeringsordninger bør styrkes gennem undersøgelser af deres fordele og mangler. 92-gruppen opfordrer til at Danmark arbejder for lovgivning på området, eventuelt via et krav om due diligence/rettidig omhu som ved tømmerforordningen. 92-gruppen opfordrer regeringen til aktivt at støtte, at EU præsenterer en ambitiøs EU-handlingsplan, og at en sådan tilgang støttes i både national og EU-lovgivning, hvor bl.a. revisionen af Den Fælles Landbrugspolitik kan udformes, så der etableres sanktioner overfor forsyningskæder der medfører afskovning. 92-gruppen mener, at Danmark bør arbejde for at EU skal stille strengere krav til al import af produkter, som indebærer afskovning, degradering af økosystemer eller overtrædelse af oprindelige og lokale folks rettigheder. 92-gruppen opfordrer til, at EU støtter op om, at skovnationer bevarer og afrapporterer på deres skov- og landsektor under Parisaftalen og opfyldelsen heraf. Dette med henblik på at give producentlandet endnu et incitament til at bevare deres skove og andre økosystemer og samtidig sikre, at de lande EU handler med efterlever Parisaftalen. I forhold til handelsaftaler fremhæver 92-gruppen, at bæredygtig skovforvaltning og efterlevelse af Parisaftalen, herunder respekten for oprindelige folks rettigheder, ikke kun bør indarbejdes i nye handelsaftaler,

men opfordrer regeringen til at arbejde for, at allerede indgåede EU-handelsaftaler bliver revurderet. I forlængelse heraf mener 92-gruppen, at EU's Mercosur-aftale som minimum bør sættes på pause.

92-gruppen finder det er glædeligt, at Kommissionen klart anerkender betydningen af at omdirigere midler hen imod en mere bæredygtig arealanvendelse, men mener dog ikke at Kommissionen lægger tilstrækkeligt vægt på behovet for at forhindre investeringer, der medfører afskovning. 92-gruppen opfordrer regeringen til at opfordre EU til at afskovning bliver et fremtrædende parameter i gennemførelsen af handlingsplanen om bæredygtig finansiering, herunder ved oprettelsen af et EU-klassificeringssystem for økonomiske aktiviteter, samt at dette bør fremhæves som et af de vigtigste tiltag på området.

3F understreger, at det er vigtigt at have for øje, at det er muligt både at have produktionsskov og samtidig sikre biodiversiteten, og at begge disse elementer skal afspejles i den kommende skovstrategi. 3F bemærker, at hvis man i Danmark vedtager en omlægning af statsskovene til urørt skov, kan det betyde et tab på 600.000 m³ træ, som vil mangle i dansk træindustri m.m. og vil betyde store job tab til følge. Samtidig vil dansk træindustri ifølge 3F skulle importere store mængder produktionstræ fra andre lande i stedet.

Dansk Skovforening bemærker, at verdens skove er en uvurderlig ressource, ikke blot som nødvendig råstofleverandør i form af produktion af træ og træprodukter, samt betydningen for bevaringen af en stor del af skovenes biodiversitet, men skovene er også en helt afgørende faktor for verdens klima. Derfor skal der ifølge Dansk Skovforening ydes en betydelig indsats for at imødegå skovrydninger og i stedet skal genopretningen af de skader, som skovødelæggelserne gennem tiderne har medført, støttes. Dansk Skovforening ser den samme udvikling i Danmark, hvor der fandt massive skovrydninger sted, førend der i 1805 blev gennemført en fredskovsforordning, der endeligt gjorde op med århundreders skovødelæggelser. Herefter øgedes skovarealet i Danmark fra 2 % til 14 %.

En vigtig forudsætning for at mindske verdens skovrydninger er ifølge Dansk Skovforening dels at informere bedre om forbindelsen mellem forbrug af råvarer, behov for landbrugsjord til fødevarerproduktion og skovrydninger samt at gøre det lettere at identificere og synliggøre hele trækæden og på denne måde øge bevidstheden om træets oprindelse. Dette er en langvarig, men nødvendig proces ifølge Dansk Skovforening. Dansk Skovforening kan derfor støtte forslaget om at etablere en platform, der gør det muligt at identificere trækæden og dermed være medvirkende til at mindske træforbrug, der er baseret på skovrydninger. Dansk Skovforening støtter derfor også, at der i den internationale udviklingsstøtte indarbejdes regler om sikring mod skovrydninger som del af vilkårene for at kunne modtage støtte.

Det er væsentligt ifølge Dansk Skovforening at fremme økonomien i skovbaserede værdikæder overalt i verden, således at skovrydninger ikke blot flytter til andre steder i verden. Dansk Skovforening bemærker endvidere, at investering i arealer, der allerede har været udsat for skovødelæggelser kræver meget betydelige investeringer, hvorfor Dansk Skovforening kan støtte tankerne om etablering af en grøn skovfinansiering. For at sikre, at de etablerede virkemidler mod yderligere skovødelæggelser rent faktisk har en effekt, er det nødvendigt ifølge Dansk Skovforening at etablere effektive og troværdige overvågningssystemer. Dansk Skovforening ønsker, at der sikres lige rammevilkår og en fælles forståelse af afskovningsfri leverandørkæder. Bæredygtig træproduktion, varig oplagring og brug af bioenergi spiller ifølge Dansk Skovforening en betydelig rolle i forhold til optag og lagring af CO₂ som bidrag til indfrielsen af Paris-aftalen.

Greenpeace, IWGIA, Verdens Skove og WWF Verdensnaturfonden henviser generelt til 92-gruppens bemærkninger ovenfor og supplerer i forhold til rådskonklusionerne.

I forlængelse af Rådets opfordring til Kommissionen om hurtigt at gennemføre vurderingen af yderligere lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige efterspørgselstiltag og til at fremsætte opfølgende forslag opfordres til, at dette skal ske med henblik på at sikre, at ingen råvarer og produkter, der markedsføres på EU-markedet, stammer fra skovrydning, skovforringelse eller konvertering og nedbrydning af andre naturlige økosystemer. Ligeledes mener organisationerne, at Kommissionen bør sikre, at handel med råvarer og afledte produkter ikke påvirker de grundlæggende rettigheder for de mennesker, hvis levebrød og kulturelle overlevelse afhænger af bevarelsen af skove, herunder oprindelige folk og lokale samfund.

I forhold til at styrke det internationale arbejde fremhæves 92-gruppens høringsvar ovenfor, der foreslår, at nye såvel som allerede indgåede handelsaftaler bæredygtigheds-analyses, for at se om de lever op til kriterier i forhold til reduktion af EU forbrugets "jordfodafttryk" samt til internationale menneskerettighedsforpligtelser.

Det påpeges derudover, at man gerne ser, at lovgivningsmæssige tiltag stiller præcise krav til virksomheder, der markedsfører skov / økosystem- risiko-råvarer, eller deraf afledte produkter på EU-markedet, om at kunne dokumentere at disse produkter ikke har bidraget til miljømæssige og sociale virkninger. Og at der etableres et EU-sanktionssystem i tilfælde af overtrædelser.

Endelig støtter Greenpeace, IWGIA, Verdens Skove og WWF Verdensnaturfonden, at der stilles skrappe til vurderinger af virkninger af EU's regulering af bioenergi og at der gennemføres nye vurderinger af EU's regulering af bioenergi, for at sikre at forøget brug af vedvarende energi i EU ikke bidrager til yderligere afskovning i tredjelande.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der blandt medlemsstaterne er bred opbakning til rådskonklusionerne.

Nogle medlemsstater har presset på for mere detaljerede instruktioner om håndtering af afskovning og skovforringelse i udformning af handelsaftaler, mens andre medlemsstater har ønsket drøftelser af disse spørgsmål henvist primært til andre EU-fora. Der vurderes at være fundet en balance, som kan samle bred tilslutning. Nogle medlemsstater har haft ønske om en mere specifik opstilling af yderligere lovgivningsmæssige eller ikke-lovgivningsmæssige tiltag, som Kommissionen skulle inviteres til at stille forslag om, mens et bredt flertal har været af den holdning, at Kommissionens mulige udfaldsrum ikke skulle fastlægges på forhånd, og at det afgørende er, at opfordringen til at gennemføre vurderingen af tiltag og komme med dertil relaterede forslag er klar og at det skal gå hurtigt. En række medlemsstater har været umiddelbart imod at stille skrappe krav (som foreslået af Danmark) til vurderinger af virkninger af EU's regulering af bioenergi, men ventes i sidste ende at kunne acceptere udkastet som det nu foreligger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen byder Kommissionens meddelelse om intensivering af EU's indsats for at beskytte og genoprette verdens skove velkommen. Danmark har som medlem af Amsterdam partnerskabet ad flere omgange presset på for øget EU-handling på området.

Regeringen er positiv overfor, at Kommissionen lægger op til at intensivere EU's indsats for at beskytte og genoprette verdens skove i erkendelse af omfanget af de eksisterende udfordringer, og at de eksisterende tiltag i sig selv ikke har været tilstrækkelige til at reducere skovrydning og skovforringelse. EU spiller i kraft af blandt andet importen af landbrugsråvarer en betydelig rolle, og det er et vigtigt skridt, at Kommissionen med meddelelsen lægger op til øget handling på området. Regeringen finder tillige,

at en ambitiøs indsats fra EU's side vil og bør bidrage til opfyldelse af FN-verdensmålet om at stoppe afskovning inden 2020.

Regeringen opfordrer til, at den videre proces prioriteres højt, så der snarest muligt kan sættes gang i en intensiveret indsats på området. Regeringen bakker op om meddelelsens partnerskabstilgang, og understreger behovet for øget bilateral dialog og samarbejde med alle væsentlige forbruger- og producentlande, og ikke blot med lande, der modtager udviklingsbistand. Regeringen er særligt positiv overfor, at der i meddelelsen lægges op til en vurdering af yderligere ikke-regulatoriske og regulatoriske tiltag rettet mod efterspørgselssiden, for at sikre lige rammevilkår og en fælles forståelse af afskovningsfri leverandørkæder. Regeringen vil lægge vægt på, at der gennemføres nye vurderinger af EU's regulering af bioenergi som led i bestræbelserne på at beskytte og genoprette verdens skove. Det er vigtigt med et klart fokus på bæredygtighedskriterier i EU i forhold til brugen af bioenergi, idet der ellers kan være risiko for, at den vedtagne udbygning med vedvarende energi i EU vil øge bioenergiefterspørgslen i EU og bidrage til yderligere afskovning i tredjelande. Derudover bakker regeringen også op om initiativet, fordi skov vil spille en vigtig rolle i forhold til optag og lagring af CO₂ som bidrag til indfrielse af Parisaftalen. Regeringen bakker også op om at styrke sammenhængen mellem politikker, bl.a. ift. udviklingsbistand og EU's handelspolitik, herunder sikre koordination mellem de forskellige politikområder. Regeringen bakker ligeledes op om at styrke indsatsen, der også akut kan håndtere og forebygge skovbrande, som for eksempel de nuværende i Amazonas.

Regeringen noterer, at Kommissionen i et bilag til meddelelsen opstiller anbefalede tiltag rettet mod henholdsvis medlemsstaternes myndigheder, erhvervsliv og civilsamfund. Dette indbefatter blandt andet opfordring til medlemsstaterne om at udarbejde og gennemføre nationale strategier og handlingsplaner for skovrydning og skovforringelse. Regeringen understreger på linje med holdningen i meddelelsen, at mange aktører spiller en rolle og kan bidrage aktivt til at beskytte og genoprette verdens skove. Regeringen byder således erhvervs- og civilsamfundsinitiativer velkomne, der kan fremme import af ansvarligt produceret og afskovningsfri råvarer såsom soja og palmeolie. Løbende dialog og samarbejde mellem civilsamfundsorganisationer, virksomheder, brancheorganisationer og myndigheder er afgørende for at beskytte og genoprette verdens skove.

Regeringen støtter generelt udkastet til rådskonklusioner. Regeringen lægger vægt på at fastholde en klar opfordring til at virkningerne af EU's regulering af bioenergi vurderes.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 11. oktober 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. oktober 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. oktober 2019.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 10. september 2019.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

7. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2020 af fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet

KOM (2019) 453

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2020 af fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet. Forslaget vedrører en fiskeriindsatsordning for trawlerfartøjer, der fisker demersale bestande (som f.eks. jomfruummer, europæisk kulmule og rød kæmpereje), en forbudsperiode for europæisk ål samt for Sortehavet en autonom kvote for brisling og kvotetildeling for pighvar. Forslaget har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle, eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Forslaget forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på vedtagelse.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2019) 453 af 8. oktober 2019 fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2020 af fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 8. oktober 2019.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på vedtagelse.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at fastsætte fiskerimuligheder for visse bestande og grupper af bestande i Middelhavet og Sortehavet.

Forslaget fastsætter fiskerimuligheder, der følger af aftaler, som er indgået inden for rammerne af Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet (GFCM), som er en regional fiskeriforvaltningsorganisation med beføjelser til bevarelsen og forvaltningen af havets levende ressourcer i Middelhavet og Sortehavet. EU er medlem af GFCM, sammen med Bulgarien, Kroatien, Cypern, Frankrig, Grækenland, Italien, Malta, Rumænien, Slovenien og Spanien.

For Sortehavet fastsætter forslaget desuden en autonom kvote for brisling med henblik på at opretholde det nuværende niveau for fiskeridødelighed. For pighvar inkorporeres den fangstmængde, der er fastsat af GFCM.

Selvom det er første gang, at der foreslås en samlet forordning om fiskerimuligheder for Middelhavet og Sortehavet, er der også tidligere fastsat fiskerimuligheder for Sortehavet (i en særskilt rådsforordning) og for GFCM i den årlige generelle forordning om fiskerimuligheder (for 2019 i forordning 2019/124). Imidlertid skal der som noget nyt for 2020 også fastsættes fiskerimuligheder for demersale bestande i det vestlige Middelhav efter vedtagelsen og ikrafttrædelsen den flerårige plan, jf. forordning 2019/1022.

Det fremgår af forslaget, at det endelige mål er at genoprette og opretholde dem på et niveau, som giver det maksimale bæredygtig udbytte (MSY)⁹. Dette mål for udnyttelsesgraden med frist senest inden udgangen af 2020 fremgår af grundforordningen om den fælles fiskeripolitik (forordning 1380/2013).

⁹ Fiskeri på grundlag af det maksimalt bæredygtige udbytte (Maximum Sustainable Yield, MSY) er den fiskeriintensitet, der giver det største udbytte fra bestanden på lang sigt uden at reducere bestandens evne til at reproducere sig på kort sigt.

Bestemmelserne i den flerårige plan for demersale bestande i det vestlige Middelhav skal i lyset af en korte frist til 2020 og den betydelige reduktion af fiskeriindsatsen, som den vil indebære, hvor muligt senest i 2020, og senest pr. 1. januar 2025 gradvist føre til en fiskeridødelighed på niveauet for MSY.

Forslaget indeholder særligt følgende elementer:

- En fiskeriindsatsordning for trawlfartøjer, der fisker efter demersale bestande i det vestlige Middelhav. For planens første gennemførelsesår skal den maksimale tilladte fiskeriindsats reduceres med 10 % i forhold til referenceperioden (fra 1. januar 2015 til 31. december 2017)
- Foranstaltninger, der er vedtaget i GFCM og finder sted i Middelhavet. Det omfatter en sammenhængende forbudsperiode for europæisk ål på tre måneder i hele Middelhavet gældende alle havområder i Middelhavet samt brakhav såsom flodudmundinger, kystlaguner og overgangsvande. Forbudsperioden fastlægges af den enkelte medlemsstat. Dertil kommer fiskeri- og indsatsbegrænsninger for små pelagiske bestande i Adriaterhavet samt fiskeriindsatsbegrænsninger for demersale bestande i Adriaterhavet. Disse foranstaltninger omfatter en årlig sammenhængende forbudsperiode på tre måneder. Forbuddet gælder alle havområder i Middelhavet samt brakhav såsom flodudmundinger, kystlaguner og overgangsvande.
- Fiskerimuligheder i Sortehavet omfattende a) en uændret kvote for brisling på 11.475 tons og b) en samlet tilladt fangstmængde (TAC) for pighvar i Sortehavet på 857 tons svarende til en kvoteandel på 150 tons til EU. Dette suppleres af en to måneders lukkeperiode for EU-fiskere fra 15. april til 15. juni.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle, eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Forslaget har ligeledes ingen konsekvenser for EU's budget.

I Middelhavet er der mulighed for selv at fastlægge fredningsperioden på 3 måneder for europæisk ål.

Høring

Forslaget har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri). Udvalget har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag kan vedtages med et kvalificeret flertal i Rådet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Som generelt princip støtter regeringen målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) og hensigten om at sikre et bæredygtigt fiskeri. I den sammenhæng støtter regeringen, at der for første

gang fastsættes en samlet forordning om fiskerimuligheder i Middelhavet og i Sortehavet, og at den også inkluderer fiskeriindsatsbegrænsninger for demersale bestande i det vestlige Middelhav. Regeringen ser det som et skridt mod at opnå et bæredygtigt fiskeri også i Middelhavet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

8. Rådskonklusioner om fødevarerhandel i fødevarerekæden KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Fødevarerhandel har været en prioritet under det finske formandskab i 2. halvår 2019. Rådskonklusionerne sætter fokus på de områder, hvor Kommissionen og medlemsstaterne både hver for sig og i samarbejde bør forbedre indsatsen mod den stigende tendens til svindel med fødevarer. Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på vedtagelse.

Baggrund

Rådskonklusionerne tager udgangspunkt i det finske formandskabs prioriteter på fødevarerområdet, hvor fødevarerhandel er blevet fremhævet.

Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på vedtagelse.

Formål og indhold

Formandskabet har valgt at sætte særligt fokus på indsatsen mod fødevarerhandel. Formålet med rådskonklusionerne er at rette fokus mod de områder, hvor Kommissionen og medlemsstaterne både hver for sig og i samarbejde bør forbedre indsatsen mod den stigende tendens til svindel med fødevarer.

Rådskonklusionerne opfordrer til at:

- forbedre den fælles forståelse af kriterierne for fødevarerhandel, herunder udarbejde en juridisk definition af fødevarerhandel,
- forbedre samarbejdet mellem relevante myndigheder på nationalt, europæisk og internationalt niveau,
- sikre passende ressourcer til forebyggelse og efterforskning af fødevarerhandel samt
- fortsætte arbejdet med at udvikle en integreret strategi mod fødevarerhandel
- skabe opmærksomhed blandt forbrugere på udfordringen med fødevarerhandel ved internethandel.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om udkastet.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne giver ikke i sig selv anledning til lovgivningsmæssige initiativer.

Konsekvenser

En vedtagelse af rådskonklusionerne har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Der vil heller ikke være nogen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Rådskonklusionerne vil heller ikke have væsentlige samfundsøkonomiske eller administrative konsekvenser.

Høring

Udkast til rådskonklusioner har været i høring på høringsportalen og i Det Rådgivende Fødevareudvalg (EU-underudvalget). Der er indkommet følgende høringssvar:

Landbrug & Fødevarer støtter i store linjer udkastet til rådskonklusioner. Dog bemærkes det, at bekæmpelsen af fødevarsvindel ikke må være på bekostning af de mange fødevarevirksomheder, som overholder reglerne, hvilket bør afspejles i rådskonklusionerne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til rådskonklusionerne blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte rådskonklusionerne, der generelt afspejler de danske interesser og ønsker om handling med henblik på at forebygge og efterforske fødevarsvindel på nationalt, europæisk og internationalt niveau.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

9. Rådskonklusioner om dyrevelfærd – en integreret del af bæredygtig husdyrproduktion

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Rådskonklusionerne om dyrevelfærd opfordrer blandt andet Kommissionen til at udarbejde en ny dyrevelfærdsstrategi, at opdatere gældende lovgivning under hensyntagen til ny videnskabelig viden og tekniske fremskridt samt understreger nødvendigheden af at forbedre velfærden for dyr under transport. Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på vedtagelse.

Baggrund

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om dyrevelfærd – en integreret del af bæredygtig husdyrproduktion.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. december 2019 med henblik på vedtagelse.

Formål og indhold

Udkastet til rådskonklusioner om dyrevelfærd understreger at god dyrevelfærd er en integreret del af en bæredygtig husdyrproduktion, idet god dyrevelfærd generelt forbedrer dyresundheden og dermed medvirker til at reducere antibiotikaforbruget. Rådskonklusionerne opfordrer til at:

- Kommissionen udarbejder en ny strategi under hensyntagen til den evaluering af strategien 2012-2015,
- anerkende, at gældende lovgivning kan udvikles yderligere og opdateres under hensyntagen til praktiske problemer med lovgivningen, ny videnskabelig viden og tekniske fremskridt for dermed at forbedre dyrevelfærden. Dette gælder især lovgivningen vedrørende transport af dyr, grise, smertefulde indgreb, indikatorer for dyrevelfærd og slagtning af dyr,
- Kommissionen vurderer behovet for ny dyrevelfærdslovgivning for dyr, der holdes i forbindelse med økonomisk aktivitet, og for hvilke der endnu ikke er specifik lovgivning, især kvæg over seks måneder, kaniner, der holdes som landbrugsdyr, hønniker, hunde og katte, men også kalkuner, forældredyr til slagtekyllinger og æglæggende høner, får, geder og opdrættede fisk,
- understrege nødvendigheden af at forbedre velfærden for dyr, der transporteres over lange afstande og tilskynde som et kortsigtet mål, at Kommissionen og medlemsstaterne finder løsninger, der kan lette håndhævelsen af gældende lovgivning, og opfordre til drøftelser af bæredygtigheden af handel med levende dyr kontra kød,
- erindre om, at ændring af eksisterende lovgivning eller ny lovgivning bør være baseret på den seneste videnskabelige forskning og medlemsstaternes erfaringer,
- understrege, at der er behov for videnskabelig ekspertise og yderligere koordinering for at harmonisere håndhævelsen af den eksisterende lovgivning på EU-plan,
- støtte en videreførelse af Platformen for dyrevelfærd,
- opfordre Kommissionen til at sikre tilstrækkelige ressourcer til EU referencecentre for dyrevelfærd (grise og mindre husdyr) og til at oprette yderligere referencecentre for eksempel for drøvtyggere og heste,
- Kommissionen vurderer behovet for og virkningen af EU-lovgivning med kriterier for et dyrevelfærdsmærke under hensyntagen til nationale erfaringer,
- opfordre medlemsstaterne til at bruge økonomiske ressourcer fra den fælles landbrugspolitik til at forbedre dyrevelfærden,
- anerkende forskellige indsatser med henblik på at fremme dyrevelfærd globalt,
- Kommissionen og medlemsstaterne gennemfører yderligere kommunikation og uddannelse af en række aktører om den rolle, som gode dyrevelfærdsstandarder har for dyresundhed, fødevarer sikkerhed og en bæredygtig fødevarer sektor.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om udkastet.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, da der ikke er tale om stillingtagen til et konkret lovgivningsmæssigt forslag.

Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne giver ikke i sig selv anledning til lovgivningsmæssige initiativer.

Konsekvenser

En vedtagelse af rådskonklusionerne har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Der vil heller ikke være nogen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for

EU's budget. Rådskonklusionerne vil heller ikke have væsentlige samfundsøkonomiske eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring på høringsportalen, i Den nationale komite for landbrugsdyr, i Det Rådgivende Fødevarerudvalg (EU-underudvalg) og i §2-udvalget. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Den Danske Dyrælgeforening (DDD) finder det positivt, at formandskabet ønsker at sætte fokus på dyrevelfærd og med rådskonklusionerne at tilkendegive en politisk prioritering af området. DDD har ikke forholdt sig til det sproglige udtryk, og har kun en enkelt indholdsmæssig bemærkning om at mink og andre pelsdyr tilføjes punktet om ny dyrevelfærdslovgivning for dyr, der holdes i forbindelse med økonomisk aktivitet.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til rådskonklusionerne blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for udkastet til rådskonklusionerne om dyrevelfærd, som indeholder flere elementer som afspejler regeringens prioriteter. Regeringen mener det er vigtigt med ny lovgivning for dyr, der holdes i forbindelse med økonomisk aktivitet, som ikke er omfattet af specifik EU-lovgivning. Endvidere er det positivt, at rådskonklusionerne indeholder støtte til, at Platformen for dyrevelfærd videreføres samt at Kommissionen undersøger muligheden for et EU-dyrevelfærdsmærke.

Regeringen er derudover meget positiv overfor, at dyrevelfærd under transport indgår i flere af rådskonklusionerne og at Kommissionen opfordres til at revidere og opdatere forordning 1/2005 om transport af dyr.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

10. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1306/2013 for så vidt angår finansiel disciplin fra regnskabsåret 2021 og forordning (EU) nr. 1307/2013 for så vidt angår fleksibilitet mellem søjler for kalenderåret 2020 KOM (2019) 580

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har den 31. oktober 2019 fremsat forslag til overgangsforanstaltninger, for så vidt angår den finansielle disciplin i budgetåret 2021 og muligheden for fleksibilitet mellem søjlerne i kalenderåret 2020. Forslaget muliggør, at der for den direkte støtte i kalenderåret 2020 kan justeres jf. det budget der for det finansielle år 2021 vedtages i den flerårige finansielle ramme (MFF). Forslaget er fremsat af tekniske hensyn for at kunne tilpasse udbetalingerne til den nye MFF-aftale, hvor der fortsat udestår politisk vedtagelse. Forslaget forventes ikke isoleret set at have statsfinansielle eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2019) 580 af den 31. oktober 2019 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1306/2013 for så vidt angår finansiel disciplin fra regnskabsåret 2021 og forordning (EU) nr. 1307/2013 for så vidt angår fleksibilitet mellem søjler for kalenderåret 2020. Forslagene er modtaget i en dansk sprogudgave den 15. november 2019.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og vil skulle behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Forslaget indeholder elementer, som tager højde for de finansielle aspekter, herunder en budgetreduktion foreslået af Kommissionen i forslaget om den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 (MFF), som skal gælde fra budgetåret 2021 og kalenderåret 2020. Der udestår en vedtagelse af den flerårige finansielle ramme.

Forslaget skal give sikkerhed og kontinuitet i tildelingen af støtte til landbrugerne i 2020 og sikre overholdelse af budgetlofter for Den Europæiske Garantifond for Landbruget. Således forlænger forslaget anvendelsen af finansiel disciplin, som gør det muligt at respektere det maksimale loft, der bliver fastsat i den kommende finansielle ramme for EU's budget (2021-2027) ved at reducere udbetalingerne for søjle I i alle medlemsstater.

Endvidere er der i forslaget indsat en bestemmelse om, at de medlemsstater, som vil anvende en mulighed for at overføre midler fra søjle II til søjle I i 2020 kan gøre dette ved at fastsætte et beløb i stedet for en procentsats. Endelig giver forslaget medlemsstaterne mulighed for at revidere tidligere notifikation til EU om budgetmidler til koblet støtte i 2020, såfremt medlemsstaterne vælger at overføre midler mellem søjlerne i 2020.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget forventes behandlet i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Der kan være behov for at justere i bekendtgørelsen for slagtepræmieordningen, som konsekvens af den nationale beslutning om fleks mellem søjlerne i kalenderåret 2020.

Statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vedrørende finansiel disciplin fra budgetåret 2021 og om fleksibilitet mellem søjlerne i 2020 forventes ikke isoleret set at have økonomiske konsekvenser. Forslaget muliggør, at der for den direkte støtte i kalenderåret 2020 kan justeres jf. det budget der for det finansielle år 2021 vedtages i den flerårige finansielle ramme (MFF).

Forslaget forventes ikke have at betydning for beskyttelsesniveauet.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det er afgørende, at der er stabilitet, kontinuitet og forudsigelighed omkring udmøntningen af den fælles landbrugspolitik i Danmark på både kort og længere sigt, så overgangsbestemmelser er af stor betydning. Det haster ifølge Landbrug & Fødevarer med at få en afklaring om de kommende års budget, regler og implementering. I lyset af behovet for en overgangsperiode mellem den nuværende og den kommende periode, er det ifølge Landbrug & Fødevarer positivt, at der på mange områder lægges op til en videreførelse af eksisterende regler med foreløbigt ét år. Landbrug & Fødevarer finder det dog vigtigt, at der hurtigt opnås klarhed over budget, regler og implementering i Danmark på længere sigt.

I forhold til overgangsbestemmelserne for foreløbigt 1 år i 2021 bemærker Landbrug & Fødevarer for det første, at det er uklart, om de politiske forhandlinger og implementeringen i medlemslandene kan nå at blive klar til implementering til 1. januar 2022. Såfremt regler og implementering ikke når at blive klar til 2022, så bør man i god tid også have overblik over konsekvenserne i et eventuelt ekstra overgangsårs 2022.

Derudover bemærker Landbrug & Fødevarer angående budgettet, at der er behov for afklaring af de finansielle rammer hurtigst muligt. Landbrug & Fødevarer er bekymret over oplægget til reduktion af landbrugsbudgettet, der foreslås samtidig med, at der til stadighed stilles højere krav til landbrugsproduktionen i Europa. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der i forslaget regnes med en reduktion af det nationale loft for direkte støtte i Danmark på 3,9 % og en reduktion for loftet for landdistriktsstøtte med 15,2 %. Derudover vil den fremtidige prisudvikling have indflydelse på landbrugsstøttens udvikling, hvilket vil reducere den reale værdi af landbrugsstøtten yderligere. Hertil skal det bemærkes, at den endelige budgetramme for EU's budget i perioden 2021-27 endnu ikke er politisk vedtaget. Landbrug & Fødevarer går derfor ud fra, at de beløb, der står i overgangsforslaget, kan blive justeret, når den endelige budgetramme er vedtaget. Landbrug & Fødevarer skal i den forbindelse bemærke, at det er noget, som kan komme til at påvirke udbetalingerne til landmændene allerede i 2020 (finansår 2021). Det er meget utilfredsstillende, at det endelige beløb endnu ikke er kendt, da det gør det meget svært for landmændene lægge planer for økonomi og udvikling af bedriften.

I forhold til den direkte støtte kan der ifølge Landbrug & Fødevarer ske ændringer af værdien af betalingsrettigheder som følge af justering af betalingsrettighedernes værdi og som følge af valg om fleksibilitet mellem søjle 1 og søjle 2. Søjle 2 budgettet kan også påvirkes af nationale beslutninger om nationale medfinansieringssatser. Det er vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at der ses på alle disse elementer i en helhed, når der træffes beslutninger om landbrugsstøtten for de kommende år.

Landbrug & Fødevarer mener også, at der med i billedet hører justeringen af betalingsrettighedernes værdi for 2019, som har urimelige og voldsomt indgribende konsekvenser for en række landmænd, og som blev meldt ud med meget kort varsel før 2019-udbetalingen. Det skete ifølge Landbrug & Fødevarer som følge af en implementeringsfejl fra Landbrugsstyrelsens side, som landmændene ikke havde nogen mulighed for at gennemskue. Af hensyn til landmændenes økonomi og planlægning er det afgørende, at der er kontinuitet i udviklingen i landbrugsstøtten. Landbrug & Fødevarer vil i den forbindelse henvise til den henvendelse, som organisationen har lavet til Minister for fødevarer, fiskeri og ligestilling Mogens Jensen vedrørende betalingsrettighedernes værdi i 2019 og 2020. Heri opfordres der til, *"at støtten i 2019 for de landmænd, der står til en reduktion i deres støtte, udbetales uændret efter de hidtidige principper, samt at der laves en overgangsordning for perioden efter 2020 rettet*

mod de landmænd, der bliver hårdest ramt.” Landbrug & Fødevarer ønsker en juridisk afklaring af, om artikel 5 stk. 3 i overgangsforslaget (KOM (2019) 581) giver mulighed for at lave en sådan overgangsordning.

Derudover lægger Landbrug & Fødevarer i forhold til betalingsrettighedernes værdi vægt på, at muligheden for yderligere udjævning er valgfri i forslaget, og vil gerne understrege, at Landbrug & Fødevarer ikke mener, at der skal ske en yderligere udjævning af betalingsrettighedernes værdi i forbindelse med overgangsbestemmelserne. Derfor mener Landbrug & Fødevarer ikke, at disse bestemmelser skal anvendes i Danmark. I den forbindelse vil Landbrug & Fødevarer også gerne have bekræftet, at bestemmelserne i overgangsforslaget vedrørende generel budgetreduktion udelukkende medfører en lineær reduktion af landbrugsstøtten via finansiel disciplin i 2020, jf. artikel 1 (KOM(2019) 580) og en lineær reduktion af betalingsrettighedernes værdi i 2021, jf. artikel 2 (KOM(2019) 580), og at der således ikke ad denne vej sker yderligere omfordeling af betalingsrettighedernes værdi i 2020 og 2021.

Angående fleksibilitet ønsker Landbrug & Fødevarer af hensyn til stabilitet og forudsigelighed, at den nuværende overførsel af 7 % fra søjle 1 til søjle 2 fortsætter uændret. Eventuelle justeringer af fleksibiliteten bør drøftes i forbindelse med implementering af den kommende periode, hvor der er også er mulighed for at indføre lave nye grønne incitamentsbaserede tilvalgsordninger under søjle 1.

Angående landdistriktsprogrammet mener Landbrug & Fødevarer, at det er positivt, at muligheden for at udnytte det eksisterende program forlænges med foreløbigt et år, og Landbrug & Fødevarer vil opfordre til, at der snarest kommer klarhed over udmøntningen af programmet i overgangsperioden. Landbrug & Fødevarer har også fokus på, at uforbrugte midler fra tidligere ordninger i programperioden udmøntes i nye ordninger med samme formål, som de oprindeligt var afsat til, herunder for eksempel modernisering af miljø- og klimavenlige stalde. Det er afgørende for Landbrug & Fødevarer, at der sker fuld hjemtagning af landdistriktsprogrammet i Danmark. Derudover er det Landbrug & Fødevarers holdning, at der bør være stabilitet og forudsigelighed i forhold til aktuelle flerårige arealordninger, selvom vi går ind i en overgangsperiode, altså at man også fremover kan lave 5-årige ordninger til for eksempel økologi og naturpleje. 20-årige ordninger kunne med fordel erstattes af engangsbetalinger.

Det fremgår af forslaget, at den nuværende krisereserve fortsætter, og tildelingen fastsættes uændret til 400 mio. €. Landbrug & Fødevarer mener, at man bør se på reglerne for krisereserven i den kommende periode. Landbrug & Fødevarer henviser i den forbindelse til høringssvar om reglerne for EU's landbrugspolitik efter 2020.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Blandt medlemsstaterne er der bred opbakning til forslaget om finansiel disciplin fra budgetåret 2021 og muligheder for fleksibilitet mellem søjlerne i kalenderåret 2020, samt et ønske om hurtig vedtagelse af forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på, at drøftelser vedrørende den fælles landbrugspolitik ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme (MFF), samt at overgangsforslaget sikrer overholdelse af den finansielle ramme, der vedtages senere. Givet forslagets tekniske karakter kan regeringen tilslutte sig forslaget, som det foreligger.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. november 2019 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. november 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. november 2019.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.